

Vážení čtenáři,

letos v říjnu jsme se dozvěděli, že neuvěřitelně znějící nápad Evropské agentury pro chemické látky zakázat používání olova ve veškerém střelivu i v rybářských olůvkách, od kterého se v médiích s velkým humbukem distancovala Evropská komise (EK) a také někteří naši politici, a všichni svorně tvrdili, že jde o hoax neboli poplašnou a nepravdivou zprávu, začíná nabývat nebezpečně reálných obrysů. Nyní jsme svědky toho, jak „namočení“ úředníci a politici začínají vypouštět klamně cíle a kouřové dny.

Nejprve to vypadalo, že EK narazí na ministry vnitra členských států Unie, neboť zákaz relativně levného a bezpečného olovnatého střeliva by ohrozil bojeschopnost jim podřízené policie, celní správy, vězeňské služby a dalších složek s výjimkou armády, které se neměl týkat. Najednou se však proslýchá, že ozbrojených státních složek by se zákaz neměl také vůbec dotknout, čímž by komise zažehnala protesty významného nepřítele v podobě ministrů vnitra. Jedinou obětí nové regulace by se tak stali jako obvykle prostí občané, myslivci, sportovní střelci a rybáři, pro něž je olovo svým způsobem nenahraditelné.

EK pokrytecky tvrdí, že za olovo existují náhrady, ale obecně se ví, že ani jediná z alternativ není plnohodnotná a cenově srovnatelná. Komise argumentuje „dvacetiletým dánským úspěchem“ v boji proti olovnatému střelivu, ale již neuvádí, že šlo pouze o střelivo brokové. Zkušenosti s ním nejsou podle tvrzení dánských lovců, s nimiž se setkávám, na úrovni „jsme nadšení“, nýbrž „nějak to funguje, ale bývalo to lepší“. Dokonce ani stát Kalifornie, který byl vždy průkopníkem v tažení proti olovu, nikdy nezašel tak daleko, aby zakazoval jeho používání na střelních, a skoro se mi v souvislosti s uvedeným vybavuje absurdní hlasování Evropského parlamentu o zcela nesplnitelných kvótách na produkci oxidu uhličitého do roku 2050 (kdy většina těch, kteří hlasovali, už bude mrtvá). Někteří fanatici přitom křičeli, že musíme být ještě ambicióznější! Volně přeloženo – musíme ještě více občany zregulovat.

Za krajně podezřelou považuji argumentaci EK o údajných dvou milionech ptáků otrávených olovem. Zajímalo by mě, kdo je kde našel a spočítal. Jak to, že se takto masivní úhyny dosud dařilo ututlat? Nehledě na fakt, že tak každoročně muselo vzniknout 2000 tun kadáverů, které někdo musel prozkoumat, chemicky analyzovat a ekologicky zlikvidovat za částku okolo 100 milionů eur. Ptám se, kde ti ptáci jsou, kdo je zkoumal, kdo likvidoval a kdo to vše zaplatil, když se s tímto číslem oficiálně pracuje.

O důvodech, které EK k takovým postupům vedou, jsem nedávno vedl diskusi s jedním politologem. Jeho odpověď na téma, jak uvažují eurobyrokrati, byla až příliš jednoduchá: „Když jim ty flinty nemůžeme vzít, tak jim to postupně salámovou metodou krůček po krůčku zne-příjemníme a prodražíme, takže mladí už nebudou mít o zbraně zájem a staré to unaví a přestane bavit... Nakonec je sami a rádi za pár eur prodají státu.“ EK na nás tedy z jedné strany útočí nesmyslnou odzbrojovací směrnicí, která sice zatím na myslivce tolik nedopadá, ale kdo ví, co za několik let přinese její revize, k níž má komise „bianco“ zmocnění, a z druhé strany nám hodlá vnucovat drahé a málo účinné střelivo. A do toho jsme státem tlačeni k intenzivnímu lovu spárkaté zvěře kvůli redukcí jejich početních stavů. Trochu mi to připomíná socialistické uvažování, které kdysi okomentoval americký prezident Ronald Reagan: „Pohled vlády na ekonomiku by se dal shrnout do několika krátkých frází: Pokud se to hýbe, zdaň to. Když se to stále hýbe, reguluj to. A když se to přestane hýbat, dotuj to!“ Opatrně se totiž začíná mluvit o možném vyplácení zástřelného za jinou spárkatou zvěř než černou, takže se klidně můžeme dočkat situace, kdy stát řekne, že cena střeliva není podstatná, neboť ji máme uhrazenou v zástřelném. S případným přechodem na bezolovnaté střelivo však současně hrozí pokles počtu aktivních myslivců, protože zbraně starších kolegů nemusejí na bezolovnaté střelivo již stačit. Kdo pak bude tu přemnoženou spárkatou lovit?

Na závěr si dovolím ironicky poznamenat, že můžeme být EK v podstatě vděční za to, že protentokrát neuváženě cílí na stále ještě relativně širokou skupinu, která může klást citelný odpor. Doufám, že spojení myslivců, střelců a rybářů proti nesmyslnému bruselskému diktátu přinese své plody a že zůstane zachován jen vcelku rozumný nápad na zákaz olovnatého střeliva a rybářských olůvek v mokřadech.

Mgr. Miloslav Jančík

SVĚT MYSLIVOSTI

Měsíčník pro myslivce a přátele přírody
ročník 20, 11/2019

Vydavatel:

Lesnická práce, s. r. o.,
náměstí Smiřických 1
281 63 Kostelec nad Černými lesy,
tel./fax: 321 679 413-4,
e-mail: redakcesm@lesprace.cz, www.svetmyslivosti.cz

Ředitel: Ing. Oto Lasák

(604 211 166, lasak@lesprace.cz)

Šéfredaktor: Ing. David Vaca, Ph.D.

(604 211 168, vaca@lesprace.cz)

Redaktor: Ing. Dalibor Pačes

(604 211 170, paces@lesprace.cz)

Radaktorka: Ing. Martina Nentvichová, Ph.D.

(737 960 761, nentvichova@lesprace.cz)

Manažerka PR a reklamy: Mgr. Natálie Lasáková Raeva

(604 211 175, raevova@lesprace.cz)

Art director: Milošlav Martinka

Technická redaktorka: Mgr. Vlasta Doležalová

Korektor: Mgr. Miloš Srnka

Předplatné: Irena Jehnětová (321 679 413-4,

predplatne@lesprace.cz)

Redakční rada:

prof. RNDr. Petr Koubek, CSc. – předseda,

Jiří Černý – místopředseda,

Ing. Petr Bach, DiS., Ing. et Ing. František Bezděk,

prof. Ing. Jaroslav Červený, CSc., doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc.,

prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc., Dr. hab. Paweł Janiszewski,

Mgr. Milošlav Jančík, Ing. Miroslav Jankovský, Ing. Jiří Janota,

Ing. Jan Jeniš, Ing. Karel Lankaš, Ing. Miroslav Michna,

Karel Pučálka, Ing. Pavel Sedlář, Mgr. Rudolf Šlaba,

doc. Ing. Jaroslav Slamečka, CSc., Ing. Zuzana Wudyová,

Mgr. Ondřej Zemandl

Tisk: Tiskárna TRIANGL, s. r. o., Praha 9

Distribuce v ČR: SEND předplatné, spol. s r. o., PNS, a. s.

Registrace MK: MK ČR E 8382, ISSN 1212-8422

Předplatné a objednávky inzerce v ČR přijímá výhradně

Lesnická práce, s. r. o., písemně, telefonicky, elektronicky

(predplatne@lesprace.cz) a prostřednictvím internetu:

www.svetmyslivosti.cz a www.silvarium.cz

Distribuci, předplatné a inzerce pro Slovenskou republiku zajišťuje

Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 8, 851 04 Bratislava

- Petružalka, tel./fax: 00421 267 201 931-33 (předplatné),

00421 267 201 921-22 (korespondence), e-mail: predplatne@press.sk,

sídlo firmy: Nám. SNP 12, 811 06 Bratislava.

Redakční uzávěrky časopisu v roce 2019:

č. 1 – 12. 12. 2018, č. 2 – 16. 1. 2019, č. 3 – 13. 2., č. 4 – 13. 3.,

č. 5 – 12. 4., č. 6 – 10. 5., č. 7 – 12. 6., č. 8 – 12. 7., č. 9 – 14. 8.,

č. 10 – 11. 9., č. 11 – 11. 10., č. 12 – 13. 11., č. 1/2020 – 11. 12.

Pravidla pro příspěvatel:

Rukopisy přijímáme nejlépe v elektronické podobě

e-mailem (redakcesm@lesprace.cz, vaca@lesprace.cz,

paces@lesprace.cz) nebo poštou na CD

ve všech běžných textových editorech.

Obrázky posílejte ve formátech TIFF, JPG, EPS, BMP

(v předpokládané velikosti s minimálním rozlišením 300 dpi) nebo

poštou ve formě kvalitních diapositivů či lesklých fotografií.

Nejdelsí příspěvky by neměly přesáhnout rozsah tří tiskových stran

(cca 300 řádek s 60 úhozy). Redakci nevyžádané rukopisy,

fotografie a kresby se nevracejí. Redakce si vyhrazuje právo

redakčních úprav jednotlivých příspěvků a možnost jejich případného

zkrácení. Uveřejněné názory se nemusejí shodovat se stanoviskem

redakce, vydavatele a redakční rady. Přetisk povolen pouze

se souhlasem redakce a při zachování autorských práv.

Cena výtisku: 71 Kč pro přímé předplatitele,

85 Kč pro volný prodej

Předplatné v roce 2019: 852 Kč

(vč. poštovného)

Foto na titulní straně: bažantí hon na Konopišti

Autor: Jaroslav Vogelantz

Číslo 11 vychází 6. listopadu 2019

OBSAH

Editorial 1

Aktuality z domova 4

Ze zahraničí 6

Myslivecká politika

Evropská komise to vydala černé na bílém:

olovo vám plošně zakážeme do roku 2022 8

Jak šel čas s chystaným zákazem olova, který „se nechystal“ 10

Petice „Vraťme život do krajiny“ – zatím poslední možnost

pro záchranu drobné zvěře 28

Anketa

Dopady plošného zákazu používání střeliva

s obsahem olova na myslivost 14

Legislativa

Nová zbrojní legislativa na obzoru 18

Z našich honiteb

Chceš zástřelné? 20

Metodický pokyn MZE ke snížení početních stavů

spárkaté zvěře 22

Soutěž

Soutěžte s Mikovem a *Světlem myslivosti* 20

Rarita roku 2019 – 6. kolo a Velké finále 30

Rozhovor

Letos na Křivoklátsku úžasně rostly biopásky 24

Když je koníček povoláním (I.) 38

Reportáž

Líheň raritních srnců 34

26. Svatohubertská slavnost v Kuksu 59

Naše obory

Bílá jelení zvěř v oboře Žleby 42

Redakce *Světa myslivosti* používá
kvalitní oblečení Seeland a Härkila od

Lovecký pes

81. Memoriál Karla Podhajskeho 44

Lovecká výzbroj a výstroj

Seminář „Moderní technika při lovu zvěře“ 46

Termovize – pohled pod pokličku 47

Pozorovací monokuláry Night Pearl Scops v praxi 50

Sportovní střelba

Helices – nová střelecká disciplína v České republice 52

Lovecké album

Jelení říje 2019 54

Z našich honiteb 58

Zajímavosti

Vlastivědné muzeum Jesenicka vystavuje
ptačí reliéfní obrazy Heinricha Wolfa 60

Myslivecká výročí – listopad 63

Oznámení

Jaromír Zumr sedmdesátiletý 63

Poslední leč

Můj první los 64

Vzpomínky z doprovodů na kamzíky 68

Staré zlaté časy

O vášni lovecké 70

Kozorožci ve švýcarských Alpách 70

Dobrou chuť

Terina z divočáka 71

»»» www.svetmyslivosti.cz

Svět myslivosti elektronicky: www.alza.cz

 www.facebook.com/svetmyslivosti

Foto Jaroslav Vogeltanz

Foto archiv redakce

Foto Jaroslav Červený

Foto širenní materiály TVT – Europe

Foto Miroslav Trávníček

Senát schválil novelu lesního zákona včetně pozměňovacího návrhu zákona o myslivosti

Redakce

Senát Parlamentu České republiky schválil 31. října t. r. novelu lesního zákona, která má pomoci při boji s kůrovcovou kalamitou. Senátoři předlohu poslali k podpisu prezidentovi republiky navzdory tomu, že obsahuje kritizovaný pozměňovací návrh zákona o myslivosti (Svět myslivosti č. 10/2019).

Sporná úprava mysliveckého zákona se dostala do vládní novely v Poslanecké sněmovně. Předpokládá, že státní správa myslivosti bude určovat plány mysliveckého hospodaření v honitbách namísto jejich držitelů a uživatelů. Důvodem je snaha redukovat stavy spárkaté zvěře, která ztěžuje obnovu lesa. Podle kritiků z řad myslivců a části odborné veřejnosti jsou změny byrokratické a omezují práva vlastníků honiteb i myslivců.

Senátor Jaroslav Větrovský (ANO) označil mysliveckou část novely za bizarní, podle jejího hlavního kritika Michaela Canova (SLK) myslivce odepisuje. S výtkami vystoupili i další senátoři, kteří se ale navzdory tomu přimlouvali za schvále-

Foto archív Senátu ČR

ní předlohy. „Kdo rychle dává, dvakrát dává,“ řekl Petr Koliba (ANO). Petr Šilar (KDU-ČSL) a Miloš Vystrčil (ODS) navíc upozornili na to, že změna mysliveckého zákona má nabýt účinnosti až za dva roky a lze ji do té doby přepracovat. Ministr zemědělství Miroslav Toman (ČSSD) uvedl, že jeho úřad ještě letos předloží novelu zákona o myslivosti, která bude zohledňovat práva vlastníků honebních pozemků i uživatelů honiteb.

Podle www.ceskenoviny.cz, 31. 10. 2019.

Senát podpořil ústavní právo na zbraň

Listina základních práv a svobod možná bude obsahovat výslovné právo bránit sebe i jiné se zbraní podle podmínek stanovených zákonem. Horní komora Parlamentu České republiky 31. října 2019 tento návrh novely, který předložila skupina senátorů v čele s někdejší policejním prezidentem Martinem Červíčkem (ODS), v prvním kole projednávání podpořila.

Navrhované doplnění Listiny základních práv a svobod vychází z petice, kterou podepsalo 102 000 lidí včetně mnoha ústavních činitelů. Petice byla reakcí myslivců a dalších majitelů zbraní na snahu Evropské komise omezit vlastnictví zbraní včetně legálně držných. Komise to zdůvodnila mimo jiné nutností přijmout opatření proti terorismu. Kritici unijního opatření ale poukazovali na to, že teroristé většinou používají nelegálně opatřené zbraně a že stávající český zákon je dostačující.

Novela má podle zastánců zabránit odzbrojování potenciálních obětí. „Jde o symbolické povýšení současného práva,“ uvedl k senátorské předloze Červíček. Novela podle něj v žádném případě nepovede k nekontrolovanému ozbrojování. „Právo bránit život svůj či život jiného člověka i se zbraní je zaručeno za podmínek, které stanoví zákon,“ uvádí se v jednostránkovém návrhu, pod kterým je podepsána téměř polovina členů horní komory.

Proti novele se postavili například lidovecká senátorka Anna Hubáčková nebo Jiří Dienstbier (ČSSD). Podle něj předloha „nepřináší nic a nechrání před povinností zavést evropské právo“. Václav Lásk (Senátor 21) ale namítl, že novela je

nástrojem, který pomůže Česku hájit se před zaváděním přísnějších zbraňových směrnic. „Kdo se nebrání, vždycky prohraje,“ dodal senátor Zdeněk Hraba (STAN).

Podle www.ceskenoviny.cz, 31. 10. 2019, red.

Zbrojovka Sellier & Bellot se připravuje na zákaz používání olova

Vlašimský výrobce munice Sellier & Bellot se připravuje na zvažovaný unijní zákaz střeliva s olovem. Plánovaná náhrada olova jinými materiály je zdůvodňována jeho škodlivostí pro životní prostředí a živočichy. Firma Sellier & Bellot se však obává nepříznivých dopadů zákazu na uživatele. Alternativy budou dražší a budou mít i horší vlastnosti. Novinářům to řekl generální ředitel firmy Radek Musil.

Alternativy si podle něj představit lze, ale jde o to, v jakém segmentu. Například u vzduchovek a malorážek jsou náhrady z jiných materiálů drahé a přesnost je horší. V případě brokových nábojů se olovo nahrazuje ocelí, ale ocelové broky kvůli nižší hmotnosti brzy ztrácejí energii a rychlost. Například při lovu je pak větší pravděpodobnost, že zvěř bude jen postřelena. „Co se týká pistolových a kulových nábojů, tam nějaké kvalitativně srovnatelné alternativy existují, ale jsou cenově výrazně dražší,“ dodal Musil, který se obává, že zákaz střeliva s obsahem olova způsobí radikální snížení počtu lovců a střelců.

Podle ČTK, 3. 10. 2019, red.

Foto firemní materiály

Začíná vysílat Hunter TV

HUNTER TV

Na svatého Huberta, 3. listopadu 2019, začíná vysílat nová televize Hunter, určená českým myslivcům.

Vedle atraktivních záběrů české přírody nabídne především pořady věnované dění v české myslivosti. „Program pro televizi připravujeme od začátku května a za tu dobu jsme vytvořili už několik desítek hodin pořadů,“ uvedl její majitel Jan Punčochář. „Představujeme v nich české myslivecké spolky, obory, osobnosti české myslivosti, ale natočili jsme už také množství reportáží z různých akcí.“

Hlavním přínosem nové televize má být její zaměření na témata, která jsou důležitá pro české myslivce. Vedle reportáží bude přinášet také rozhovory se zajímavými osobnostmi. Hunter TV má též ambice přispívat k diskusi mezi myslivci, lesníky a zemědělci, ale třeba také ekology.

Diváci televizi zpočátku naladí na jejích internetových stránkách www.huntertv.cz. Postupně by se měla objevovat i v nabídkách kabelových společností.

Red.

Případ upytlačené vlčice nalezené na Mělnicku odložen

Policie odložila vyšetřování případu vlčice uhynulé na následky střelného zranění, která byla nalezena mezi obcemi Konětopy a Sudovo Hlavno v okrese Mělník začátkem letošního května (Svět myslivosti č. 6/2019). Podle ochránců přírody šlo o první zdokumentovaný případ nelegálního zabítí vlka u nás. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky podala v souvislosti s nálezem trestní oznámení na neznámého pachatele, kterému by při prokázání trestného činu hrozily až tři roky vězení.

„Ze znaleckých zkoumání se podařilo zjistit, že vlčice uhynula na následky střelného poranění. Nepovedlo se prokázat, že by stejnou zbraní byl spáchán jiný trestný čin. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo zjistit pachatele, byl případ odložen,“ uvedla pro Novinky.cz policejní mluvčí Markéta Johnová.

Podle novinky.cz, 24. 10. 2019, red.

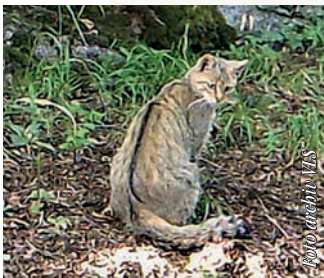
Další kočka divoká na Doupově.

Ve Světě myslivosti č. 8/2019 jsme přinesli informaci o pozorování kočky divoké v režijní honitbě Hradiště karlovarské divize Vojenských lesů a statků České republiky, s. p. (VLS). Počátkem srpna podnik oznámil výskyt dalšího zástupce v honitbě Hradiště v Doupovských horách. Po kocourovi, kterého v lokalitě zachytila fotopast na konci května, pořídilo další monitorovací zařízení záběry druhého exempláře 4. srpna. Biolog Jiří Sochor, který monitoring druhové rozmanitosti v této lokalitě pro VLS provádí, uvedl, že jde pravděpodobně o samici či odrostlé mládě. Vše podle něho nasvědčuje tomu, že by se na Doupově mohla vyskytovat fungující populace této šelmy. Místa obou záznamů jsou od sebe vzdálena asi 15 km.

„Doupovské hory jsou z hlediska ekologické hodnoty a druhové rozmanitosti mimořádně cenným územím, přesto nás dosavadní výsledky výzkumu překvapily. Jako správci území nemusíme v souvislosti s výskytem kočky divoké přijímat žádná mimořádná opatření, protože jde o lokalitu vojenského újezdu, která je veřejně nepřístupná,“ uvedl ředitel VLS Petr Král.

Šelma se živí hlodavci, což vyhovuje i lesníkům. „Myšovití hlodavci způsobují poměrně významné škody na mladých lesních porostech, především na listnatých dřevinách. Proto logicky vítáme každého predátora, jehož výskyt jejich populaci reguluje,“ doplnil ředitel Král.

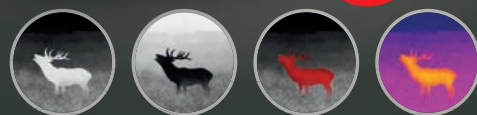
Podle tiskové zprávy VLS, 15. 8. 2019, red.

DALI

NOVÁ GENERACE TERMORIZÍ DALI S25X

PRÁVĚ PŘÍCHÁZÍ NA TRH

NOVÉ PRVKY ŘADY S25X

- JÁDRO • VĚTŠÍ HD DISPLEJ 1280 × 960 PX
- ODLNÉ TĚLO, KTERÉ SKVĚLE PADNE DO RUKY
- PODPORA OSTŘENÍ PŘEDNÍ ČOČKY DO DÁLKY
- ZABUDOVANÝ DÁLKOMĚR
- OSTŘENÍ DO DÁLKY – ZCELA ČISTÝ OBRAZ!

MONOKULÁR

MODEL **S1**

CENA: **19 990 Kč**
ČOČKA: **10 MM**

DROBNÁ TERMORIZE CO SE VEJDE DO KAPSY,
DETEKCE AŽ **450 M**

ZÁKLADNÍ TŘÍDA

MONOKULÁR

MODEL **S253**

CENA: **49 490 Kč**
ČOČKA: **25 MM**

ZLATÁ STŘEDNÍ CESTA, DETEKCE AŽ **1 100 M**,
ZOOM **1,8× AŽ 7,2×**

STŘEDNÍ TŘÍDA

MONOKULÁR

MODEL **S253L**

CENA: **56 490 Kč**
ČOČKA: **35 MM**

VÝBORNÝ DOSAH A DETEKCE AŽ **1 500 M**,
ZOOM **2,3× AŽ 9,2×**, **VĚTŠÍ ČOČKA**

NEJVYŠŠÍ TŘÍDA

MONOKULÁR

MODEL **S256**

CENA: **85 490 Kč**
ČOČKA: **35 MM**

PERFEKTNÍ ROZPOZNÁNÍ I NA VELKOU
VZDÁLENOST, JÁDRO **640 × 480 PX** !

THERMIVISIA S.R.O.

EXKLUZIVNÍ DISTRIBUTOR TERMORIZÍ DALI PRO ČR A SR

+420 774 108 871
TERMORIZEDALI.CZ

Maďarsko: do známé obory Budakeszi byl zavlečen AMP

Ve známé oboře Budakeszi, kde je chována jedna z nejkvalitnějších populací černé zvěře v Maďarsku, byly nalezeny stovky uhynulých divočáků. Jak se ukázalo, zvěř byla nakažena africkým morem prasat. Choroba se do té doby nevyskytla ani v okolní volné přírodě, ani v chovech v blízkosti obory, takže lze dovodit, že byl virus do chovu zavlečen člověkem.

Foto archiv redakce

„Zbylá zvěř bude utracena,“ řekl pro televizní stanici M1 veterinární lékař Lajos Bogнар. Mezi ohniskem nákazy v oboře ležící nedaleko Budapešti a případy, které se dosud vyskytly ve východním Maďarsku, neexistuje souvislost. Odborníci proto nepředpokládají, že se virus dostal do obory z okolí. Uhynulé divočáky budou nicméně nyní hledat i mimo oboru.

Podle jagderleben.de, 1. 10. 2019, red.

Rakousko: šakal lovnou zvěř v Burgenlandu

Rakouskem se úspěšně šíří šakal obecný. Spolková země Burgenland proto pro něho stanovila dobu lovu, aby bylo možné udržet populaci pod kontrolou. Šakaly bude možné lovit od 15. října do 31. ledna, poprvé v roce 2020. V sousedním Maďarsku má druh celoroční dobu lovu, avšak Burgenland se záměrně rozhodl pro mírnější opatření, aby odstřel probíhal na podzim a v zimě, kdy se šelma nereprodukuje a nevychováva potomstvo.

Podle jagderleben.de, 20. 10. 2019, red.

Holandsko: on-line psychotest odzbrojuje myslivce

Mezi majiteli zbraní v Nizozemsku narůstá neklid, neboť 1. října byl představen tzv. „e-screener“ neboli on-line psychologický test, který jsou vlastníci zbraní povinni úspěšně absolvovat. Během 45 minut odpovídají pomocí počítače na psychologické otázky. Získaná data vyhodnocuje policie. Špatný výsledek může pro vlastníka zbraně znamenat ztrátu loveckého lístku i zbraní.

Podle informace Holandského loveckého svazu (HLS) se testu již zúčastnilo 160 osob v provincii Limburg a 39 z nich jím neprošlo. Jedním z nich byl podle tiskové zprávy svazu i bývalý střelecký instruktor, kterému byly následně odebrány zbraně i lovecký lístek. HLS očekává, že neúspěšných uchazečů bude kolem 20–25 %.

Pro získání prvního loveckého lístku je test povinný. Každý myslivce, který již oprávnění k lovu má, by však měl zkoušku v budoucnu podstoupit. V Holandsku se to týká 27 000 myslivců. Z organizačních důvodů se však nizozemská policie v současné době prozatím zaměřuje na majitele zbraní nad 60 let a osoby mladší 25 let. Testy si myslivci musejí sami uhradit.

HLS radí myslivcům, kteří jsou k testům vyzváni, aby termín odložili. Svaz zároveň podal stížnost proti postupu úřadů a požaduje přesné vyhodnocování testů. Podle nizozemských médií a HLS je hlavním důvodem zavedení „e-screeneru“ střelecký útok, k němuž došlo v roce 2011. Testy mají přispět k lepší kontrole majitelů zbraní.

Podle jagderleben.de, 27. 10. 2019, red.

Rozsudek Evropského soudního dvora - zelená pro lov vlka?

Evropský soudní dvůr (ESD) ve svém rozsudku potvrdil, že použití lovu jako nástroje pro management populace vlka coby přísně chráněného druhu je slučitelné s právem EU. Zároveň přesně popsal, za jakých podmínek mohou úřady vydat výjimku ze zákazu lovu vlků, který platí po celé EU. Podle ESD musejí úřady zcela jasně definovat cíle, jaké udělení výjimky pro odstřel má, a vědecky doložit, že odstřel vlků těmto cílům slouží a že neexistuje jiná možnost, jak nastalou situaci vyřešit.

Soud se odstřelem vlků zabýval kvůli stížnosti z Finska. Místnímu spolku na ochranu přírody se nelíbilo rozhodnutí úřadu, který povolil dvěma myslivcům ulovit celkem sedm vlků. Úředníci to zdůvodnili nutností „péče o populaci“ těchto šelem, bojem proti pytláctví a snahou zvýšit obecný pocit bezpečí u obyvatel. Cílem odstřelu bylo podle finského úřadu v konečném důsledku zvýšit „společ-

skou toleranci“ vlků. Případem se nejdříve zabýval finský nejvyšší správní soud, který požádal ESD o výklad unijní směrnice o ochraně přírody a ohrožených druhů fauny a flóry. Ve směrnici jsou popsány výjimky ze zákazu lovu ohrožených druhů včetně vlků, soudci je nyní ale definovali mnohem podrobněji.

Federace mysliveckých svazů EU (FACE) vítá skutečnost, že lov přísně chráněných velkých šelem zůstává slučitelný s právem EU za předpokladu splnění všech přísných podmínek. „Rozhodnutí potvrzuje, že právní předpisy EU umožňují členským státům používat lov při hospodaření s populací šelem, které jsou přísně chráněné, a to i za účelem zvyšování sociální akceptace a boje proti pytláctví,“ prohlásil prezident FACE Torbjörn Larsson.

„Finská lovecká asociace vítá předběžné rozhodnutí soudu EU, které v zásadě dává zelenou přísně regulovanému lovu

vlků. Aktualizovali náš plán péče o vlka ve Finsku a lov je jeho nástrojem. Ačkoli lov bude nadále velmi přísně regulován, vnímáme to jako pozitivní věc pro lidi žijící na venkově a pro přijetí vlka obecně,“ uvedla Heli Siitariová, výkonná ředitelka Finské lovecké asociace.

Podle ČTK a tiskové zprávy FACE, 10. 10. 2019, red.

Foto: statim/istock.com

ARCHER

NOVÉ MODELY TERMOVIZNÍCH ZAMĚŘOVAČŮ PRO LOVECKÉ ÚČELY S BALISTICKÝM KALKULÁTOREM A LASEROVÝM DÁLKOMĚREM

FALCON LRF PRO

od 214 000 Kč

OWL

od 160 000 Kč

IRBIS

od 199 000 Kč

ORYX

od 145 000 Kč

*ceny jsou vč. DPH

K 10. výročí značky **ARCHER** představujeme novou řadu termovizních zaměřovačů s jedinečnou funkcí laserového dálkoměru a automatickým posuvem záměrné osnovy. Tato novinka vám umožní stiskem tlačítka dálkoměru naměřit vzdálenost cíle a automaticky posune záměrnou osnovu podle balistiky vaší střely. Naše zaměřovače se vyznačují špičkovým obrazem o rozlišení 640 nebo 384 pixelů, dálkoměrem s dosahem až 800 m a vysokou kvalitou zpracování, na kterou jste u značky ARCHER již dlouhodobě zvyklí.

www.tvt-europe.com

Evropská komise to vydala černé na bílém:

olovo vám plošně zakáže- me do roku 2022

*Milion lidí
- myslivců,
střelců a rybářů
- je naštvaných
a cítí se
podvedeni*

Bohumil Straka

Tak je to černé na bílém: Evropská komise zveřejnila informaci, že do roku 2022 hodlá zakázat používání veškerých střel s obsahem olova!

My, občané České republiky, žádáme naše činitele, aby plošnému zákazu olova mimo mokřady zabránili, jak dříve slíbili a jak se usnesla Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky.

Vzpomínáte, jak jsme již od roku 2014 mnohokrát opakovaně varovali před chystaným zákazem olova na mokřadech i na souši ve veškerém střelivu pro brokovnice, kulovnice, malorážky, a dokonce pro vzduchovky? A jak pokrytečtí úředníci Evropské komise (EK) a jejich nohsledi zatloukali? A jak do poslední chvíle popírali svůj záměr a tvrdili, že mimo mokřady nic nechystají? Když jsme se ozvali se svými obavami, ještě arogantně osočovali nás občany a odbornou veřejnost, že jen strašíme, že děláme „bouři v malé české sklenici vody“, a v médiích nás posměšně častovali módními cizími výrazy hoax či fake news. A ejhle, najednou v tichosti odhodili masku a příprava zákazu postoupila do další fáze! Od letitého popírání jsme se tak dostali až k „přiznání“ ve formě oficiálního přesného „jízdního řádu“ Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) s konečným datem restrikce na mokřadech v roce 2020 a plošně všude i mimo mokřady v roce 2022. ECHA ustoupila od pózy „my nic, my muzikanti“ a zčistajasna na svém webu označila zákaz olova za „nejžhavější vědecké téma“ a vyzývá veřejnost, organizace i členské státy k „předkládání připomínek a důkazů“. Každý, kdo nechce střílet pětkrát draž, hůř a nebezpečněji, musí začít u sebe. Věnujte tedy prosím pět minut svého času a vyplňte i vy dotazník ECHA. Termín je do poloviny prosince. Napište Evropské komisi, co si o plošném zákazu olova myslíte!

LEGISLATIVNÍ KUCHARKA À LA JUNC- KER: KDYŽ SE NIKDO NEOZVE, POKRAČU- JEME KROK ZA KROKEM, DOKUD NENÍ CESTY ZPĚT

K popisu vývoje nařízení EU směřujícího k úplnému zákazu olova ve střelivu i rybářských zátěžích snad neexistují výstižnější slova, než je legendární výrok šéfa EK Jean-Claudea Junckera: „Na něčem se dohodneme, necháme to ležet a čekáme, co se stane. Pokud nikdo nezapřičiní rozruch, což se stejně nestane, protože většina lidí nerozumí tomu, co bylo rozhodnuto, pokračujeme krok za krokem, dokud není cesty zpět.“ Asi nikdo z nás nečte stovky dokumentů,

kteří denně produkují úředníci EK, takže velmi často se může stát, že si (odborná) veřejnost skutečně ničeho nevšimne. Šéf Juncker se tedy ve svém machiavellismu ani nezaobírá situací, že by někdo zapřičinil rozruch. Na základě osobní zkušenosti však rád čtenářům za pana Junckera odpovím, co se stane, když se někdo ozve...

ÚŘEDNICKÁ FINTA: NERUŠTE A NEDĚ- LEJTE BOUŘI VE SKLENICI VODY! VŽDYŤ TEPRVE JEDNÁME...

Už jsme to zažili několikrát na vlastní kůži u jiných legislativních procesů v minulosti (například „odzbrojovací směrnice

EU“ nebo nařízení EU č. 1143 o invazivních nepůvodních druzích): když se pobouření občanů ozvou včas, tedy dokud je legislativa „v běhu“, vždy přijdou od úředníků EK, od některých europoslanců i od některých tuzemských „Hujerů“ zlehčující a chlácholící řeči typu: „O nic nejde, omezení se vás nedotkne, žádný zákaz není na stole, je to jen doporučení, je to jen návrh. A nerušte, vždyť teprve jednáme...“ No, a když je hotovo, ti stejní říkají: „My nevěděli. Měli jste se ozvat a připomínkovat to včas, teď už se nedá nic dělat.“ Úředníci prostě dělají vše pro to, aby demokratické principy a účast veřejnosti byly obcházeny a aby odpor obyčejných lidí vyšuměl do ztracena.

JAK PŘICHÁZĚJÍ ZÁKAZY NA SVĚT? JED- NOHO DNE SE PROBUDÍTE A V ÚŘEDNÍM VĚSTNÍKU EU SE AKTUALIZUJE PŘÍLOHA

Málokdo si uvědomuje velký demokratický deficit legislativního procesu EU. V praxi se tato „přílohová legislativa“, která ovlivňuje životy desítek či stovek milionů lidí v EU, totiž často ani neřeší přes euro-parlament, jak se občané mylně domnívají. Evropský parlament totiž v typickém případě pouze schválí obecný právní rámec určitého nařízení EU, které obsahuje zmocnění pro nikým nevolené a nikomu neodpovědné komise úředníků, kteří tak mohou sami na základě svých uvážení naplňovat

Zákaz olova se nechystá a kdo říká že ano, ten šíří lži.

OBĚ TYTO VĚTY OD SEBE DĚLÍ POUHÝ PŮLROK

Evropská komise si vyžádala návrh na omezení olova ve střelivu...

BRAŇME SE, DOKUD NENÍ POZDĚ

Více na www.peticezbrane.cz, facebook.com/LIGA.LIBE

Jak šel čas s chystaným zákazem olova, který „se nechystal“

2000 – Pokračování debaty o zákazu olova v EU. Minimálně dvě desetiletí nebo i déle se v EU (dříve Evropské společenství) debatovalo o tom, že by se mělo zakázat střelivo s obsahem olova. Kolegové z Federace mysliveckých svazů Evropské unie (FACE) reprezentující sedm milionů evropských myslivců s nadsázkou tvrdí, že debata o zákazu olova je stará jako FACE sama (byla založena v roce 1977).

2005 – Zákaz olovených vyvažovacích tělísek pro osobní auta. Technici v pneuservisech si stěžují na obtížnější vyvažování křehčím, lehčím a dražším náhražkovým zinkem a zákazníci platí za horší věc více.

2006 – Zákaz olovnatých pájek v elektroprůmyslu. Divíte se, že je novější elektronika více poruchová? Poděkujte EK, protože podobně jako u oloveného střeliva jsou veškeré náhražky tvrdší, jsou méně elastické, takže plošné spoje jsou pak méně spolehlivé. U spotřební elektroniky se to ještě dá snést, ale zvláště nepříjemné je to v automobilové elektronice. Ostatně kvůli spolehlivosti přiznala EU výjimku na olovo pro vojenský a kosmický průmysl. Ekologický přínos zákazu je diskutabilní, protože mechanická životnost bezolovnaté elektroniky je nižší, takže vzniká více odpadu, ale také se při výrobě spotřebuje mnohem více energie kvůli vyšší teplotě tání náhražek. A enormní náklady v řádech stamiliard eur za horší zboží platí opět zákazník.

31. 12. 2010 – Zákaz oloveného střeliva na vodních plochách. Náš zákon o myslivosti nově zakazuje používat olovené brokové náboje k lovu vodního ptactva. Myslivci láteří a opět platí více za horší zboží, protože náhražkové ocelové broky mají menší ranivé účinky na zvěř i při střelbě na kratší vzdálenost. Zato však roste riziko poranění lidí odraženými ocelovými broky, které jsou výrazně tvrdší než broky olovené. Mementem je, že dodnes mají prodejny zbraní a střeliva na skladě ocelové brokové střelivo, které nikdo nechce. Proč tomu tak je, když měla být tato náhražka podle úředníků a důvodových zpráv tak úžasná a rovnocenná s olovem? No protože je horší, dražší, a ještě představuje riziko pro lidi i zbraně.

2014 – První varování před plošným zákazem olova. Na základě spolehlivých informací z Bruselu od FACE byla na stránkách *Svět myslivosti* poprvé zveřejněna varovná informace, že EK chystá nejen plošný zákaz brokového střeliva na mokřadech, ale také zákaz veškerého kulového střeliva v suchozemském prostředí i mimo mokřady (*Svět myslivosti* č. 5/2014). Někteří úředníci EK, někteří europoslanci, a bohužel i někteří myslivci ihned přispěchali s osočením, že jde jen o strašení a že nic takového se v EU nechystá.

1. 7. 2014 – Zákaz oloveného střeliva pouze na mokřadech. Plošný zákaz oloveného střeliva se u nás absolutně neosvědčil, takže zákon

Usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 24. 9. 2019 ohledně olova

Poslanecká sněmovna:

I. i nadále odmítá, aby orgány EU disproportčně zasahovaly do funkčního systému kontroly, evidence, nabytí a držení zbraní a střeliva nastaveného právním řádem České republiky;

II. vyzývá EK, aby při zpracování a předkládání jakékoliv unijní legislativy důsledně dbala na zásadu proporcionality a zákazů diskriminace členských států EU a nezneužívala své právo vydávat prováděcí předpisy s tzv. přímou účinností a tím ztěžovala řádné a plnohodnotné projednávání návrhu v ostatních volených orgánech EU;

III. vyzývá všechny orgány EU, aby při zpracování a schvalování jakékoliv unijní legislativy důsledně dbaly na zásadu proporcionality a zákazů diskriminace členských států EU;

IV. vyzývá vládu, aby v případě dalších kroků v regulaci olova ve střelivu a rybářském olůvku a legálního držení zbraní byla aktivní ve vyjednávání s dalšími členy EU, a zajistila tak potřebnou podporu a spoulenice pro zastavení neopodstatněných restrikcí práv občanů;

V. pověřuje předsedu Poslanecké sněmovny, aby s tímto usnesením seznámil předsedu vlády České republiky, předsedu EK, předsedu Evropského parlamentu a další představitele orgánů EU a parlamentů členských států EU.

úředníky připravovány a interpretovány naprosto tendenčně a účelově a že si potřebují udělat jen čárku, aby pak mohli alibisticky vykřikovat, že legislativa byla projednána s odbornou veřejností. Klasikou jsou také zavádějící otázky či poptávka jen po těch informacích, které se úředníkům hodí, v našem případě například o množství vystřeleného střeliva, alternativách

	Lead in shot used in wetlands	Lead in shot in terrains other than wetland, other ammunition and fishing tackle
Intention to prepare restriction dossier	12 April 2016	3 October 2019
Call for evidence	18 April 2016 – 18 June 2016	3 October 2019 – 16 December 2019
Submission of restriction dossier	12 April 2017	6 October 2020 (expected)
Public consultation of the Annex XV dossier (if applicable) (approximate 30 days)	21 June 2017 – 24 December 2017 (months)	December 2020
Restriction adopted (if agreed)	2020	End of 2022

*„Jízdní řád“ ECHA
k plošnému zákazu
používání střel
s obsahem olova.
Repro archiv autora*

konkrétní zákazové seznamy v přílohách podle toho, jak se jim zlíbí. V typickém případě už o nových konkrétních zákazech europarlament nerozhoduje, ale zákonodárcům je dají úředníci komise pouze na vědomí, až už je hotovo. Europarlament má samozřejmě možnost „odvolání“ ve formě přezkoumání rozhodnutí, ale v praxi je přezkoumání jako šafrána. Není divu, protože pokud by se některý europoslanec odvážil ve striktně přidělené minutě nebo dvou určených pro proslov zpochybňovat dobro, které „páchají“ úředníci komise, tak se to pro něj může rovnat politické sebevraždě. Obvyčejný občan se tak jednoho dne probudí a někde z médií zjistí, že v Úředním věstníku EU vyšla aktualizace přílohy č. X nařízení EU č. Y, což má za následek ten či onen zákaz. V našem případě – u olova – to může vypadat tak, že úředníci aktuali-

zují přílohu existujícího nařízení REACH mající přes 500 stran a na nějaké stránce přibude u existujících zákazů výrobků z olova malá zmínka, malý zákazový řádek „střely a rybářské zátěže“, který však pro nás bude znamenat obrovské potíže.

ECHA PŘEDVEDLA FRAŠKOIDNÍ PROJEDNÁNÍ, PŘESTO JDEME DÁL A TRVÁME NA NAŠICH ARGUMENTECH

Zákazu předcházejí, jak bývá zvykem, různé on-line veřejné konzultace s odbornou i laickou veřejností. Osobně jsem se aktivně zapojil do veřejného webináře, který pořádala ECHA 10. října 2019 v Helsinkách, a položil úředníkům v angličtině několik otázek. Větší frašku jsem nezažil. Na jeden dotaz odpověděli vyhýbavě a na další vůbec. Z minulosti z několika příkladů vím, že podobné veřejné konzultace bývají

o myslivosti byl novelizován tak, že se do zákazového usnesení doplnilo slovo „na mokřadech“, aby se namísto plošného zákazu lovu olivními broky na všech vodních plochách zákaz týkal jen 14 cenných lokalit mokřadů v České republice s mezinárodním významem, které patří do seznamu tzv. Ramsarské úmluvy.

3. 12. 2015 – První pokyn EK vypracování plošného zákazu střeliva s obsahem olova. EK zadala Evropské agentuře pro chemické látky (ECHA), aby připravila restrikce: „Kvůli jakémukoli dalšímu použití olivního střeliva, včetně lovu v jiných terénech než mokřadech a sportovní střelby, stejně jako použití olova jako závaží pro rybolov bychom chtěli agenturu ECHA požádat, aby zahájila shromažďování informací pro posouzení rizika a socioekonomického dopadu (s výjimkou případů, kdy nelze prokázat žádné riziko) za účelem připravit aktualizaci přílohy zakázaných látek (Annex XV), jejichž použití bude omezeno.“

18. 1. 2018 – Vznik petice proti zákazu olova. Liga Libe připravila petici „Za zachování práv bezúhonných českých občanů v oblasti legálních zbraní“, která vedle hlavního požadavku na zakotvení ústavního práva na zbraň obsahuje také protest proti zákazu olivního střeliva: „... nyní již také aktuálně konkrétně protestujeme proti zákazu používání osvědčeného a nenahraditelného olova ve střelách palných zbraní...“ Celé znění petice je k dispozici na www.ligalibe.cz/ke-stazeni/nova-petice.

1. 3. 2018 – Zákaz prodeje olova v EU. EK v tichosti zakázala prodej olova a jeho slitin v EU široké veřejnosti. Olovo mohou kupovat již jen firmy a podnikatelé pro omezený okruh použití, takže například kvalitní olivěnou pájku už si nekoupí ani radioamatér pro svoji osobní potřebu.

17. 8. 2018 – ECHA zpracovala studii o účincích olova. Na základě této studie ECHA „identifikuje olovo jako riziko“ a doporučuje jeho kompletní zákaz i mimo mokřady. Ve skutečnosti tato studie škodlivost olova neprokazuje, je zpracována tendenčně a manipuluje závěry zdrojových vědeckých studií.

17. 1. 2019 – Výzva milionu občanů proti zákazu olova. Z iniciativy Ligy Libe byla sepsána mezinárodní protestní nota s četnými argumenty proti zákazu olova, kterou podpořily české a slovenské organizace a svazy reprezentující milion občanů. Do té doby se snad nikdy nestalo, že by v jediný den „velká ústavní trojka“ v České republice (Poslanecká sněmovna, Senát a vláda) přijala výzvu nějaké občanské platformy nebo spolku. Úředníci EK a někteří europoslanci však opět ihned přišli s obehnanou písničkou, kterou papouškovala i některá média, že výzva je nepravdivá, že žádný zákaz mimo mokřady se nechystá. Podrobnostem byla věnována velká pozornost ve *Světě myslivosti* č. 2/2019.

12. 6. 2019 – Petice proti zákazu olova projednána v Senátu. Petice Ligy Libe s fyzickými podpisy více než 103 000 občanů byla předána

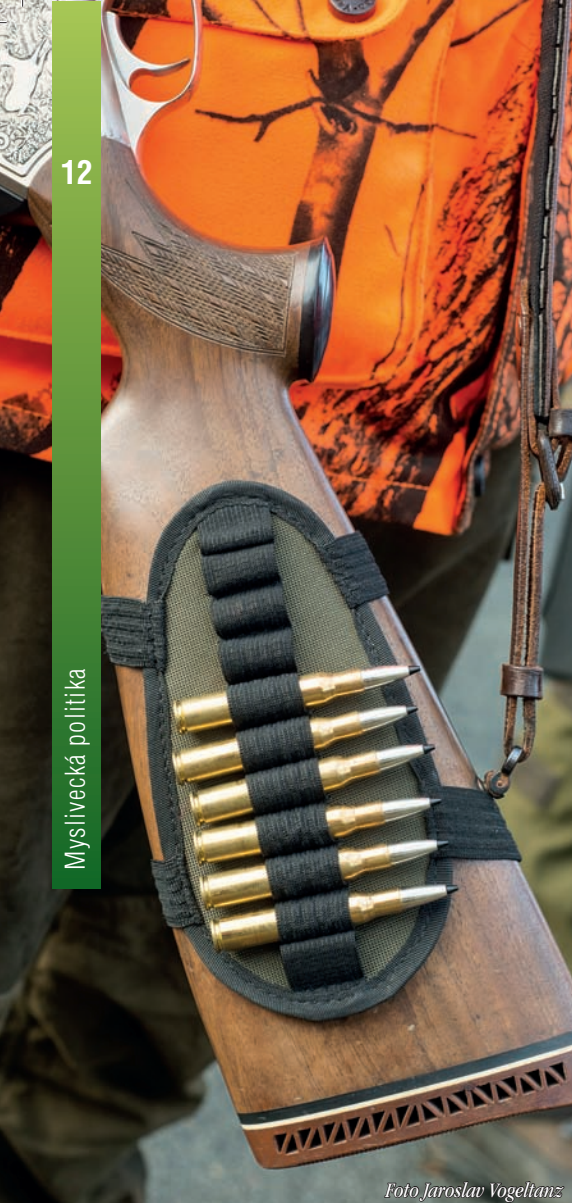

Foto Jaroslav Vogelitz

pro střely a olůvka. Vypadá to, že si úředníci vůbec nepřipouštějí možnost zachování olověného střeliva a ani je nezajímají argumenty o výhodnosti a praktické nenahraditelnosti olova.

SKVĚLÝ VÝSLEDEK NAŠEHO ODBORNÉHO JEDNÁNÍ S MŽP: OLOVO VYPUŠTĚNO Z NÁRODNÍ STRATEGIE ŘEŠENÍ NELEGÁLNÍHO ZABÍJENÍ A OTRAV VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ŽIVOČICHŮ

Na základě argumentačně-mediálního tlaku nám ministr životního prostředí Richard Brabec nabídl osobní jednání. Uskutečnilo se 25. října 2019 a vedle iniciátorů – zástupců Ligy Libe – se ho zúčastnili předseda Českomoravské myslivecké jednoty a zástupci Českého rybářského svazu, Moravského rybářského svazu, Českého střeleckého svazu a Ministerstva zemědělství. Výsledkem dohody je, že česká vláda zatím nebude projednávat tzv. Národní strategii řešení nelegálního zabíjení a otrav volně žijících živočichů v České republice 2020–2030, připravenou Ministerstvem životního prostředí. Strategie bude přepracována a problematika olova z ní bude vypuštěna. Zdá se, že ministr Brabec se ukázal jako člověk, který dovede naslouchat argumentům staniců občanů i odborné veřejnosti a nechce střilet od boku, zakazovat něco, co je staletími ověřeno, a nahrazovat to nebezpečnějšími al-

ternativami bez existence odborných studií.

CO BUDE V PRAXI ZNAMENAT PLOŠNÝ ZÁKAZ OLOVA PRO VŠECHNY STŘELCE?

Jen velmi stručně: zhoršení bezpečnosti střelby vlivem mnohem větší odrazivosti náhražkových střel, narušení schopnosti myslivců více regulovat zvěř v lesích, po čemž se v současnosti tolik volá, zdražení střeliva (jen policii by to stálo stamiliony a ostatní střelce miliardy), likvidaci střeleckých sportů (čestí olympijští vítězové a mistři světa ve střelbě z pistole, brokovnice, vzduchovek i malorážky nebudou mít šanci trénovat). Ekologický přínos je přitom ve hvězdách a může být nakonec i kontraproduktivní.

VYHÁNĚT MALÉHO ČERTA, KTERÉHO ZNÁME, VELKÝM ĎÁBLEM, KTERÉHO NEZNÁME? HUSITĚ BY SE OBRACELI V HROBĚ!

Je známo, že naše země dala světu slovo „pistole“ (z husitského „pišťala“). Ano, olověné střelivo se u nás používá minimálně 600 let – od husitských válek. Naši hrdí předkové by se však museli tvářit v tvář dokumentům a snahám EK o zákaz olova obracet v hrobě. Zvažované náhražky na bázi mědi, zinku, cínu, oceli a bismutu totiž na rozdíl od olova korodují a mají způsobnost být ještě toxičtější pro životní prostředí.

Senátu Parlamentu České republiky, který ji začal projednávat. Petici proti zákazu olověného střeliva podepsali postupně všichni nejvyšší ústavní činitelé: prezident Miloš Zeman s chotí, premiér Andrej Babiš, předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček, předseda Senátu Jaroslav Kubera a mnoho senátorů a poslanců.

16. 7. 2019 – EK zadala vypracování dokumentace k zákazu olova. EK dopisem zadala agentuře ECHA vypracování dokumentace podle přílohy XV nařízení REACH pro omezení uvádění na trh a používání olova ve střelivu v suchozemském prostředí.

24. 9. 2019 – Poslanecká sněmovna se postavila proti zákazu olova. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyšla vstříc výzvě milionu občanů proti zákazu olova a schválila pětibodové usnesení proti chystanému zákazu olova (v připojeném rámečku). Poděkování zaslouží poslankyně Jana Černochová, která prosadila zařazení tohoto bodu na program jednání a při jeho projednávání výborně argumentovala.

3. 10. 2019 – EK v tichosti zveřejnila na internetu přesný časový plán zákazu olova do roku 2022. Dále ECHA na svůj web zavěsila tiskovou zprávu, že zahájila on-line veřejnou konzultaci a vyzvala k předkládání připomínek a důkazů. „Jízdní řád“ plošného zákazu olova do roku 2022 je k dispozici zde: <https://echa.europa.eu/cs/hot-topics/lead-in-shot-bullets-and-fishing-weights>.

8. 10. 2019 – Rada EU v Lucemburku jednala o olovu. Program jednání ministrů EU obsahoval kromě olova témata jako boj proti terorismu, zlepšení kontrol palných zbraní, bezpečnost, hybridní hrozby a migrace. Český ministr vnitra Jan Hamáček přednesl protest České republiky s tím, že zákaz olova by znamenal ohrožení bezpečnosti státu, protože policie nemá výjimku ze zákazu používání olověného střeliva.

10. 10. 2019 – On-line veřejné (pro)jednání ECHA. ECHA uspořádala internetový webinář pro média a veřejnost a odpověděla na některé dotazy. Videozáznam tohoto webináře je ke zhlédnutí na <https://youtu.be/YYZVLrrKxrQ>.

17. 10. 2019 – Ministerstvo životního prostředí České republiky vyzvalo myslivce a rybáře k dobrovolnému přechodu na bezolovnaté střelivo. MŽP vydalo tiskovou zprávu vyzývající k tomu, aby se myslivci dobrovolně vzdali olověného střeliva při lovu zvěře a olovnaté zátěže při lovu ryb a přispěli svými zkušenostmi k diskusi o odklonu od používání jedovatého olova. V roce 2021 chtělo MŽP uzavřít s myslivci, rybáři a ochránci přírody memorandum o cestě k postupnému omezení používání olova. Na tuto výzvu Liga Libe jako iniciátor „milionové výzvy“ reagovala otevřeným dopisem ministrovi životního prostředí Richardu Brabecovi s apelem, aby tzv. Národní strategie řešení nelegálního zabíjení a otrav volně žijících živočichů v České

Ve znamení vánočního úklidu a vánočních dárků

LÉPE OBĚTOVAT TEĎ PĚT MINUT NA VYPLNĚNÍ ANKETY ECHA, NEŽ PAK PLATIT TISÍCE KORUN NAVÍC ZA NEKVALITNÍ NÁHRAŽKY

Kdo si stále myslí, že to za nás „někdo“ zařídí, je na omylu. I když se spolky Liga Libe a ČMMJ snaží ze všech sil, moc úředníků EK je tak velká, že bez pomoci veřejnosti je šance na zažehnání zákazu olova

Foto archiv autora

malá. Dejme proto jasně najevo, že jako občané si nepřejeme plošný zákaz olova, protože ekologické náhražky „neodporující fyzikálním zákonům“ prostě neexistují. Proto je důležité, aby každý usedl k počítači a do 15. prosince 2019 věcně vyplnil dotazník ECHA. Je to lepší, než pak platit víc, než zbytečně postřelovat zvěř a nechávat ji více trpět, než ohrožovat životnost a bezpečnost zbraní i nás lidí vlivem tvrdých odrážejících se náhražkových střel.

Celé znění mezinárodní protestní noty organizací a svazů reprezentujících milion občanů i s četnými argumenty proti zákazu olova najdete na <https://ligalibe.cz/wp-content/uploads/2019/01/spojene-prohlášení-organum-ceske-republiky-13-1-2018.pdf>.

Autor:

Ing. Bc. Bohumil Straka, Ph.D.,
člen ČMMJ a Ligy Libe

Mezinárodní výzva „Milion občanů proti zákazu olova“ měla smysl a účinek! Výzvu zorganizovala Liga Libe ve spolupráci s organizacemi reprezentujícími téměř milion střelců, myslivců, rybářů i běžných občanů u nás a na Slovensku.

republice 2020–2030 týkající se olova byla přepracována. Také ČMMJ vydala prohlášení, že myslivci se dobrovolně olova nevzdají.

25. 10. 2019 – MŽP přepracuje národní strategii bez zákazu olova. Na základě argumentů a tlaku veřejnosti MŽP uzavřelo se zástupci myslivců, rybářů a střelců dohodu, že vyjme olovo z Národní strategie řešení nelegálního zabíjení a otrav volně žijících živočichů v České republice 2020–2030.

29. 10. 2019 – Senátní petiční výbor se usnesl, že petice proti zákazu olova je důvodná.

Co nás čeká?

16. 12. 2019 – Konečný termín pro vyplnění ankety EK-ECHA. Napište věcně a slušně EK, co si o zákazu olova myslíte. Internetovou anketu vyplňte svými názory, zkušenostmi, argumenty a obavami ze zákazu olova. Tzv. veřejná konzultace čili anketa EK-ECHA probíhá již od 3. 10. 2019 a nejzazší termín pro vyplnění je polovina prosince 2019. Anketu můžete vyplnit i v češtině. Přípomínky a důkazy mohou posílat i právnické osoby, tedy např. firmy a OMS. Internetový dotazník je k dispozici na <https://echa.europa.eu/cs/calls-for-comments-and-evidence/-/substance-rev/24001/term>.

6. 10. 2020 – Dokumentace ECHA k zákazu olova.

2020 – Přijetí zákazu olova na mokřadech.

Leden 2022 – Finální návrh EK.

Konec roku 2022 – Přijetí plošného zákazu olova brokového i kulového i v suchozemském prostředí.

Čistící šňůry

- Rychlé a efektivní vyčištění hlavně, kdekoliv
- Vetkaný bronzový kartáček
- Stačí nastříkat olej do hlavně a protáhnout šňůru
- Dostupné v různých kulových i brokových rážích
- Jednotná akční cena **185 Kč**

Péče o zbraně od firmy Ballistol

- Olej na zbraně Ballistol
  - 200ml sprej **191 Kč**
  - 50ml olej **79 Kč**
- Vazelína na zbraně Ballistol, 50ml **184 Kč**
- Černění na zbraně Ballistol, 50ml **327 Kč**
- Péče o pažby Ballistol BALSIN, 50ml **136 Kč**
  - Pro světlé, tmavé, nebo červené dřevo
- Rozpouštědlo nečistot Solo MIL, 65ml **132 Kč**
- Rozpouštědlo na černý prach, 200ml sprej **207 Kč**
- Vazelína na zbraně Ballistol, 50ml **179 Kč**

Čistící pěna na optiku SchleTek

- Pěna ve spreji
- Čistí optiku puškových i dalekohledů
- Zabraňuje zamíření optiky
- Nepoškozuje antireflexní vrstvu
- Optic Cleaner pěna ve spreji, 150ml **265 Kč**
- Vhodné používat se speciální mikrovláknovou utěrkou, 40x40cm **88 Kč**

Pěna pro chemické čištění hlavně Milfoam

- Sprej s aplikátorem pěny
- Rozpouští tombak, mosaz, olovo
- Nepoškozuje dřevo ani černění zbraně
- Milfoam Bore Cleaning Foam, 90ml **321 Kč**
- Milfoam Bore Cleaning Foam, 500ml **952 Kč**

Nůž pro přežití s brouskem a škrátkem

- Celková délka 265mm, nůž je včetně pouzdra
- Práškováná, matná uhlíková ocel - **6mm hřbet**
- Schrade Frontier **930 Kč**

VŠE PRO PŘEBÍJENÍ STŘELIVA,
LOV A SPORTOVNÍ STŘELBU

WWW.STROBL.CZ

Objednávky, odborné poradenství:

+420 728 760 443, +420 737 923 868

Online: www.strobl.cz

Email: info@strobl.cz

STROBL.CZ s.r.o.

Nová Olešná 39, 37853 Nová Olešná

Dopady plošného zákazu používání střeliva s obsahem olova na myslivost

Evropská komise uvažuje o plošném zákazu používání brokového i kulového střeliva s obsahem olova k lovu zvěře. Z hlediska myslivosti by šlo o významný krok, neboť za olovo neexistuje stoprocentní náhrada, co se týče jeho vlastností a účinků střel, v nichž je obsaženo. Pokud k zákazu dojde, je třeba počítat s tím, že to bude mít vliv na výkon práva myslivosti a na mysliveckou komunitu v České republice. Respondentů naší ankety jsme se zeptali na to, jak hodnotí záměr Evropské komise a jak významný dopad by případný zákaz uvedeného rozsahu mohl mít na myslivost.

Ing. Jiří Janota,
předseda ČMMJ,
aktivní lovec

ČMMJ zaslala v lednu letošního roku společně s Ligou Libe, rybářskými svazy a některými střeleckými organizacemi společ-

né prohlášení a výzvu adresovanou premiérovi a vládě České republiky, Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu České republiky a bezpečnostní radě státu, v níž jsme jednoznačně odmítli regulaci používání olova ve střelivu v nejbližších letech.

Mnohé závěry Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) jsou neobjektivní,

nerelevantní, tendenční a cíleně zavádějící, založené na předpokladech vytržených z kontextu. U některých chybějí odkazy na výzkumy a zdrojová data nebo uvedené zdroje nelze ověřit.

Ve zmíněném prohlášení jsme upozornili i na dopady případného zákazu použití olova s jeho možnými velmi negativními důsledky na výkon práva myslivosti. V současné době neexistuje cenově srovnatelná náhrada olovených střel. Pokud bychom měli začít používat ocelové střelivo, dá se předpokládat, že bude docházet k větší ranivosti zvěře a ke zvýšenému počtu postřelených a nedohledaných, resp. nedohledaných kusů. Vzhledem k tomu, že ocelové střely se po nárazu do těla zvěře nedeformují a nechovají tak jako střely

s obsahem olova, můžeme očekávat zvýšené množství nekontrolovaně se odrážejících střel a s tím spojené významně větší riziko ohrožení účastníků lovu. Poměrně významně dojde ke zvýšení opotřebení loveckých zbraní.

ČMMJ požaduje po Ministerstvu životního prostředí zpracování studie, která by posoudila vliv olova na životní prostředí a na zdraví občanů v České republice.

Jsem přesvědčen o tom, že v případě prosazení zákazu používání oloveného střeliva v České republice poklesne počet osob oprávněných vykonávat právo myslivosti. V následujících letech nás přitom čeká náročný úkol v podobě snížení stavů spárkaté zvěře a výraznější úbytek myslivců by mohl představovat citelný problém pro ře-

šení škod působených spárkatou zvěří na lesních pozemcích a zemědělských kulturách.

doc. Ing. Jiří Kamler, Ph.D., pedagog na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelovy univerzity v Brně

Po delší době se opět, a tentokrát s velkou intenzitou, začalo diskutovat o olověných střelách. Pro naše životní prostředí i zdraví sice existují důležitější témata, ale na tom aktivistům a politikům nezáleží. Teď chtějí řešit toto a my na situaci musíme reagovat. To, že je olovo pro své vlastnosti obtížně nahraditelným materiálem pro výrobu střel, je nesporné. V podstatě pouze u kulových nábojů jsou k dispozici adekvátní náhrady, sice za mírně vyšší cenu, ale ta v tomto případě není zásadní. Mnohem horší situace je u broko-

kanálu. Velký problém může nastat u broků, pokud je zvěř hodně zasažena, a u nekvalitních kulových střel, které se svlékají a tříští. Je sice pravda, že vzhledem k obsahu olova z konzumace zvěřiny bezprostřední ohrožení zdraví nehrozí a riziko se dá významně eliminovat tím, že zasažené části zvěřiny vyhodíme. Na druhé straně je ale přece naší snahou maximální péče o kvalitu zvěřiny jako potravinu a olovo nám to kazí.

Na základě výše uvedeného jsem zkusil subjektivně nastínit negativní dopady zákazu olověného střeliva jak na zdraví a prostředí, tak na myslivost. Z připojené tabulky mi vychází, že omezení u sportovní střelby se myslivců příliš nedotkne s výjimkou malorážek a vzduchovek. V těchto případech bychom však měli být solidární se sportovci a trvat na povolení olova. Vždyť jejich střely se dají zachytávat a recyklovat. Kulová střelba by zákazem dotčena v podstatě nebyla, náhrady jsou vyzkoušené. Problém bude u brokové střelby, a to s účinností náhražek. Nutno však při-

znat, že broková střelba prostředím kontaminuje více. Jedna rána znamená 30–40 g olova, a za den jich vystřelíme i více než kulových za celý život. Navíc brokovicemi lovíme především uměle odchovanou zvěř. Každý bude mít samozřejmě jiné preference, ale možná

kladů. V mnoha rážích se však zatím bezolovnaté střely ani nevyrobí. Jak nahradit olovo například u ráže .22 LR nebo u vzduchovky, nevím. Přitom zbraně obou těchto ráží jsou ideální k získání střelecké zdatnosti. Pokud olovo zůstane zachováno jako balistický materiál pro sportovní střelbu, ptám se po účelu a smyslu zákazu.

Ano, ve tkáních zvěře ulovené olověnou střelou zůstávají stopová množství olova. Jsou ale opravdu tak fatální? Nejsem lékař, ale prostě „gúglení“ mi ukazuje (jako zdroj akceptuji jen odborné weby, např. Wiki-Skripta Univerzity Karlovy), že s nebezpečností olova požitého se zvěřinou z kusu uloveného olověnou střelou to nebude tak horké. Trávicím traktem se vstřebává olovo jen asi z 8 %, poločas rozpadu olova v krvi je přibližně 30 dní a z těla odchází převážně močí (zdroj D. Pelcová: *Nemoci z povolání a intoxikace*, 2006). Neznám profesionálního lesníka nebo vášnivého lovce vykonávajícího myslivost ve volném čase, který by se takto otrávil nebo aspoň lehce intoxikoval. A že se někteří živí skoro výlučně zvěřinou! Existuje nějaký přehled takto postižených? Nebo jde o pouze hypotetické riziko? Tady nemluvíme o každodenní expozici masivní dávkou olova jako u „colicy pictorum“ v dávné minulosti (chronická otrava olovem, kterou trpěli malíři a výrobci hrnčířského zboží za starého Říma, kteří byli denně vystaveni silné intoxikaci olovem obsaženým v barvách – pozn. red.), ale o občasném výskytu, navíc s expozicí pronikavě klesající s rostoucí vzdáleností od střelného kanálu.

Smysl zákazu jasný není, jeho dopadů se ale obávám. Výrazné zdražení střeliva, následný pokles počtu vystřelených nábojů a střelecké zdatnosti lovců a s tím vyšší pravděpodobnost poranění či zmrzačení zvěře. Pokud se současně ponechá možnost používat olovnaté střelivo pro sportovní účely, vznikne další šedá zóna a cesta k nesmyslné kriminalizaci běžného občana, myslivce či lovce. Myslivost je v mých očích jednou z mála forem udržitelného využívání životního prostředí a k tomu patří neoddelitelně i lov, tedy humánní usmrcování zvěře. Olověnými nebo olovo obsahujícími střelami se loví již několik staletí a osvědčily se. Co se změnilo, že je teď na jednu chceme zakázat? Čemu a komu má zákaz prospět? Není to jen šikovná obezlička, jak zbavit občana zbraně a jak nepřímo sankcionovat dosud legální chování ve jménu nějakého nového alarmistického

Negativní dopady zákazu používání olověného střeliva

Činnost	Dopad na prostředí	Dopad na zdraví	Dopad na myslivost
Sportovní střelba kulová	0	0	0
Sportovní střelba broková	*	0	0
Sportovní střelba malorážková a vzduchovková	0	0	***
Lovecká střelba kulová	*	*	*
Lovecká střelba broková	**	**	**
Lovecká střelba broková u vody	***	**	**

Dopad zákazu: 0 = žádný; * malý; ** významný; *** velký

vých nábojů a zatím zcela nevyřešené jsou malorážky a vzduchovky.

Pokud bude použití olověných střel zakázáno, myslivost se to určitě dotkne, nicméně bude záležet na tom, o jak striktní zákaz půjde, resp. jestli se podaří najít rozumný kompromis. Nejsem lobbista ani politik, mé zamýšlení tedy není ovlivněné tím, že bych chtěl něco za každou cenu prosadit. Proti olovu jsou dva zásadní argumenty: ohrožení životního prostředí a ohrožení zdraví konzumentů zvěřiny. Pro životní prostředí je prokazatelně riziková střelba broky u vodních ploch a následné otravy vodních ptáků. Ostatní střelba významné riziko nepředstavuje, i když také při ní kontaminujeme životní prostředí a nikdo ho po nás už nikdy nevyčistí. Pokud jde o zdraví konzumentů zvěřiny, každá olověná střela při průchodu tělem zvěře kontaminuje okolí střelného

by stálo za to, abychom vedle striktních požadavků na zachování současného stavu měli nachystány i ústupky, které nás tolik nepostihnou a budou řešit to podstatné.

Ing. Martin Helebrant, MBA, odborný publicista, aktivní lovec

Olovo jako balistický materiál je jen velmi obtížně nahraditelné. V podstatě všechny známé náhražky jsou buď neekonomické, nebo nemají potřebné vlastnosti. Náhrada olověných broků ocelovými prokazatelně vede ke zvýšené četnosti poranění a zmrzačení zvěře, ocelový brok má prostě jiné průřezové zatížení. U kulových střel lze asi olovo nahradit, ale za cenu citelně zvýšených ná-

„boha“? Opravdu už neplatí obyčejný sel-
ský rozum? Odpověď si musí najít každý
sám. Obávám se, že tady nejde o téma od-
borné, ale politické. Chceme-li si však za-
chovat své koníčky, musí je potom jeden
každý z nás před zásahy politiků hájit.
V případě zbraní jsme to (snad) dokázali.
Pokud nám seberou olověné střely a nikdo
z nás proti tomu nic neudělal, nemáme
právo nadávat na „Brusel“. Za „křivou
hubu“ si můžeme sami, ne zrcadlo.

Tomáš Snížek,
předseda představen-
stva ARMS-CZ, a. s.,
aktivní lovec

Asi první, co mě
ve vztahu k této
otázce napadne, je,
jaký význam má
toto opatření a kdo
nebo co za tímto
návrhem skutečně stojí. Olovo je běžně
se v přírodě vyskytující kov a lidstvo je-
ho unikátní vlastnosti využívá stovky let.
Současně si nevybavuji nikoho, kdo by roz-
dával zvěřinové recepty typu „divočák na
olovu“ nebo si liboval v tom, jak si brokem
doplnil chybějící výplň zubu. Navíc, pokud

v přírodě najdete starší olověnou střelu,
bude potažena šedavou oxidační vrstvou,
která olovo de facto zakonzervuje. Nejsou
uváděné důvody spíše zástupné a skuteč-
nou pohnutkou je jen další krůček směru-
jící k plošnému omezení zbraní?

Ačkoliv je hrozba nařízení reálná, výro-
bi zbraní a střeliva jsou zatím relativně
v klidu. Anebo jsou možná zoufalí, ale ne-
dávají to najevo. Materiál pro výrobu střel,
který není toxický a současně bude mít
pro lov potřebné vlastnosti, bude ohledu-
plný k vývrtům hlavní a bude cenově do-
stupný, totiž podle všeho stále nebyl nale-
zen. Ano, první vlašťovky se již objevily
a významní výrobci střeliva se snaží již
nyní nabízet alternativy. Prodejní čísla
jsou však velmi malá, výběr ráží omezený
a chuť střelců opustit staré dobré olovo
minimální. Všichni máme v živé paměti
problémy, které přineslo nedávné nařízení
používat ocelové broky. Střelci s nimi mají
velmi špatné zkušenosti a logicky se něče-
ho podobného obávají i v souvislosti s ku-
lovým střelivem. Ostatně s neustále rostoucí
vzdáleností, na kterou se střílí, se
zvyšováním denního a zejména nočního
výkonu optických přístrojů a s předpoklá-
daným brzkým schválením používání tlu-

mičů je prostě důležitý výkon, který je
u současných alternativ olova přinejmen-
ším diskutabilní. Ti, kteří nějakou alterna-
tivu zkusili, si obvykle stěžují na nedosta-
tečnou deformaci střely, na tvorbu podlitin
u lovené zvěře a na častější dosledy.

Těžko hodnotit, nakolik jsou uvedené zá-
věry vypovídající – vystřelení jedné krabič-
ky nábojů s alternativní střelou a následný
úprk k předešlému střelivu patrně objek-
tivní sondou nebude. Současně nás však
tito zákazníci žádají, abychom jim v přípa-
dě, že se „něco bude dít“, dali včas vědět
a rovnou jim objednali několik kartonů
osvědčeného střeliva do zásoby. Jeho poří-
zení na mnoho let dopředu je nejčastější
reakcí velké části zákazníků.

Vliv alternativních střel zejména na vý-
vrt hlavně je poměrně složité téma, dlou-
hodobé zkušenosti zatím nejsou. Alter-
nativní materiály mají obvykle menší
hustotu, takže při zachování tvaru a roz-
měru střely chybí potřebná hmotnost. To
se následně „dohání“ rychlostí, úpravou
hrotu střely, tvorbou inovativních defor-
mačních zón a podobně. Těla střel jsou pak
často kvůli snížení zátěže hlavně různě
upravována, hledají se nové povrchové
úpravy snižující tření/opotřebení hlavní.
Chybí typická elasticita olova, které umo-
žňuje poměrně přesnou střelbu i ze zbraně
se značně opotřebovaným vývrtem, což je
u tvrdých homogenních střel víceméně
vyloučeno.

Pokud budeme vycházet z obecné pravdy,
že pro přesnost kulových zbraní je klíčové
vhodně zvolené střelivo a že konkrétní
zbrani musí střelivo „chutnat“, nečeká nás
se zavedením zákazu olova momentálně
nic dobrého, neboť při hledání náhrad za
něj není z čeho vybírat. Pokud by se vhod-
ný materiál nepodařilo najít, u nových
zbraní by v budoucnu pravděpodobně při-
padala v úvahu řada nutných technických
změn, aby je bylo možné s bezolovnatým
střelivem efektivně a především dlouhodo-
bě používat.

Ing. Martin Šlechta,
sportovní střelec
z brokových a kulo-
vých zbraní, aktivní
lovec

Pro záměr Evrop-
ské komise plošně
zakázat používání
olova ve střelivu
jsem nenašel žádné

pragmatické odůvodnění. Podivuji se tomuto tématu s mnoha nedořešenými otázkami. Proč ho úředníci v Bruselu chtějí řešit nyní, když nemáme náhradu a neznáme dopady zákazu? Jako by neměli na práci důležitější věci. Jako by neexistovaly problémy s mnohonásobně závažnějšími dopady na společnost a daňové poplatníky (například pomoc při řešení kůrovcové kalamity), s obrovskými ekonomickými i ekologickými dopady. Řeší se témata, která se hodí politicky, a ne pragmaticky.

Zákaz jsem se snažil posoudit z různých stran – z pohledu ekologického, ekonomického, z hlediska bezpečnosti, z pohledu etického i z pohledu dopadů na obratnost, sportovní střelbu a zacházení se zbraní.

Myslivci a lesníci byli prvními ekology – lidmi, kteří měli starost o obhospodařovanou krajinu, již nějakým způsobem spravovali, snažili se pomáhat rovnováze v přírodě, a myslím, že budou i mezi prvními, kdo se bude zasazovat o to, aby se v přírodě nepoužívaly škodlivé látky, které lze nahradit látkami přírodními nebo neškodlivými. Máme však náhradu za olovo? Takovou

náhradu, která bude méně škodlivá a méně nebezpečná, než je olovo, jež se podle ověřených zkušeností zapouzdří a neznečišťuje okolí? Jsou slitiny zinku, mědi anebo vzácných kovů, které mají olovo nahradit, méně škodlivé? Podle mého názoru je ve hře ještě mnoho otázek k radikálním krokům. Ten správný čas na toto téma by měl nastat, jakmile budeme mít ekologicky odpovídající plnohodnotnou náhradu.

Z ekonomického pohledu je zatím jakákoliv použitelná náhrada olova dražší. Cena se pak negativně projevuje v dalších dopadech, o kterých se ještě zmíním.

Pokud jde o bezpečnost, má olovo vynikající deformační vlastnosti a schopnost předávat energii. Jakákoliv náhrada, kterou jsem kdy testoval, vykazovala horší odrazivost nebo tříštění, a tím je nebezpečná jak pro uživatele, tak pro jeho okolí – pro provoz střelnice, pro výkon práva myslivosti, pro policejní zákrok atd.

Z pohledu etického mohu říci, že jsem testoval homogenní neolovnaté střely různých významných výrobců a jejich výkon, přesnost a ranivost se mi líbily. Nastaly však chvíle, kdy jsem zaznamenal některé

nedostatky oproti klasické střele s olověným jádrem. Při lovu hus, kachen, zajíců a bažantů je rozdíl ještě markantnější a riziko poranění zvěře je mnohem větší. Lov má přitom probíhat humánně a eticky, lovenou zvěř je nutné co nejdříve usmrtit.

Zákaz střeliva s olovem a jeho náhrada směsí kovů bude znamenat zvýšení jeho ceny. To bude mít vliv na trénování, ať už ve sportovních olympijských i neolympijských disciplínách, tak v loveckých disciplínách, jak kulových, tak malorážkových a brokových. Bude se trénovat draž, tím pádem i méně, a rádoby ekologické rozhodnutí odnese zvěř a následně myslivci v očích veřejnosti. A jaký smysl má rozhodnutí, které počítá s výjimkou, ač ještě ani nebylo přijato? Mám na mysli uvažovanou výjimku pro náboje pro armádní účely. Pokud se chceme chovat ekologicky, jedneme s rozumem a všichni. Pokud nemáme lepší náhradu, pracujme na tom, abychom ji našli, a než ji najdeme, nenuťme se do rozhodnutí, která nic pozitivního nepřinesou.

Foto Jaroslav Vogeltanz

HILLMAN

Lovecům pro radost...

**ZIMNÍ BUNDA
XPR JACKET**

6 799 Kč
4 753 Kč

**ZIMNÍ BUNDA
DOWN JACKET**

4 499 Kč
3 149 Kč

**LOVECKÝ BATOH
HUNTERPACK**

1 799 Kč
1 259 Kč

**ZIMNÍ KALHOTY
BOLT PANTS**

3 499 Kč
2 274 Kč

**KOŠILE
XPR SHIRT MAGNETIC**

1 799 Kč
1 080 Kč

**UNLIMITED
SLEVY AŽ 45%**

ESHOP BOIS
KDO DOBŘE MÍŘÍ, MÍŘÍ K NÁM

Výhradním distributorem pro ČR a SR BOIS Opava a.s.

WWW.ESHOPBOIS.CZ

Nová zbrojní legislativa na obzoru

David Karásek

Začátkem letošního září odeslalo Ministerstvo vnitřní bezpečnosti návrhy čtyř nových zákonů týkajících se zbraní. Jaké změny by podle nich měly čekat myslivci?

NOVÝ ZÁKON O ZBRANÍCH

Nejvýznamnější je nový zákon o zbraních, který má za účel modernizovat zbraňovou legislativu a reagovat na technický pokrok (např. využití výhod centrálního registru zbraní) a legislativní změny (zejména na evropskou směrnici o zbraních, ale také třeba na správní řád). Největší změnou, kterou nový zákon přináší nejen pro myslivce, je zrušení povinnosti (ovšem nikoli možnosti) mít ke zbrani fyzický doklad – elektronizace státní správy již umožňuje policii i podnikatelům ověřit si potřebná oprávnění podle občanského průkazu či pasu. Nový zákon má i přesto na přání držitele umožňovat vydání fyzického dokladu v podobě tzv. zbrojního listu (ověřeného výpisu z centrálního registru zbraní) nebo evropského zbrojního pasu.

Podmínky získání zbrojního oprávnění by měly být obdobné jako současné podmínky získání zbrojního průkazu, avšak místo pěti „skupin“ by měly být pouze dvě varianty zbrojního oprávnění – „základní“ a „rozšířené“ (které má automaticky zahrnovat i základní). Základní zbrojní oprávnění má být dostupné od 18 let (v některých zvláštních případech, například u studentů lesnických škol, již od 15 let) a má – zjednodušeně řečeno – zahrnovat současné skupiny A, B a C, tedy i držení a používání zbraní pro lovecké účely. Rozšířené zbrojní oprávnění

má být dostupné od 21 let a má opravňovat ke skrytému nošení zbraní pro sebeobranu a k některým speciálním činnostem (například funkce hlavního zbrojře ve firmě). V přechodných ustanoveních je uvedeno, že držitel zbrojního průkazu skupiny C se nadále považuje za držitele základního zbrojního oprávnění (nemá-li současně také skupinu D nebo E – pak se má považovat za držitele rozšířeného zbrojního oprávnění).

Počet kategorií zbraní se má naopak zvýšit, protože se vytvářejí dvě speciální kategorie pro zbraně ohrožené evropskou směrnicí. Z pohledu loveckých zbraní je zajímavá změna kategorie u flobertek: nově vyrobené flobertky (tedy ne ty, které již jsou „mezi lidmi“) by měly být registrované v centrálním registru zbraní, současně však má zákon zrušit dosavadní energetický limit 7,5 J. Flobertky by se tak mohly znovu stát loveckými zbraněmi na drobnou zvěř, kterými kdysi bývaly. K držení takové zbraně by držitel měl splňovat stejné podmínky jako k držení jiných kromě odborné způsobilosti – neboli nemusí skládat zkoušky, stačí se nechat zapsat u policie jako držitel. Zajímavé pro myslivce může být také to, že tlumič již nemá být zakázaným doplňkem zbraně, ale pouze registrovaným, a zaměřovače pro noční vidění mají ze zákona vypadnout úplně, tedy mají být volně dostupné.

K výrazným změnám má dojít také v oblasti zřizování a provozování střelnic. Oproti současnému stavu, kdy jsou střelnice schvalovány v podstatě podle úvahy znalce v oboru balistiky, nový zákon předpokládá vytvoření technických předpisů pro konstrukci střelnic, jejichž splnění má kontrolovat stavební úřad při kolaudaci (u střelnic, které jsou nemovitostmi) nebo policie (v ostatních případech). Požadavky na malorážkovou nebo brokovou střelnici by měly být podstatně sniženy; dohromady s tím, že nový zákon již k provozování střelnice nemá vyžadovat zbrojní licenci, by mělo být pro honební společenstva podstatně snadnější zřídit si střelnici pro cvičné účely.

NÁVRHY DALŠÍCH ZÁKONŮ

Druhým navrhovaným zákonem je zcela nový zákon o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky, též nazývaný „nadstavbový zákon“, který se myslivosti týká poměrně málo. Má řešit problém různých extremistických domobran, které v poslední době vznikají, ustanovovat právní rámec pro podporu branné činnosti ze strany státu, upřesnit pro policisty a strážníky možnost nosit služební zbraň mimo pracovní dobu a stanovit pravidla pro nakládání se zbraněmi v krizových situacích. S myslivostí má souvislost zejména poslední bod – jednou z okolností, která si ho vyžádala, bylo přemnožení černé zvěře a africký mor prasat. Řešení této situace byla hodně na překážku skutečnost, že noktovizory – doplňky nezbytné pro noční lov – byly zakázaným doplňkem, podléhajícím zdoluhavému povolovacímu řízení. Jinak se tento zákon myslivců v podstatě netýká – nebudou-li ovšem sami chtít. Zákon počítá

také s vytvořením výcvikových programů pro účely zajišťování vnitřní a vnější bezpečnosti České republiky. Konec konců, myslivci s jejich dobrými schopnostmi střelby a orientace v terénu byli v historii často platnou složkou mnoha armád. Pokud by tedy byl zájem, nový zákon by umožnil na tuto tradici navázat. Počítá se ovšem s tím, že účast má být dobrovolná.

Třetím navrhovaným zákonem je zákon o munici, který se držitelů zbraní netýká vůbec – proto ostatně vzniká. Současný zákon o zbraních zahrnuje i granáty, rakety, torpéda a podobné prostředky, s nimiž reálně nakládá pouze několik specializovaných firem a běžný smrtelník je uvidí leda tak v muzeu. Proto mají být ze zákona o zbraních vyjmuty a podřízeny zvláštnímu zákonu.

Čtvrtým navrhovaným zákonem je doprovodný změnový zákon, který má za účel uvést ostatní předpisy do souladu s novou legislativou. V mnoha jiných předpisech je nutné přepsat terminologii či učinit menší úpravy, aby nevznikly rozpory mezi dvěma platnými zákony. V zákoně o myslivosti to znamená, že se ruší povinnost mít při lovu u sebe zbrojní průkaz a průkaz zbraně (protože tyto doklady již nebudou existovat). Také se ruší odpovídající pravomoc myslivecké stráže tyto doklady kontrolovat. Ostatní povinnosti, jako mít u sebe lovecký lístek, povolenku k lovu a potvrzení o pojištění, samozřejmě zůstávají v platnosti.

Autor:
David Karásek,
člen představenstva LEX
– sdružení na ochranu práv
majitelů zbraní

HUNTING WITH PASSION

Termovizní monokulár

Night Pearl Scops 35 PRO II

Pět barevných palet | manuální ostření | integrovaný dálkoměr | velký displej | vytvoření fotografií nebo videa pomocí aplikace

63 890 Kč

Termovizní monokulár

Night Pearl Scops 13

Nejlevnější použitelná lovecká termovize | provozní doba až 15 hod. | obeznámení jelena až na 600 m

28 970 Kč

Rozsáhlá síť obchodních partnerů pro Váš pohodlný nákup.

+420 573 379 670

www.nightpearl.cz | www.nightpearl.shop

ZÁHOŘÍ TRADE s.r.o. | Píerovská 38 | 768 61 Bystřice pod Hostýnem

Foto: Jaroslav Vogeltanz

Letošní rok je prvním, kdy se na základě novely nařízení vlády č. 30/2014 Sb., o poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti, ve znění pozdějších předpisů, poskytuje finanční příspěvek za ulovení prasete divokého (§ 41b – finanční příspěvek na snižování početních stavů prasete divokého). Ze státních prostředků se za každé prase divoké, které je uloveno nad tříletý průměr v honitbě, poskytuje 2000 Kč.

Žádost o finanční příspěvky mohli uživatelé honiteb podávat na krajské úřady do 31. srpna. Momentálně probíhá zpracování žádostí a nejen pro státní správu myslivosti bude zajímavé, kolik z myslivců o tento finanční příspěvek požádalo, ale hlavně v kolika honitbách došlo – s přihlédnutím k předchozí výši lovu – k překročení tříletého průměru úlovku černé zvěře.

Chceš zástřelné?

Ministerstvo zemědělství a Státní veterinární správa

MOŽNOST POSKYTNUTÍ PŘÍSPĚVKU

Finanční příspěvek není možné poskytnout bez možnosti kontroly plnění, což v tomto případě znamená splnění požadavku odevzdání mysliveckého výkazu MYSL 1-01, kde se vykazují počty ulovených prasat divokých, ale především bez evidence Státní veterinární správy (SVS) o provedených vyšetřeních na svalovce. Ke vzorku na vyšetření přítomnosti svalovce je nutné odevzdat pírkó, které prokazuje, že z jednoho prasete nebylo odebráno více vzorků. Odevzdávání vzorku společně s pírkem provází i odevzdání řádně vyplněného formuláře č. 7 (tzv. „Objednávka laboratorního vyšetření na svalovce u prasat divokých“), jenž je přístupný na webu SVS (www.svscr.cz).

Podle § 27b odst. 6 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (veterinární zákon) je uživatel

honitby povinen v případě prodeje/dodání zvěře v malém množství nebo u kusů pro spotřebu v domácnosti uživatele honitby nebo oprávněného účastníka lovu zajistit u zvěře vnímavé na trichinellu vyšetření na přítomnost svalovce, a to v laboratoři, které bylo vydáno osvědčení o akreditaci k provádění tohoto vyšetření, nebo ve Státním veterinárním ústavu anebo v laboratoři, již bylo krajskou veterinární správou vydáno povolení pro tento druh vyšetřování; jde-li o prase divoké, přikládá uživatel honitby spolu se svalovinou vyšetřovaného kusu i jeho pírkó.

V případě dodání zvěře do zařízení zpracovávajících zvěřinu (zvěřinových závodů) zajišťuje vyšetření na svalovce úřední veterinární lékař (§ 21 odst. 17 veterinárního zákona). Kusy dodávané do zvěřinového závodu musejí být s pírkem. Jako podklady k identifikaci honitby, kde byla zvěř ulovena, se berou údaje z lístku o původu zvěře.

CHYBY VE VYPLŇOVÁNÍ FORMULÁŘŮ

Na základě zkušeností SVS máme informace, že údaje vyplňované myslivci ve výše zmíněném formuláři (objednávce), případně v dokumentech, které jsou odevzdávány spolu se vzorky a pírký, jsou naprosto nedostatečné. V mnoha případech chybějí základní informace, které mohou pomoci dohledat ulovený kus, alespoň o uživateli honitby pro případné kontaktování a doplnění chybějících údajů. Celkem je problém skoro ve 40 % odevzdaných vzorků (!), kdy myslivci řádně nevyplnili důležité údaje k odevzdaným vzorkům v objednávce nebo na lístku o původu zvěře.

Jde zejména o dva důležité údaje, a to o číslo plomby a kód honitby. Číslo plomby se skládá z kódu CZ, dvojčíslí a šesti číslic. Kód honitby tvoří zkratka CZ a desetimístné číslo (například CZ 1234567890). U čísel plomb je nutné vyplňovat celé číslo včetně číselné řady plomby (i s nulami). Co se týče čísla honitby, je třeba vyplňovat také celé číslo – kód katastrálního území pro přesnou identifikaci nestačí. Pokud

myslivci není číslo honitby známo, musí si ho vyžádat u kompetentní osoby (myslivecký hospodář, obecní úřad obce s rozšířenou působností).

Tyto dva údaje jsou základními identifikátory uloveného kusu, bez jejichž správného uvedení nelze ulovený kus přiřadit k uživateli honitby, takže není možné následně vyplatit finanční příspěvek na ulovené prase divoké.

Vzhledem k tomu, že se u nás v posledním roce ulovilo 137 807 prasat divokých a SVS ve svých laboratořích vyšetřila celkem 139 050 kusů, jde při 40% chybě přibližně o 55 000 prasat, která nelze s jistotou přiřadit ke správné honitbě!

DALŠÍ NEDOSTATKY

SVS a laboratoře, které provádějí vyšetření, a zároveň osoby přijímající vzorky poukazují též na fakt, že někteří uživatelé honiteb předávají vzorky v nevyhovujícím stavu, a to zejména administrativní (papírovou) část, dokonce vyplněné např. na pivním tácku... Celkem 139 vzorků bylo odevzdáno zcela bez čísla plomby! Nedo-

Foto: Věra Přibová

Z našich honiteb

statečné vyplňování údajů se týká rovněž lístků o původu zvěře u kusů přicházejících do zvěřinových závodů. Tento přístup je velmi nebezpečný (pokud by byl vzorek pozitivní) a nesvědčí ani o zodpovědném přístupu, který by měl být u české myslivosti jakožto národního nehmotného kulturního dědictví příkladný.

DOPORUČENÍ

Tímto článkem chceme upozornit na nutnost uvádění správných a úplných údajů v objednávkách pro vyšetření. Není to jen z důvodu proplácení finančních příspěvků, ale hlavně kvůli možnému ohrožení lidského zdraví. V případě pozitivního zjištění přítomnosti svalovce a nemožnosti urychleně kontaktovat příslušného myslivce kvůli chybějícím údajům jsou všechny osoby, které zvěřinu z takového kusu konzumovaly, vystaveny obrovskému riziku. Proto doporučujeme všem uživatelům honiteb využívat razítek, která se dají pořídit již za několik desítek korun. Na razítku je vhodné mít uveden kromě identifikace uživatele honitby také její správný název a číslo, případně IČ. Použitím takového razítka odpadá „ruční“ vyplňování téměř veškerých dokumentů v myslivosti, v nichž se uživatel honitby musí identifikovat (lístek o původu zvěře, objednávka SVS, tiskopisy a další písemnosti vyplňované jménem uživatele honitby).

Redakčně upraveno

*Správné vyplnění
objednávky laboratorního
vyšetření na svalovce
u černé zvěře.*

 Státní veterinární správa		Objedávka laboratorního vyšetření na svalovce u divokých prasat (vzor č. 7)		Údaje laboratoře Laboratorní protokol Přijal Datum	
KVS SVS/Inspektorát			Číslo objednávky		
Pro SVÚ					
Objednavatel - uživatel honitby					
Jméno/název před vyplnit		Adresa před vyplnit		PSC před vyplnit	
IČ před vyplnit		DIČ		Fax	
Telefon UVÁDĚT VŽDY		E-mail UVÁDĚT VŽDY E-MAIL NA LOVCE NEBO MYSLIVECKÉHO HOSPODÁŘE			
Místo odběru vzorku - ulovení kusu					
<small>Neuplynulým nebo chybějícím vyplněním objednávky nesplníte podmínku pro bezplatné vyšetření vzorku, a proto můžete přijít o finanční příspěvek propůjčený dle nařízení vlády č. 30/2014 Sb.</small>					
KÚ			Honitba: CZ 1234567890		
Adresa/identifikace honitby před vyplnit UVÁDĚT NÁZEV HONITBY PODLE SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ					
Okres před vyplnit					
Vzorky - druh zvířete, číslo plomby uloveného kusu, pírkó					
1.	☒	Prase divoké: CZ	0 5 1 2 3 4 5 6	Pírkó: ☒ Ano	☐ Ostatní: Druh
2.	☐	Prase divoké: CZ		Pírkó: ☐ Ano	☐ Ostatní: Druh
3.	☐	Prase divoké: CZ		Pírkó: ☐ Ano	☐ Ostatní: Druh
4.	☐	Prase divoké: CZ		Pírkó: ☐ Ano	☐ Ostatní: Druh
5.	☐	Prase divoké: CZ		Pírkó: ☐ Ano	☐ Ostatní: Druh
6.	☒	Prase divoké: CZ	0 6 4 1 5 1 6 1	Pírkó: ☒ Ano	☐ Ostatní: Druh
7.	☐	Prase divoké: CZ		Pírkó: ☐ Ano	☒ Ostatní: Druh jezevec lesní
8.	☐	Prase divoké: CZ		Pírkó: ☐ Ano	☐ Ostatní: Druh
Datum					
jméno, příjmení a podpis předávajícího za uživatele honitby					
Poučení o odběru vzorků					
1) Vzorek svaloviny o hmotnosti nejméně 10 g (cca velikost vlastského otečtu) musí být odebrán z obou bráničních pilířů nebo žeberní části bránice popř. je-li bránice znehodnocena, z přední nohy nebo jazyka.					
2) Vzorek musí být k vyšetření předán v nepropustném, neporušeném obalu a řádně označen!					
3) Vzorek musí být dodán chlazený!					
4) Pírkó musí být zabaleno samostatně.					
Upozornění					
Se zvěřinou lze dále nakládat až po obdržení výsledku laboratorního vyšetření na přítomnost svalovce.					
Objednávku vystavte minimálně 2x - 1x pro majitele a 1x pro laboratoř.					

Metodický pokyn MZe ke snížení početních stavů spárkaté zvěře

Foto Lukáš Kouřil

Redakce

Ministerstvo zemědělství (MZe) jako ústřední orgán státní správy myslivosti vydalo metodický pokyn ke snížení početních stavů spárkaté zvěře, který je určen orgánům státní správy myslivosti. Pokyn směřuje ke snížení počtu kusů jednotlivých druhů spárkaté zvěře z důvodu omezení dopadu zvěře na obnovu lesních porostů.

Vydání metodického pokynu je nezbytné s ohledem na mimořádně nepříznivou situaci v lesích České republiky. Kvůli dlouhodobě nepříznivým klimatickým podmínkám, zejména srážkovému deficitu, došlo k výraznému přemnožení hmyzích škůdců (podkorního hmyzu), které na velké části území dosáhlo mimořádně závažného kalamičního stavu. Lesy byly rovněž negativně zasaženy abiotickými činiteli, zejména větrem a námrazou.

V důsledku těchto kalamiť vznikají mimořádně rozsáhlé holiny, jejichž zalesnění a následné zajištění porostu bude objektivně náročné nejen z hlediska přírodního, ale též z hlediska ekonomického a časového. Vedle toho se zejména kvůli suchu jako problematická ukazuje i přirozená obnova

lesa. Vysoké stavy býložravé spárkaté zvěře výrazně komplikují obnovu lesa. Z těchto důvodů je třeba přijmout nová opatření ke snížení početních stavů druhů spárkaté zvěře.

Opomenout nelze ani návrat velkých šelem na území České republiky, v jehož důsledku se mění podmínky pro výkon práva myslivosti v dotčených honitbách. Tím lze mít na mysli zejména ztížení možnosti regulace početních stavů druhů spárkaté zvěře lovem v důsledku reakce zvěře na výskyt predátorů.

K naplnění výše uvedeného cíle MZe doporučuje všem orgánům státní správy myslivosti postupovat v souladu se zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, takto:

1) Bez zbytečných průtahů vydávat kladná vyjádření k lovu samičí a samčí zvěře do dvou let věku podle § 36 odst. 5 zákona o myslivosti, pokud jde o nenormovanou zvěř v honitbě. Platnost vyjádření stanovit nejméně na dobu tří po sobě jdoucích hospodářských let. Každý rok vyhodnocovat lov, a tedy účinnost vydaného vyjádření. Tříleté období je doporučováno z důvodu snížení administrativy spojené s regulací početních stavů spárkaté zvěře.

2) Vyhovovat žádostem uživatelů honiteb podle § 40 zákona o myslivosti o povolení lovu zajíce polního pro účely výcviku a zkoušek loveckých psů a loveckých dravců mimo stanovenou dobu lovu. Za přiměřený počet kusů zaječí zvěře pro výcvik loveckého psa lze považovat okolo pěti kusů na jednoho psa, jehož výcvik v honitbě probíhá. Obdobně u loveckých dravců. Opatření se týká rovněž honiteb, ve kterých nejsou pro zajíce polního stanoveny minimální a normované stavy. Lov lze povolit i na více let. Účelem tohoto opatření je zvýšení počtu lovecky upotřebitelných psů v honitbách s ohledem na jejich aktuální nedostatek a dále snížení škod na lesních porostech způsobených zajícem polním, včetně zalesňovaných holin vzniklých v důsledku kalamiť. Žadatel a uživatel si mohou sjednat podmínky provedení lovu; pokud se nedohodnou, může je stanovit orgán státní správy myslivosti.

MZe doporučuje v případě škod na obnově lesa zajícem polním využít možnosti snížení jeho početního stavu odchytom (§ 40 zákona o myslivosti) s následným vypuštěním ve vhodných lokalitách v zájmu zachování druhu. Vypuštění zajíce polního za účelem zazvěření je předmětem finančního příspěvku podle nařízení vlády č. 30/2014 Sb.

3) V rámci vedení řízení o spáchání přeštku podle § 64 odst. 3 písm. c) zákona o myslivosti, porušení povinnosti uživatele honitby zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, řádně posoudit a prokázat odpovědnost uživatele honitby za přeštek.

Tím lze mít na mysli řádné prokázání zavinění v případě fyzické osoby, která je uživatelem honitby. Je-li uživatelem honitby právnická osoba, je nutné řádně posoudit, zda v konkrétním případě

nejsou dány důvody ke zproštění odpovědnosti za přešůpek podle § 21 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešůpky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Za tím účelem je třeba zejména řádně zjistit skutkový stav věci v souladu s § 3 správního řádu (například přírodní podmínky v honitbě, změnu okolností rozhodných pro lov zvěře, migrační trasy zvěře, plnění povinností uživatele honitby, výskyt predátorů nebo využití všech administrativních nástrojů pro snížení početního stavu zvěře uživatelem honitby atd.).

V souvislosti s výše uvedeným je třeba upozornit na to, že pokud uživatel honitby uvede v rámci sčítání zvěře nebo ve statistickém výkazu či jiném hlášení vyšší stav zvěře než normovaný, není to samo o sobě důkazem toho, že došlo ke spáchání přešůpku.

Výše uvedené se rovněž vztahuje na řízení o přešůpku podle § 64 odst. 3 písm. d) zákona o myslivosti, překročení normovaného stavu v důsledku nesplnění plánu lovu pro daný druh zvěře.

4) Plně využívat ke snížení početních stavů spárkaté zvěře možnosti dané ustanove-

ním § 39 zákona o myslivosti, a to ve všech případech, kdy zájem vlastníka, pachtýře, popřípadě nájemce honebních pozemků nebo zájem zemědělské nebo lesní výroby, ochrany přírody anebo zájem mysliveckého hospodaření vyžaduje, aby byl počet některého druhu spárkaté zvěře snížen. Pokud návrh podává uživatel honitby, úprava početního stavu zvěře se povoluje, v ostatních případech se ukládá. Při vydání rozhodnutí podle § 39 zákona o myslivosti je vhodné se držet těchto doporučení:

- upřednostnit odstřel samičí zvěře a samčí zvěře do dvou let věku, jelikož lov dospělé samčí (trofejové) zvěře by nevedl ke snížení početního stavu zvěře v honitbě a mohl by narušit již i tak nevhodný poměr pohlaví ve prospěch samic;
- zvážit, zda by nemělo být vydáno rozhodnutí podle § 39 zákona o myslivosti i v sousedních honitbách, pokud by zvýšený odstřel v honitbě vedl k migraci zvěře do sousedních honiteb;
- podle § 45 odst. 2 zákona o myslivosti povolit výjimku ze zakázaných způ-

sobů lovu uvedených v § 45 odst. 1 písm. g), m), t) a u) zákona o myslivosti, je-li to s ohledem na konkrétní podmínky v honitbě účelné ve vztahu ke snížení početního stavu zvěře v honitbě;

- stanovit platnost rozhodnutí podle § 39 zákona o myslivosti i na více po sobě jdoucích hospodářských let (MZe doporučuje nejméně na tři roky), je-li to vzhledem ke konkrétním podmínkám v honitbě účelné; v případě normované zvěře je v takovém případě nezbytné stanovit úpravu početních stavů zvěře pro každý jednotlivý hospodářský rok, aby ji bylo možné zahrnout do plánu mysliveckého hospodaření.

Účelem tohoto postupu je snížení administrace spojené s každoročním řízením o vydání rozhodnutí podle § 39 zákona o myslivosti, což má za cíl umožnění odstřelu vyššího počtu jedinců spárkaté zvěře v důsledku možnosti využít celou stanovenou dobu lovu pro daný druh k redukci jeho početního stavu.

Redakčně upraveno

Soutěžte s Mikovem a Světem myslivosti!

Venado – pevně do ruky

Tento pevný nůž patřil posledních několik desítek let k výzbroji každého mladého táborníka – charakterizuje ho kožené pouzdro, rukojeť z imitace parohu, příznivá cena a na čepeli záhadný nápis Venado. Za desítky let jeho výroby v Mikulášovicích na něm vlastně nebylo potřeba nic měnit. Podle zkušeností uživatelů je totiž stále nejlepším pomocníkem na táborové stavby nebo na přípravu dřeva pro oheň, i když jde především o nůž lovecký.

Navzdory tomu, že patří mezi levnější a jednodušší nože, se osvědčil i v lovecké praxi. Je opatřen záštitou, která brání poranění uživatele, k němuž by mohlo dojít při sklouznutí ruky k čepeli, a také zadním kováním. Tvrdost použité nerezové oceli je 53–55 HRC a z již zmíněné imitace parohu na rukojeti lze spolehlivě odstranit všechny nečistoty.

Venado se vyrábí ve dvou provedeních. První je varianta s hladkým hřbetem čepelí, ve druhém případě má nůž hřbet vybroušený do tvaru pilky. Obě provedení čepelí mají tvar zavazáku.

Komu je Venado určen? Závisí to na osobních preferencích – je na každém, jestli dává přednost nožům zavíracím, nebo pevným. Jedny i druhé mají své přednosti i nevýhody. Pokud máte radši pevné nože, Venado vás určitě nezklame jak poměrem cena/výkon, tak zpracováním. Nejlepším důkazem je fakt, že stále patří mezi nejprodávanější pevné lovecké nože z Mikovu.

Bedřich Jetelina, Mikov

Více informací o noži Venado najdete na internetových stránkách firmy Mikov www.mikov.cz. Odpověď zašlete do 15. 11. 2019 e-mailem na adresu soutez.mikov@svetmyslivosti.cz. Ze správných odpovědí bude vylosován jeden odesílatel – předplatitel Světa myslivosti, který získá poukaz v hodnotě 2000 Kč na nákup libovolného loveckého nože od firmy Mikov.

A jak je naše soutěžní otázka na měsíc listopad?

Otázka se váže k noži Venado a týká se jeho názvu: Co znamená slovo Venado? Náповědou je, že pochází ze španělštiny a má významnou souvislost s lovem a myslivostí.

Správná odpověď na otázku ze Světa myslivosti č. 10/2019: Nůž Hunter je o třetinu větší než Fixir. Rozměry: Hunter – délka nože 265 mm, Fixir – délka nože 187 mm. Ze čtenářů, kteří zaslali správnou odpověď, byl vylosován a výhercem nože Fixir se stává předplatitel Světa myslivosti Jan Troch z Podbořan.

Letos na Křivoklátsku úžasně rostly biopásy

Koncem letošního srpna do redakce zavolal soukromý zemědělec a nadšený myslivec Ing. František Hájek, s nímž se známe řadu let, a radostně oznamoval, 'jak letos úžasně rostou biopásy', které zakládá na svých pozemcích v okolí obce Čilá v okrese Rokycany. Přijali jsme pozvání na prohlídku jeho hospodářství v krásné přírodě křivoklátských lesů a návštěvu využili k tomu, abychom Františka poprosili o sdílení zkušeností s našimi čtenáři a dozvěděli se, co vše stojí za vytvářením hodnotné a pestré krajiny.

Františku, seznam nás blíže s honitbou a s oblastí, kde hospodaříš.

Působím v honitbě Kamenná, kterou má pronajatou Myslivecký spolek Podmokly, jehož jsem členem. Honitba má výměru 1420 ha, z čehož je nejvíce zemědělské půdy – asi 1000 ha. Výměra lesa je 250 ha, vodních ploch 40 ha a zbytek tvoří ostatní plochy, což jsou špatně obdělávatelné pozemky zarostlé keři. Ze spárkaté zvěře se u nás vyskytuje zejména srnčí a černá, okrajově jelení a daňčí. Zajímá příznivě reagovali na úpravy krajiny a dosahují normovaných stavů, ale počty bažantů a koroptví jsou bohužel na úrovni minimálních stavů.

Zemědělské hospodaření je ze dvou třetin intenzivní, na zbytku ploch se pase skot. Pěstujeme tradiční plodiny – od obilovin přes řepku, kukuřici, jetel až po vojtěšku a na části pozemků udržujeme trvalé travní porosty. Lesní porosty jsou převážně vedené jako lesy ochranné.

Kdo a proč se u vás v honitbě rozhodl zakládat biopásy? A kdy to bylo?

Zvěřní políčka a později biopásy jsem začal zakládat jako fyzická osoba už kolem roku 2002. V mysliveckém sdružení jsme tehdy zkoušeli odchov koroptví pomocí adoptivních rodičů. Viděli jsme ale, že vypouštění do nevyhovujícího biotopu nemá velký význam a že se musí něco změnit.

Biopásy jsou na tvých pozemcích? Pobíráš na ně dotace?

Zemědělsky hospodařím na svých pozemcích, ale také na pronajaté půdě, kterou obdělávám na základě pachtovní smlouvy. Biopásy jsou na obou typech pozemků. Od chvíle, kdy to bylo možné, využívám pro jejich zakládání dotační titul Biopásy. Díky tomu, že zemědělsky hospodařím, mám všechnu potřebnou mechanizaci, takže veškeré práce lze provádět svépomocí. To je samozřejmě velká výhoda.

Jaká je rozloha biopásů a jaké na nich pěstujete plodiny?

V současné době je na našich pozemcích každoročně 20 ha biopásů krmných, 6 ha biopásů nektarodárných, 6 až 10 ha zvěřních políček, 1 ha topinambur a 5 ha jetelotravních pruhů. Celkově jde o 35 biopásů v délce 12 km. To už je zajímavé číslo! Složení plodin v biopásech je dáno nařízením vlády č. 75/2015 Sb., využívám hlavně oves – 65 kg/ha, dále proso seté – 15 kg/ha, kauptu krmnou – 0,8 kg/ha, pohanku obecnou – 15 kg/ha a následují nejméně dva volitelné druhy, kdy si vybírám ze slunečnice, lesknice, svazenky, lnu a bobovitých – hrachu, pelušky, bobu nebo lupiny bílé.

Jak už jsem řekl, udržujeme také trvalé travní porosty a hospodaříme na orné půdě. Na ní využívám osmihonňový ovesní postup – jetel, jetel, ozimá obilovina, jarní obilovi-

na, luskoviny, případně směs nižších jetelovin, jako jsou třeba jetel plazivý, štírovník, vičenc nebo tolice, ozimá obilovina, jarní obilovina a opět jetel. Je to vhodné nejen pro zvěř, ale i pro půdu, protože jeteloviny zlepšují půdní strukturu, poutají vzdušný dusík a jsou vhodnou předplodinou pro obiloviny. I když nehospodaříme v systému ekologického zemědělství, snažím se co nejméně využívat pesticidy a umělá hnojiva, což se samo o sobě odráží ve vyšší pestrosti rostlinných i živočišných druhů.

Které ovesní postupy se ukázaly jako nejvhodnější pro zvěř?

Zvěři je potřeba připravit stálou a co možná nejpestřejší potravnu a krytovou nabídku tak, aby ji měla k dispozici po co nejdelší část roku. Biopásy tvoří významnou součást, ale pestré prostředí a kryt se snažím zajistit i v ovesním postupu tržních plodin. Razím myšlenku, že je vhodné vytvořit zvěři plynulý pás přirozené pastvy – brzy na jaře začnou obrůstat jeteloviny a trávy, poté začátkem dubna seju oves, o měsíc později další oves a do 15. června biopásy. V červnu je první oves v mléčné zralosti. Poté postupně dozrávají později seté ovsy a rostliny v biopásech. Na podzim jsou k dispozici meziplodiny a opět jetele, sléz a trávy až do zámrazu.

A které plodiny se nejlépe osvědčily?

Dané složení plodin v biopásech, o němž jsem mluvil, je v našich podmínkách naprosto vyhovující. Co se týče volitelných plodin, přimíchávám slunečnici, svazenku, která je vhodná i pro opylovače, a bobovité – hrách, pelušku, bob a vikev. Je škoda, že v dotačních pravidlech není oficiálně povoleno, aby se při dodržení směsi mohly přidat i jiné plodiny. Vhodné by byly jeteloviny, protože poutají vzdušný dusík, pokrývají

Biopás by měl nabízet zvěři kryt a potravu hlavně v době, kdy jsou okolní pozemky holé.

Sléz dorůstá až do výšky tří metrů a vegetuje až do zámrazu.

Nektarodárný biopás je vhodný i pro zvěř.

nejspodnější patro a potlačují plevel. Tím by byl rozumně využit prostor, a to i výškově. Jeteloviny vydrží i menší mráz, zatímco jednoleté plodiny s prvním mrazem uschnou. Na jaře jeteloviny brzy obrázejí a zvěř je využívá jako pastvu.

Do biopásů také přidávám byliny, například kopr, anýz, fenýkl, kmín, koriandr, měsíček, sléz lesní, jitrocel a další. Tím se vytváří efekt tzv. zelené lékárny, protože zvěř je schopna instinktivně vyhledávat vhodné byliny a sama se léčit. Kromě léčivých účinků jsou tyto byliny atraktivní i pro hmyz.

Zajímavou plodinou je například sléz krmný. Je to jednoletá, ale vícesečná rostlina. I když ho zvěř spase, obrůstá a vydrží mráz do $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$, takže dokáže vegetovat do zimy. Narůstá do výšky až 3 metrů. Doporučuji přidávat také brukvovité, například vodnici a ředkve, nebo krmné řepky. Vodnice vytváří bulvu podobnou kedlubně, snáší mrazy a zvěř ji velmi ráda bere.

Jak přistupuješ k pěstování meziplodin na orné půdě?

Považuji to za velmi vhodné a postupuji tak na veškeré naší orné půdě. Po sklizni obilovin, před podmítkou, rozhodím rozmetadlem na průmyslová hnojiva směsku plodin – hořčici, pohanku, slunečnici, pelušku atd. – a poté podmítnu. Za dobrých

klimatických podmínkách, zejména při dostatku srážek, jsou plodiny schopny dorůst do výšky až 1,5 metru a na podzim poskytují zvěři přirozenou pastvu a kryt. Zároveň zastíňují půdu, aby nevysychala. Plodiny jsou potom zaořány a fungují jako zelené hnojení.

Můžeš popsat agrotechnický postup, který používáš?

Nejlépe se mi osvědčil následující postup. Krmné biopásy ořáme koncem dubna. V té době jsou již vzešlé plevely, zejména ty vy-

trvalé, jako je pýr a pcháč, které se zaořají. Poté pozemek uválíme. Předsetová příprava probíhá kolem 10. června, tedy měsíc po uválení pozemku. Za tu dobu opět vyrostou plevely, které pak předsetovou přípravou eliminujeme. Sejeme v co možná nejzazším termínu, což je podle pravidel 15. červen. Pokud bychom biopás zaseli již začátkem dubna, bude v červenci suchý a nesplní funkci pastvy a krytu. Při dodržení těchto agrotechnických postupů a lhot jsou biopásy zelené a v plném květu i v době, kdy jsou okolní pole sklizena. Letošní rok jsme seli 12.–13. června. Termín se mi osvědčil i proto, že koncem června u nás většinou přicházejí deště.

Jak přítomnost biopásů ovlivňuje chování zvěře?

Biopásy dělám i proto, abychom se pokusili odvést zvěř z míst, kde se pěstují tržní plodiny. Zakládám je na místech, o nichž víme, že jsou pod silným tlakem zvěře. Spárkatá zvěř i zajáci je využívají hojně a rádi k pastvě i krytu.

Na tvých pozemcích jsou však vidět i další zajímavé krajinné prvky...

Jak jsem již zmínil, zkoušeli jsme odchovávat koroptve, ale věděli jsme, že krajina pro ně není vhodná. V té době jsem se v Brně zúčastnil semináře, který byl spojen s exkurzí do rakouské honitby, kde přizpůsobují polní biotopy pro drobnou zvěř. Myslím, že každý, kdo to viděl, byl tak trochu jako v jiném světě. Po semináři jsem začal s nesmělymi úpravami v podobě zvěřních poliček a po vypsání dotačního titulu následovaly krmné a nektarodárné bi-

Foto Pavel Černý

*Díky biopásům
je krajina pestřejší.*

Meziplodiny v prosinci.

opásy. Dále vytvářím bohaté jetelotravní porosty s pěti až deseti druhy jetelovin a trav. Ty umísťuji zejména na lokality, které mohou být ohroženy vodní nebo větrnou erozí, nebo na chudá stanoviště na břidličných suchých půdách. Vysazuji také dočasné remízy z topinambur, což je i z pohledu zvěře atraktivní plodina.

V honitbě vysazujete i ovocné stromy...

Snažíme se přispívat ke zlepšení stavu krajiny i výsadbou ovocných stromů, pro kterou využívám dotační titul Obnova starých alejí a sadů. Do současné doby bylo vysázeno celkem 400 ovocných stromů. Jde převážně o vysokokmeny starých odrůd jabloní, hrušní, třešní, višní, slivoní. Jeden sad vysázeli díky iniciativě člena našeho mysliveckého spolku občané obce Podmokly. Tři aleje byly založeny při pozemkových úpravách.

Zkouším také zakládat liniové remízy. Spočívá to v tom, že do alejí stromů pokládám trnité větve a mezi ně sázím keře. Jde o tzv. Benjesův způsob. Zasažené keře jsou díky větvím ochráněny před okusem

a ohryzem, ale i před posekáním. Zrnožravé ptactvo je využíváno jako místo odpočinku a přirozeně tam zanáší semena keřů. Větve časem prorostou keří a zetlí. Mám v plánu takto postupně obohatit všechny aleje, abych rozčlenil krajinu a zvýšil uživnost prostředí pro ptactvo i zvěř. Výhodou je, že okus a ohryz keřům tolik nevádí, protože snadno zmlazují. Naopak si myslím, že je dobré keře přibližně jednou za pět let seříznout na pařež. Keří porostlá mez totiž po deseti letech ztratí svůj význam, protože odroste, větvemi profukuje a kromě plodů nemá velký užitek. Naopak po seříznutí obroste a vytvoří hustý porost z výmladků, který plní lepší krytovou funkci. Tento stav je i užitečnější z pohledu vodní a větrné eroze.

Pečujete v honitbě o zdroje vody pro zvěř?

Klasické napáječky nepoužíváme kvůli náročnosti údržby, čištění a dovážení vody. Snažíme se vytvářet přirozená napájejla, rybníčky a větší akumulární nádrže v místech, kde se voda drží přirozeně. Nejenže ji zadržíme v krajině, ale užitek je z toho

i pro zvěř, hmyz a obojživelníky. Když je vodní plocha větší, chytanou se časem i vodní rostliny, takže je téměř bezúdržbová a samočistící.

Které dotace aktuálně využíváš? Zlepšily se podmínky pro jejich poskytování za dobu, co fungují?

Proti dřívějšímu pětiletému období se současná dotační pravidla vylepšila. Dříve bylo možné získat dotace jen na krmné biopásy, nyní je možné o ně žádat i na nektarodárné, které se mi moc líbí. I ty lze velmi dobře využít ve prospěch zvěře.

V současné době žádám o zemědělské dotace a dotace Agenturu ochrany přírody a krajiny České republiky, kterou u nás zastupuje Správa chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Momentálně nevyužívám „krajské myslivecké“ dotace, které mohou čerpat uživatelé honiteb.

Ještě bych chtěl podotknout, že různé zlepšující prvky je možné vnášet do krajiny zdarma – z pohledu majitelů pozemků na dotčeném území, a to v rámci komplexních pozemkových úprav.

Co by se do budoucna mohlo změnit v pravidlech pro tvorbu biopásů, aby systém fungoval ještě lépe?

Bylo by dobré a účelné zvýšit maximální možnou šířku pásů na 50 i více metrů. Čím je biopás širší, tím víc se sníží riziko vzniku tzv. ekologické pasti. Zvýšíme tedy možnost úspěšného vyvedení mláďat a schopnost biopásu plnit i mimoprodukční funkce.

Uvítal bych také možnost zařadit nektarodárné i krmné biopásy na jeden díl půdního bloku. Konkrétně by to vypadalo tak, že tři roky bych v něm zaséval nektarodárný biopás a čtvrtý a pátý rok krmný. A naopak místo krmného bych sel nektarodárný. Zvýšila by se tím pestrost krajiny, jeteloviny v nektarodárném biopáse by byly dobrou předplodinou pro krmný biopás. Nedocházelo by tak k přílišnému vyčerpání půdy, která by se i lépe obdělávala a tolik by se nezaplevelila.

Dále bych podpořil zavedení tzv. hnízdního biopásu, což by byl dostatečně široký pás nebo celý díl půdního bloku vhodný pro úspěšné vyvedení mláďat. První rok by se v něm sel krmný biopás ve složení podle pravidel a doplnil by se jetelem – plazivým, lučním, šipovitým aj. – a dále například štirovníkem, vojtěškou, úročníkem a travami – jednoletými i víceletými jilkou či srhou, ale také lesním žitem, krmnou

řepkou, řepicí a bylinami. Rok po zasetí by se až přibližně začátkem srpna posekal, a to pouze jednou za rok. Na stanovišti by se ponechal další čtyři roky. Jde vlastně o řízený úhor, který by se samovolně vyvíjel, ale podpořily by se tím různé druhy hmyzu i drobné zvěře. I kdyby to bylo za cenu nižší sazby dotace od druhého až po pátý rok...

A vhodné by bylo povolit i vápnění biopásů.

Máš radu pro myslivce, kteří by s biopásy chtěli začít?

Pokud je myslivec současně zemědělcem, může podat žádost o zařazení pozemků do Agroenvironmentálně-klimatických opatření, zkráceně AEKO. V nadcházejících dvou letech už ale pravděpodobně nebude možné vstoupit do podopatření Biopásy. Do budoucna bude záležet na tom, jaké novinky nebo změny budou v těchto pravidlech nastaveny – tedy v nové zemědělské politice pro dalších sedm plánovacích let. To je ale prozatím velká neznámá.

Tak jako vše i tvorba biopásů s sebou nese méně příjemné chvíle – je nutné vzít v úvahu možné kontroly plnění dotačních pravidel, občas se také musím obrnit proti útokům ostatních zemědělců a paradoxně i některých myslivců. Také ne vždy se vše povede tak, jak si člověk představuje, což je spojeno s nevyhovujícím počasím, ale i s vlastními chybami. Rozhodně však má tvorba biopásů smysl. Je škoda nevyužít k tomu nabízených finančních prostředků, které je možné získat prostřednictvím dotací. O dobrém pocitu z vykonání něčeho užitečného nemluvě.

Úpravy krajiny bych rozdělil na ty, které jsou prospěšné pro produkční funkce, jako je pastva, snižování škod působených zvěří, produkce medu a ovoce, sběr bylin atd., a pro funkce mimoprodukční. Ty jsou často nedocenené a opomíjené, ale o to více důležité. Vhodné umístění různých úprav krajiny může omezit větrnou a vodní erozi, zadržet vodu v krajině, rozčlenit krajinu, poskytuje orientační body, zvyšuje biodiverzitu, blahodárně působí na lidskou psychiku atd. Neméně důležité jsou pozitivní ohlasy laické veřejnosti, které mohou zlepšit pohled na myslivce a lov jako na přirozený, udržitelný a levný způsob obhospodařování zvěře.

*Děkuji za rozhovor.
Martina Nentvichová*

Foto archiv Františka Hájka a redakce

Políčko se slunečnicí, vikví, senegalským prosem a slézem.

Na otázku, jak se žije v tomto krásném koutu naší země, odpovídá František svérázně: „Sice zde žijeme chudě, ale zato čestně!“

Mokřad.

Petice „Vratme život do krajiny“

– zatím poslední možnost pro záchranu drobné zvěře

Na podzim loňského roku spustily Česká společnost ornitologická (ČSO) a Českomoravská myslivecká jednota (ČMMJ) petici „Vratme život do krajiny“, kterou lze podepsat přímo na internetových stránkách <https://www.birdlife.cz/petice-za-krajinu/>. Dosud ji signovalo více než 40 tisíc obyvatel České republiky elektronicky a nejméně 10 tisíc podpisů je na papírových petičních arších.

Petice žádá Ministerstvo zemědělství, aby při přípravách nového kola Společné zemědělské politiky EU (SZP), ze které je placena většina zemědělských dotací, dbalo o to, aby nový systém podporoval a odměňoval odpovědné hospodaření a kladl bariéru dalšímu zbytečnému poškozování a ničení půdy, vody i přírody a krajiny. Zcela konkrétně petice žádá, aby z prostředků SZP bylo zajištěno:

vytvoření přírodních prvků na alespoň 10 % zemědělských ploch ve všech typech krajiny, které budou bez použití chemických přípravků sloužit jako útočiště zvěře, ptáků, hmyzu (opylovačů) i původních plných rostlin;

cílené zlepšení podmínek pro vzácné a mizející druhy organismů zemědělské krajiny a dlouhodobé zachování kvality zemědělské půdy, se zvláštním zřetelem na zvýšení množství vody zadržované v půdě;

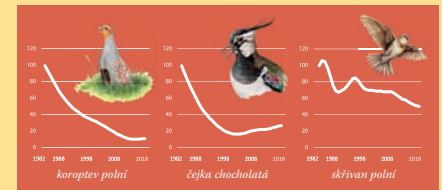
zmenšení souvislých ploch jedné plodiny na nejvýše 20 ha a rozčlenění větších lánů cestami, biopásy, alejami, větrolamy a dalšími prvky rozptýlené zeleně, včetně účinných protierozních opatření.

Od vstupu České republiky do EU v roce 2004 jsme ztratili přibližně 30 % ptáků zemědělské krajiny a krajina začala být využívána ještě intenzivněji – zemědělská činnost postupně ukrajuje z travnatých pásů kolem polí, spotřeba pesticidů se téměř zdvojnásobila, zemědělci si mohli koupit rychlejší a výkonnější stroje, které jsou pro zvěř i ptáky rizikovější, používá se více pesticidů i syntetických hnojiv. A drobná zvěř dále mizí před očima.

Letos také vznikla aféra s trávením hloďavců plošnou aplikací jedu STUTOX II. Jsme jediný stát v EU, kde tato plošná aplikace byla povolena. Na základě skutečně „lidového“ odporu, kdy jinou elektronickou petici – „Za zákaz volného šíření jedu v krajině“ – podepsalo v srpnu během dvou dní téměř 20 tisíc občanů, byla plošná aplikace uvedeného přípravku pozastavena. Významnou roli sehráli i myslivci, kteří sbírali otrávené zajíce a bažanty a kadávery dali veterinárně vyšetřit. A otrava Stutoxem byla ve všech případech potvrzena! Přitom právě pestřejší krajina by zajistila menší rozsah gradace hrabošů, protože vel-

POLNÍ PTÁCI UBÝVAJÍ

Ničí je velkoplošné průmyslové zemědělství

Pomozte nám prosadit zdravé zemědělství pro ptáky a pro lidi!

ČSO BirdLife PARTNER
Česká společnost ornitologická
Zjistěte více na www.birdlife.cz/zemedelstvi

ké nepřerušované plochy zemědělských monokultur znásobují jakoukoliv kalamitu.

Petice „Vratme život do krajiny“ se bude 15. listopadu 2019 uzavírat a ČSO spolu s ČMMJ ji následně předají ministroví zemědělství. Je důležité, aby na ní bylo co nejvíce podpisů, protože v právě projednávaných pravidlech rozdělení nového kola evropských zemědělských dotací budou mít jednotlivé státy mnohem vyšší pravomoci dělat to „podle svého“, než měly v minulých letech. Už nepůjde všechno „hodit na Brusel“. Naopak, co si doma upečeme, to si také sníme. Na každém podpisu petice tedy záleží, máte čas ještě do 15. listopadu. Prosím vás osobně o podpis této petice.

prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc.

Česká pole se zásadně změní: podle nových pravidel už nebude možné pěstovat jednu plodinu na ploše větší než 30 hektarů

Ministerstvo zemědělství připravilo přelomová pravidla pro hospodaření s půdou, která omezí plochy monokultur. Od začátku roku 2021 budou muset zemědělci pěstovat jednu plodinu pouze na plochách o maximální rozloze 30 ha. „Naším záměrem je zlepšovat stav zemědělské půdy, a tím i životního prostředí. Pokud zemědělci přestanou pěstovat monokultury na rozsáhlých, ničím nepřerušovaných polích, zlepšíme i schopnost krajiny zadržovat vodu. To je v těchto suchých letech, a s výhledem nepříznivého klimatu i do budoucna, velmi důležité,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Nově budou muset zemědělci zajistit na všech pozemcích, aby souvislá plocha jedné plodiny pokrývala maximálně 30 ha. V případě větších pozemků bude nutné plochy monokultury oddělovat ochranným pásem (zatrávněným nebo osetým pícninami, alespoň 22 metrů širokým). Další možností je na pozemku střídát několik plodin, každou na ploše nepřevyšující 30 ha. Změna se dotkne veškeré zemědělské půdy a zhruba tři tisíce zemědělců, kteří hospodaří na polích s celkovou výměrou přibližně jeden milion hektarů.

Úpravu pravidel ministerstvo zakomponovalo do nařízení vlády, které stanovuje požadavky na správné hospodaření. Ty musejí zemědělci povinně dodržovat, aby měli nárok na některé hlavní dotace (například přímé platby na plochu nebo podpory z Programu rozvoje venkova). Podle předpokladů by mohla vláda nařízení schválit do konce letošního roku.

Podle tiskové zprávy Ministerstva zemědělství ze dne 9. 10. 2019, red.

SUBARU

Confidence in Motion

Ridičovy druhé oči
EyeSight
Driver Assist Technology

SUBARU
FINANCE

CITLIVÝ DRSŇÁK

ZVLÁDNE COKOLI. JAKO VY.

SUBARU XV | UNIVERZÁL PO JAPONSKU

Naše XV nepokazí žádný výlet – díky nové pevnější podvozkové platformě a permanentnímu pohonu všech kol Symmetrical AWD. Svým novým autem pak zlehka projedete městskou džunglí i po rozbité lesní cestě či promáčené louce až k vaší chatě. EyeSight, řidičovy druhé oči, vás navíc ochrání před kolizí nejen v ranní koloně. Tak kam vyrazíte dnes?

Navštivte nás na subaru.cz, zazijsubaru.cz a subaru-butik.cz!

Kombinovaná spotřeba paliva 6,2–7,0 l/100 km, emise CO₂ 140–159 g/km | Obrázek je pouze ilustrativní.

[f subaru.cze](https://www.facebook.com/subaru.cze) [i subarucz](https://www.instagram.com/subarucz) [t subarucz](https://www.twitter.com/subarucz)

Limitovaná
NABÍDKA

BONUS 47 000 Kč

SUBARU XV AWD 2019
od **543 000 Kč** vč. DPH

XIII. ročník soutěže 6. kolo

Velké a finále

Redakce *Již jen krůček chybí k vyvrcholení XIII. ročníku soutěže Rarita roku v podobě vyhodnocení Velkého finále. Do posledního základního kola bylo přihlášeno celkem 24 trofejí, z nichž jediná rozšířila skupinu finalistek, jejichž konečný počet se uzavřel na devíti. Jak tedy dopadlo 6. kolo a které trofeje se utkají o celkové prvenství?*

VÝSLEDKY ŠESTÉHO KOLA

Vítězkou 6. kola se poměrně s přehledem stala trofej srnce uloveného Ing. Jiřím Osíčkou v honitbě Mysliveckého spolku Hlohovec (okres Břeclav). Od porotců obdržela celkem 63 bodů, které jí zajistily postup do finále. Shodně dvě trofeje získaly o šest bodů méně, takže se dělí o 2. a 3. místo. Obě do soutěže přihlásil stejný lovec Radvan Kubíček, který své raritní srnce ulovil v honitbě MS Slatina-Rybná (okres Rychnov nad Kněžnou). Pořadí deseti nejlepších trofejí najdete v připojeném přehledu, kompletní výsledky na www.svetmyslivosti.cz.

Lovec vítězných trofejí získává cenu redakce – knihu *Stanislav Lolek – krajinář a malíř zvěře*. Majitelům trofejí, které se umístily v první desítce, bude zaslán pamětní certifikát o účasti jejich trofeje v soutěži.

VÍTĚZNÁ TROFEJ ČTENÁŘŮ ZA MĚSÍC ŘÍJEN

Od čtvrtka 17. října byly fotografie všech přihlášených trofejí zveřejněny na internetových stránkách www.svetmyslivosti.cz. Každou trofej si bylo možné prohlédnout na zvětšeném snímku a pomocí SMS zprávy, resp. označením v internetovém formuláři udělit vybrané trofeji hlas. Hlasování bylo ukončeno ve čtvrtek 24. října v 18 hodin. Po ukončení hlasování byly zaslány SMS zprávy a hlasy z internetu sečteny a sestavilo se pořadí. Trofej s nejvyšším počtem hlasů se stala „Vítěznou trofejí čtenářů za měsíc říjen“ a postupuje do Velkého finále. Z došlých SMS zpráv a hlasů udělených v internetovém hlasování jsme vylosovali tři, jejichž odesílatelé obdrží knižní cenu věnovanou redakci.

Letos se již potřetí shodli čtenáři s porotou a do finále poslali stejnou trofej. V aktuálním 6. kole je to trofej Ing. Jiřího Osíčky, která porazila, byť velice těsně, trofej Vojtěcha Pecla (46 versus 44 % hlasů). Třetí místo obsadila trofej Karla Smoly (5 % hlasů).

Z hlasujících čtenářů byli vylosováni a cenu v podobě knihy *Křivoklátský lesník vzpomíná* obdrží: L. Fuchs, M. Kaprálová a T. Pálka.

VELKÉ FINÁLE RARITY ROKU 2019

Vyhlášením výsledků 6. kola byl uzavřen soubor finalistek, z nichž bude porota vybí-

rat absolutní vítězku. Pro pořádek si připomeňme trofeje, které postoupily do finále z jednotlivých kol. Je jich celkem devět (fotografie najdete na následující dvoustraně):

1. kolo: Milan Štěpán, 20. 7. 1987, 5 let, VLS Bechyně-Letiště (okr. Tábor), 64 bodů (vítězka poroty)
1. kolo: Jindřiška Ochranová, 22. 7. 2016, 7 let, Podhoří (okr. Blansko), 59 bodů (vítězka čtenářů)
2. kolo: Antonín Pospíchal, 22. 7. 2018, 6 let, MS Rozsochatec-Čačotín (okr. Havlíčkův Brod), 62 bodů (vítězka poroty i čtenářů)
3. kolo: Petr Skořepa, 16. 6. 2019, 4 roky, MS Michalovice Bukovno (okr. Mladá Boleslav), 64 bodů (vítězka poroty i čtenářů)
4. kolo: Lukáš Vrba, 11. 8. 2018, 6 let, MS Písečná (okr. Ústí nad Orlicí), 64 bodů (vítězka poroty)
4. kolo: Vojtěch Pikner, 24. 7. 2019, 5 let, MS Bohdaneč (okr. Kutná Hora), 34 bodů (vítězka čtenářů)
5. kolo: Štěpán Korecký, 16. 8. 2019, 2 roky, Podleší-Postupice (okr. Benešov), 61 bodů (vítězka poroty)
5. kolo: Vítězslav Pantlík, 11. 8. 2019, 5 let, Vrchy Dobrá-Pazderna (okr. Frýdek-Místek), 56 bodů (vítězka čtenářů)
6. kolo: Ing. Jiří Osíčka, 24. 5. 2019, 3 roky, MS Hlohovec (okr. Břeclav), 63 bodů (vítězka poroty i čtenářů)

ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ PROBĚHNE JAK NA ÚROVNI POROTY, TAK ČTENÁŘŮ

Stejně jako v uplynulých letech vybere vítěznou trofej celé soutěže porota. Svou raritní trofej roku však budou volit i čtenáři.

Porota bude stejně jako v základních kolech ve finále přidělovat trofejím body (0–10), přičemž absolutní vítězku se stane trofej s nejvyšším bodovým součtem. V případě bodové shody rozhoduje o pořadí počet bodů získaných v základním kole. Lovec vítězných trofejí získá pozorovací dalekohled Swarovski SLC 8x42, který do soutěže věnovala firma Swarovski Optik. Pro lovce trofeje na 2. místě je připravena povolenka k lovu

daňka II. věkové třídy v některé z rezičních honiteb Vojenských lesů a statků ČR, s. p. Lovec, jehož trofej skončí na 3. místě, bude odměněn fotopastí UIV 595 HD od firmy Ing. Roman Jelínek, Ph.D. – Les a zahrada. Cenou za 4. místo je samonásypné krmítko Srnce PROFI věnované firmou ProLov, výroba mysliveckých zařízení, Žirovnice a lovec trofeje, která skončí na 5. místě, obdrží lovecký nůž od firmy Mikov, Mikulášovice.

Čtenáři *Světa myslivosti* budou vybírat svoji raritní trofej roku pomocí hlasovacího kupónu otištěného na str. 73 tohoto čísla časopisu. Kupón obsahuje seznam finalistek, přičemž hlasující čtenář stanoví své pořadí od 1. do 9. místa. Za 1. místo získává trofej 9 bodů, za 9. místo jeden bod. Vítězkou čtenářské soutěže se stane trofej s nejvyšším bodovým součtem (v případě bodové shody o pořadí opět rozhoduje počet bodů získaných v základním kole). Její lovec dostane knižní dar od redakce *Světa myslivosti*.

Hlasovací kupón vystřihněte, vyplňte a pošlete poštou na adresu redakce. **Uzávěrka hlasování čtenářů je již 20. listopadu!** Do hlasování budou zařazeny pouze přesně a čitelně vyplněné kupóny! Z obdržených kupónů bude vylosováno deset čtenářů, kteří obdrží ceny věnované partnery soutěže – firmami Mikov, ZÁHOŘÍ Rudel a Ing. Michal Zubíček.

Kompletní výsledky hlasování čtenářů i bodování poroty budou zveřejněny ve Světě myslivosti č. 12/2019.

Partneři soutěže

1.

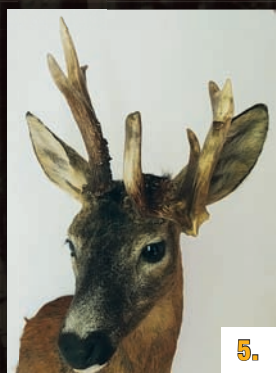
2.-3.

2.-3.

4.

5.

6.

7.

8.-9.

8.-9.

10.-13.

10.-13.

10.-13.

10.-13.

1. Ing. Jiří Osíčka, 24. 5. 2019, 3 roky, MS Hlobovec (okr. Břeclav), 63 bodů
 2.-3. Radovan Kubiček, 3. 6. 2019, 5 let, MS Slatina-Rybná (okr. Rychnov nad Kněžnou), 57 bodů
 2.-3. Radovan Kubiček, 19. 6. 2018, 4 roky, MS Slatina-Rybná (okr. Rychnov nad Kněžnou), 57 bodů
 4. Jakub Soustružník, 17. 9. 2019, 4 roky, MS Líny Krásná Ves (okr. Mladá Boleslav), 51 bodů
 5. Ing. Jan Páril, 1. 6. 2019, 3 roky, MS Strunkovice nad Blanicí (okr. Prachatice), 50 bodů
 6. Lukáš Tomek, 3. 8. 2019, 4 roky, MS Okroublo-pole (okr. Praha-západ), 49 bodů
 7. Pavel Lopotář, 2016, 4 roky, MS Lukavice (okr. Rychnov nad Kněžnou), 47 bodů
 8.-9. Vojtěch Pecl, 18. 7. 2019, 4 roky, MS Bylnice (okr. Zlín), 46 bodů
 8.-9. Karel Smola, 11. 7. 2019, 5 let, MS Lukavice (okr. Rychnov nad Kněžnou), 46 bodů
 10.-13. Aleš Háma, 3. 8. 2019, 5 let, ŠLP Kostelec n. Č. l. (okr. Praha-východ), 43 bodů
 10.-13. Ing. Miroslav Kolibač, 15. 8. 2018, 4 roky, Knížeháj (okr. Louny), 43 bodů
 10.-13. Miloš Macháček, 5. 8. 2018, 6 let, MS Olbramovice (okr. Benešov), 43 bodů
 10.-13. Michal Vejvoda, 20. 7. 2018, 3 roky, MS Nosálov (okr. Mělník), 43 bodů

Vyberte vítěznou trofej soutěže Rarita roku 2019!

Uzávěrka hlasování je 20. listopadu

**Použijte
hlasovací
kupón
otištěný
na str. 73**

*Patnáct
vítězných trofejí
ze základních
kol soutěže.
Která z nich se
stane absolutní
vítězkou pro
rok 2019?*

Trofej č. 1: Milan Štěpán,
20. 7. 1987, 5 let, VLS Bechyně-Letiště (okr. Tábor),
64 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 2: Jindřiška Ochranová,
22. 7. 2016, 7 let, Podhoří (okr. Blansko),
59 bodů (vítězka čtenářů)

Trofej č. 3: Antonín Pospíchal,
22. 7. 2018, 6 let, MS Rozsochačec-Čachtův
(okr. Havlíčkův Brod), 62 bodů
(vítězka poroty i čtenářů)

Trofej č. 4: Petr Skořepa,
16. 6. 2019, 4 roky, MS Michalovice Bukovno
(okr. Mladá Boleslav), 64 bodů
(vítězka poroty i čtenářů)

Trofej č. 5: Lukáš Vrba,
11. 8. 2018, 6 let, MS Písečná (okr. Ústí nad Orlicí),
64 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 6: Vojtěch Pikner,
24. 7. 2019, 5 let, MS Bohdaneč
(okr. Kutná Hora), 34 bodů (vítězka čtenářů)

Trofej č. 7: Štěpán Korecký,
16. 8. 2019, 2 roky, Podlesí-Postupice
(okr. Benešov), 61 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 8: Vítězslav Pantlík,
11. 8. 2019, 5 let, Vrchy Dobrá-Pazderna
(okr. Frýdek Místek),
56 bodů (vítězka čtenářů)

Trofej č. 9: Ing. Jiří Osička,
24. 5. 2019, 3 roky, MS Hlohovec (okr. Břeclav),
63 bodů (vítězka poroty i čtenářů)

Bestguarder

NOVÁ VERZE PARD NVO08+ **LRF**
NEJMODERNĚJŠÍ DIGITÁLNÍ ZAMĚŘOVAČ

TYPU **DEN / NOC**

S LASEROVÝM DÁLKOMĚŘEM

S DOSAHEM AŽ 600 M

PARD®

CENA JE UVEDENA VĚTNE DPH.

ZAMĚŘOVAČ

MODEL **NVO08+ LRF**

CENA: **25 990 Kč**

ZOOM: **6,5x AŽ 26x**

DOKONALE **OSTRÝ OBRAZ**, LCD DISPLEJ **800x600 PX**,
VYNIKÁ MALÝMI ROZMĚRY A LEHKOSTÍ!

NOVÁ VYLEPŠENÍ VERZE **LRF**

- PAMĚŤ AŽ NA 5 ZBRANÍ
- 6 NOVÝCH LOVECKÝCH OSNOV
- FUNKCE OBRAZ V OBRAZE
- LEPŠÍ BATERIE S OCHRANOU
- LASEROVÉ UKAZOVÁTKO A LEPŠÍ FIXACE ČOČKY

THERMVISIA S.R.O.

DISTRIBUTOR PŘÍSTROJŮ PARD
PRO ČESKO A SLOVENSKO

+420 774 108 871

WWW.BESTGUARDER.CZ

Líheň raritních srnců

Silný raritní srnec
(132,33 bodu CIC)
ulovený v honitbě Chrast
– Skála v roce 2016.

Dalibor Pačes

Tak nějak by se dala nazvat honitba Mysliveckého sdružení Chrast – Skála z Chrudimska, která několik let pravidelně zásobuje naši soutěž Rarita roku abnormálními srnčími trofejemi. Protože nás zajímalo, o jakou honitbu jde, a chtěli jsme se o ní dozvědět více, letos v září jsme se vypravili na její návštěvu. Průvodcem nanejvýš povolaným nám byl myslivecký hospodář Ing. Jan Svoboda.

CHARAKTER HONITBY

Smíšená společenstevní honitba Chrast – Skála se rozkládá v nadmořské výšce 350–400 m v severovýchodní části chrudimského okresu v katastru obcí Hlína, Horka, Chacholice, Chrast, Mezihoří, Nová Ves u Skutče, Podlažice, Skála a Vrbatův Kostelec. Z celkové výměry 2253 ha připadá 1250 ha na pole, 954 ha na les a 49 ha na vodní a ostatní plochy. Na polích, která

ze 70 % obhospodařují dvě velké a jedna menší zemědělská společnost, a zbytek drobní soukromí zemědělci, se pěstuje hlavně obilí a řepka. Dva větší souvislé lesní komplexy, jež ze severu na jih protíná silnice z Chacholic do Vrbatova Kotelce a pomyslně dělí v opačném směru protékající říčka Žejbro, se skládají ze starších smrkových a nově zakládaných smíšených porostů. Převážnou část ze 46 ha vodní plochy tvoří větší Horecký rybník a menší Chrašický rybník. Honitbou vede frekventovaná okresní silnice z Chrasti do Skutče a železniční trať z Pardubic do Havlíčkova Brodu.

Poblíž Chrasti se na ploše necelých 4 ha rozkládá přírodní památka Podskála. Důvodem ochrany je výskyt vzácných a ohrožených druhů rostlin křikavce a prvosenky vyšší a těž mloka skvrnitého. Další přírodní památkou jsou Chraštické stráně. Jde o cenný geologický útvar opukové stráně, rozkládající se na ploše necelých 2 ha nad říčkou Žejbro, s přirozenými společenstvy teplomilných rostlin, dřevin, hmyzu a ptáků.

K významným historickým památkám patří barokní kostel sv. Markéty v obci Podlažice. Na jeho místě stál dříve benediktinský klášter, v němž údajně na počátku 13. století vznikl *Codex gigas* (jinak též

Đáblova bible), největší rukopisná kniha světa, vybavená barevnými iluminacemi (původně 320 pergamenových listů, formát 890 × 410 mm, hmotnost 75 kg). Klášter byl v roce 1421 vypálen a zničen husity a na jeho místě byl na přelomu 17. a 18. století vystavěn zmíněný kostel.

ZVĚŘ V HONITBĚ

Hlavní zvěř v honitbě je srnčí, ročně se jí loví 35 až 40 kusů. Normovaná je

Myslivecký hospodář Ing. Jan Svoboda.

i zvěř černá, úlovky z posledních let činí 130 až 170 kusů. V honitbě se vyskytuje též mufloní zvěř, které se ročně loví 10 až 12 kusů. V roce 1969 byla v lokalitě Silnice vybudována aklimatizační obůrka, do které byl o rok později vypuštěn dvouletý beran, dvě muflonky a dvě muflončata z lesních závodů Litoměřice a Broumov. Po vypuštění do volnosti se k nim přidružil beran, který unikl z obory Slavice a potuloval se v okolí. V letech 1986 a 2005 došlo k osvěžení krve mufloní zvěří z obory Žleby. Honitbou výjimečně projde daňčí zvěř. Je v ní normován zajíc a bažant, ale tyto druhy se neloví. Vzácně se vyskytuje koroptev. Na tahu se ročně uloví 20 až 30 divokých kachen. Za zmínku stojí, že na Horeckém rybníku hnízdí roháč, orlovec říční, husa velká a husice nilská.

Honitba se vyznačuje poměrně úživným prostředím a zimy v oblasti nejsou kruté. Přesto členové sdružení zvěří již od konce září přilepšují ve 24 krmelcích se zásobníky na seno, koryty na jádro a slanisky a v 16 zásypech pro drobnou zvěř. V místech bez vodotečí bylo vybudováno šest umělých napajedel. Do zásobníků se ukládá luční seno, které je zvěři předloženo po prvních mrazících, obvykle ve druhé polovině listopadu nebo začátkem prosince. Do koryt se předkládá směs ječmene nebo ovsa (nákup kolem 40 q), doplněná pšeničnými plevami a jablečnými výlisky. V okolí řepkových polí se srnčí zvěř přednostně přikrmuje touto směsí, aby měla vlákninu a předešlo se úhynům otravami z řepky. Zásadou je, že po Vánocích se zvěři dává méně jádra a více plev. V letošní sezoně bude směs doplněna o granulované krmivo určené srnčí zvěři.

Raritní srnci z posledních pěti let.

Přírodní památka Podskála – údolí u říčky Žejbro.

LOV ZVĚŘE, LOVEČTÍ PSI

MS Chrast – Skála má 14 členů a dva čekatelé. Scházejí se v hájence na Skále, kterou mají v dlouhodobém pronájmu od Biskupství královéhradeckého. Areál hájenky poskytuje dobré zázemí nejen pro spolkové akce, ale též k pořádání dětského mysliveckého dne nebo různých zkoušek loveckých psů organizovaných v okrese Chrudim (lesní, všestranné, speciální vodní práce) nebo i v rámci kraje (barvářské zkoušky loveckých psů malých plemen O pohár hejtmana Pardubického kraje, účastníci z okresů Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí).

MS pořádá jen jednu společnou naháňku na černou zvěř a predátory, a to obvykle v čase Vánoc mezi Štěpánem a Novým rokem. Je to příležitost pozvat hosty a po lovu posedět v kolektivu dobrých přátel.

Spárkatá zvěř se jinak loví individuálně. Ze samčí srnčí zvěře se přednostně loví slabí průběrní srnci a „rarity“ – ty „na potkání“, protože při příští vycházce se lovec s takovým srncem již nemusí setkat. Z holé zvěře se loví nejslabší kusy – srnčata přednostně samičího pohlaví, a pokud je slabá srna, tak také ona. Průměrná srnčata samčího pohlaví se nechávají, ať se projeví v příštím roce. Při dodržování těchto pravidel se po čtyřech až pěti letech v honitbě vyskytovalo podstatně méně paličkáčů a naopak přibýlo ročních vidláků a šesteráků. Ostatní spárkatá zvěř, divočáci a mufloni, je lovena podle běžných mysliveckých zásad.

V držení členů MS je dostatek lovecky upotřebitelných psů pestré skladby plemen. Z malých loveckých plemen jsou to čtyři jezevčici, tři border teriéři a jeden anglický špringršpaněl, z ohařů tři velcí münsterlandští ohaři a jeden český fousek.

ZAMĚŘENO NA SRNČÍ ZVĚŘ

Ve spojitosti s raritními trofejemi srnců nás samozřejmě zajímala srnčí zvěř. „S ohledem na dnes všudypřítomné sportovce běžce, vycházkáře se psy a houbaře v lese nemá srnčí v honitbě klid,“ komentoval současnou situaci myslivecký hospodář Ing. Svoboda. „Nejlépe se jí daří v klidnějších místech za předpokladu, že je tam i zdroj vody. Takové lokality máme v honitbě tři: v okolí Horeckého rybníka, uprostřed polí u remízu Vápenky v Brankách a v Ouhlanech – Zářečí. Tam se vyskytuje naše nejsilnější srnčí zvěř, ale paradoxně z těchto lokalit pochází i většina raritních trofejí.“

Na několika místech v honitbě jsou zemědělské pozemky lemovány biopásky.

Letošní rok byl na srnčí rarity v honitbě MS mimořádně štědrý. Do termínu naší návštěvy bylo uloveno šest srnců s abnormálními parůžky, a to Ing. Svoboda s úsměvem poznamenal, že o dalších dvou „raritních srncích“ se ještě ví. Tři ze šesti rarit si lovci nechali upravit do podoby dermoplastických preparátů, které si přiblížíme.

Lokalita u Vápenky vydala letos dva srnce s raritní trofejí. Prvním z nich je silný, dobře perlený nerovný osmerák s výškou pravé lodyhy šesteráka 21 cm (obr. 1). Mohutné růže jsou srostlé. Levá lodyha osmeráka se asi 2 cm nad růží dělí na dvě části zakončené vidlicí. Teritoriální čtyřletý srnec byl v lokalitě poprvé pozorován v červnu. Dne 17. července ho na večerní čekánce ulovil Václav Kerhart při čtvrté vycházce před ríjí, věnované pouze jemu. Ve zvěřině středně silný srnec měl hmotnost v dodávkové úpravě 14 kg. Při zevrubné prohlídce

těla i hlavy srnce nebyly nalezeny žádné známky poranění nebo deformace, které by vysvětlovaly vznik parůžků nestandardního tvaru.

Druhého srnce, nerovného desateráka, ulovil 26. července u Horeckého rybníka Ing. Jan Svoboda (obr. 2). Tmavé, silné, dobře perlené parůžky dosahují na pravé lodyze členění šesteráka, ale nad růží vedle sebe vyrůstají další dvě dlouhé výsady, přičemž jedna ční vzhůru a druhá přes světlo dolů. Z levé lodyhy vidláka vyrůstá do boku 8 cm dlouhá výsada, na konci rozvětvená do vidličky. Tříletý srnec byl ve zvěřině středně silný, dodávková hmotnost byla 14 kg. Podle mysliveckého hospodáře chodilo do této lokality více lovců, ale žádný tohoto srnce v minulých letech nepozoroval. Ing. Svoboda ho objevil pouhý den předtím, co ho na ranní čekánce ulovil. Srnec na těle ani na hlavě nevykazoval známky staršího zranění.

Třetího srnce, odhadem čtyřletého nerovného desateráka, ulovil 30. července u remízu Vápenky Josef Boháček (obr. 3). Srnec nasadil středně tmavé a perlené parůžky a na pravé lodyze pět výsad. Levá lodyha vykazuje členění šesteráka, ale nad růží z ní na vnitřní straně vyrůstá zahnutý výčnělek dlouhý 1,5 cm. Ve zvěřině dobrý srnec měl po vyvržení bez hlavy a běhů hmotnost 17 kg. Ani na jeho těle a hlavě nenalezl lovec známky nějakého poranění. V minulých letech nebyl v lokalitě pozorován. Byl uloven na osmé vycházce na ranní čekánce.

JAK VZNIKAJÍ SRNČÍ RARITY?

Parožní abnormality u srnčí, ale i jiné spárkaté zvěře vznikají nejčastěji po mechanickém poranění v době růstu nebo jako projev onemocnění. Na výše popsaných příkladech lze dokumentovat, že příčina jejich vzniku může být i neznámá a dá se obtížně vyšetřit a doložit. Na dotaz, jak v honitbě MS Chrast – Skála vznikají srnčí rarity, nedokázal Ing. Svoboda odpovědět. „Srnčí zvěři poskytujeme standardní péči, pro zkvalitnění chovu se snažíme dodržovat zásady průběrného odstřelu, a že se při tom podaří sem tam ulovit srnce s raritní trofejí, to už je pro každého lovce bonus navíc.“

Zůstaňme tedy u toho, že příroda dokáže být v mnoha ohledech nevyzpytatelná, což platí i o zvěři. A budeme se těšit, že nám do příštích ročníků oblíbené soutěže Rarita roku budete posílat fotografie svých raritních trofejí.

Foto archiv redakce

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

MINOX
GERMANY

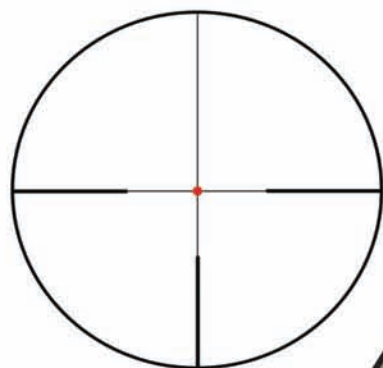
Puškohled Minox ZX 5i 2-10x50 German 4 ...nyní v akční ceně!

Záruka na produkt 30 let!

Výkonný puškohled linie MINOX ZX 5i, přináší nové standardy v oblasti přesnosti, kvality a spolehlivosti. Pětinásobné zvětšení a 30 mm tubus poskytují uživateli maximální přesnost při střelbě na krátké i dlouhé vzdálenosti.

Model ZX 5i 2-10x50 je k dispozici s osvětleným záměrným křížem German 4, který je vhodný i do hlubokého šera.

Střelci umožňuje lépe se soustředit na cíl a rychleji reagovat. Poskytuje spolehlivé zobrazení v rozhodujícím okamžiku. Široké zorné pole umožňuje rychlé a spolehlivé cílení.

19280,- Kč

~~24890,- Kč~~

www.minox-optik.cz, +420 723 266 389, konstanz@rapier.sk

Když je koníček povoláním (I.)

Před 20 lety se začal připravovat projekt Světa myslivosti a jedním z prvních konzultantů byl prof. RNDr. Petr Koubek, CSc., z Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky v Brně. Vědecký pracovník zaměřující se především na výzkum biologie a ekologie různých druhů naší zvěře, odborný publicista a aktivní myslivec patří mezi služebně nejstarší členy redakční rady našeho časopisu – zasedá v ní od vzniku časopisu a od června 2006 je jejím předsedou. V polovině října jsme se sešli na lovecké chatě v západních Čechách, kde se synem Ondřejem, také zapáleným myslivcem, trávil několik dní na lovech. Důvod setkání byl prostý – dne 18. listopadu t. r. oslaví prof. Koubek sedmdesátiny. Přestože čtenáři znají jeho názory na různé problémy naší myslivosti, neboť se je na stránkách našeho časopisu neostýchá ostře komentovat, byla by škoda nevyužít této příležitosti a nepředstavit ho blíže. Přinášíme první část velkého rozhovoru, dokončení bude zveřejněno v příštím čísle.

Petře, nejen čtenáři Světa myslivosti tě znají především v souvislosti s ochranou velkých šelem, v níž jsi poměrně aktivní. Jak se to slučuje s tím, že jsi myslivcem a vášnivým lovcem?

Já v tom nevidím problém. Narodil jsem se v Šumperku, moji rodiče pocházeli z jedné malé vísky v podhůří Jeseníků. Všichni muži v rodině s výjimkou mého otce byli myslivci, takže můj osud byl v podstatě daný. Myslivecké zkoušky jsem dělal, co nejdříve to šlo, v roce 1967. Ještě mi nebylo ani osmnáct. Střední školu jsem absolvoval v Zábřehu na Moravě. Rodiče si představovali, že půjdu na pedagogickou fakultu, ale já chtěl být lesníkem. To se jim moc nelíbilo, neboť byli přesvědčeni, že lesníci nemají peníze. Tak trochu natruc jsem vystudoval odbornou biologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně a stal se ze mě chudý výzkumný pracovník, protože platy výzkumníků a lesníků se v té době příliš nelišily. Myslivosti jsem se sice nemohl věnovat na profesionální úrovni coby lesník, ale brzy jsem přišel na to, jak můžu svůj největší zájem využívat při své práci.

Jak se ti to podařilo?

Asi bych měl říci, že jsem vystudovaný parazitolog. Moje diplomová práce se týkala helmintofauny krkavcovitých a k zajištění dostatku materiálu se mi náramně hodily zbraně, střelivo a lovecké zkušenosti. V době mých studií bylo možné lovit kromě krkavce a ořešníka všechny ostatní druhy této čeledi, které patřily mezi zvěř. A mně se to docela dařilo – nalovil jsem okolo pěti stovek ptáků, všechny jsem vypitval, určil všechny helminty, sepsal a obhájil diplomku. Pokračoval jsem disertací, ve které se objektem mého zájmu stal další v té době lovný druh – racek chechtavý. A tak se na tři roky stala mým terénním pracovištěm racek kolonie na Jaroslavickém rybníku. V roce 1972 jsem získal místo v tehdejším Ústavu pro výzkum obratlovců ČSAV s krásným nástupním platem 1180 Kčs. Nikdy by mě nenapadlo, že až na krátkou tříletou epizodu – rok na vojně a dva roky na Přírodovědecké fakultě – strávím v tomto ústavu téměř 50 let!

Ale u parazitologie jsi nezůstal...

Parazitologie byla na začátku, postupně se ale moje aktivity rozšiřovaly. Dnes mohu říkat, že jsem měl obrovské štěstí, že se můj

koníček stal i mým povoláním, protože jsem se celou dobu mohl věnovat zvěři. Začalo to srnčí zvěří – s doc. Zejdou jsme ji na jižní Moravě v kukuřičných lánech odchytávali a označovali, abychom mohli sledovat její prostorovou aktivitu. S kolegou Hrabětem jsme jezdili do Jeseníků a měřili kamzičí růžky, sbírali obsahy bachorů ke studiu potravy a fauny nálevníků. Za kamzíky jsme jezdili také do Rumunska, na Slovensko, na Kavkaz a do Alp. Protože u nás se kamzíci teprve začínali lovit a my neměli mnoho zkušeností s jejich chovem, vypracovali jsme kritéria, která sloužila pro hodnocení trofejí. Později jsem se s kolegou věnoval telemetrickému sledování bažantů. Byli jsme úplně první, kdo v tehdejším Československu použil při sledování volně žijících obratlovců radiotelemetrické vysílače. Na uměle odchovanou vypouštěnou bažantí zvěř jsme dávali vysílačky, abychom zjistili, že skoro žádná v pří-

*Nad šumavským jelenem k narozeninám.
Foto Jaroslav Červený*

Myslivecké začátky, konec 50. let minulého století.

rodě nepřežije a většina jí skončí někde v norách a hnízdech predátorů nebo uhynie. Po telemetrii bažantů nastoupila telemetrie srnčí zvěře, později zvěře jelení. Následovala drobná epizoda s kamzíky, ale také s tetřevy a tchoři. Nakonec jsme telemetricky sledovali rysy. Studoval jsem potravu „městských“ kun skalních, tchoře tmavého i sluky lesní. Narkotizační puškou jsme v polovině 80. let imobilizovali jeleny v Jeseníkách a označovali je. Podílel jsem na zpracování hodnocení vlivu velkých kopytníků na životní prostředí v Jeseníkách, v Podýjí a jinde. Když se ohlédnu, mohu říci, že mně práce přinášela velké uspokojení. Mohl jsem strávit pracovní tisíce dnů v přírodě s volně žijícími zvířaty, měl jsem možnost používat tu nejmodernější techniku a především jsem díky práci získal mnoho přátel a kamarádů doma i v zahraničí. Na začátku tisíciletí se mně dokonce na „poslední chvíli“

podařilo splnit si svůj dětský sen: díky projektu, který jsem získal, jsme spolu s kolegy mohli pět let pracovat v biosférické rezervaci Niokolo-Koba v Senegalu.

Čemu se věnuješ teď?

Momentálně přeshraničnímu výzkumu velkých šelem v Beskydech, což je ten malý úvazek, který ještě v ústavu mám po odchodu do penze. Na částečný úvazek působím ještě na Fakultě lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze, kde vypomáhám s výukou a se sestavováním sbírek. A naplno pracuji pro *Svět myslivosti!*

Vrátím se na začátek – k tomu, že jsi většinu našich myslivců znám hlavně díky velkým šelmám.

To je vcelku pochopitelné, protože s prof. Jaroslavem Červeným se jim u nás věnujeme od začátku 90. let do současnosti,

Odchyt a označování srnčí zvěře na jižní Moravě, 70. léta (Petr Koubek klečící vpravo).

takže naši příznivci i odpůrci to mají stále v živé paměti. Začali jsme s výzkumem rysa na Šumavě. Tehdy to bylo docela dramatické, protože nebyl moc zájem o to, aby se rysy zkoumali a zjistilo se, jestli „škodí“, nebo ne. Samozřejmě jsme se snažili být nestranní, což nebylo zrovna jednoduché, protože z jedné strany byl tlak ochrany přírody a z druhé tlak myslivců a každý měl svoji pravdu. Zpočátku nám to moc nevadilo. Pak se nám podařilo odchytit prvního rysa, což byla velká událost. Když jsme s ním manipulovali, všimli jsme si, že má ve slechu vytetované číslo, a zjistili, že šlo o jednoho z prvních rysích samců, kteří byli na Šumavě vypuštěni v začátcích reintrodukce. Měl velmi obroušené špičáky a už slovenský lesník, který ho odchytily, napsal do poznámek, že se jedná o velmi starého, asi desetiletého samce. V době, kdy jsme ho odchytily, měl tedy více než 15 let. Z úspěšného odchytu, identifikace rysa a fungujícího vysíláče jsme byli v euforii, která však velmi rychle vyprchala, neboť rys byl asi měsíc po zpětném vypuštění zastřelen. Scénář se smutným koncem se opakoval se železnou pravidelností. Ze tří desítek odchycených rysů jich přibližně polovina skončila špatně – někteří byli upytlačeni, jiní se náhle ztratili, aniž jsme zjistili jak. Otevřeně jsme o tom psali, takže díky rysům jsme se s kolegy Červeným dostali do povědomí našich myslivců. Později to byli i medvědi a vlci.

Dnes velmi ožehavá témata...

To bezesporu. Myslivost miluji, ale nesnáším vztah velké části myslivců k velkým šelmám, který nepovažují za objektivní. A nemám problém o tom nahlas mluvit. V posledních letech mě hodně rozčiluje, že navzdory tomu, že díky vědě a výzkumu bylo získáno ohromné množství údajů o životě velkých šelem, o jejich nárocích na pro-

středí, na potravu atd., myslivci nic z toho neuznávají. Třeba to, že exaktními metodami bylo prokázáno, kolik rysů může žít na určitém území a jak velké jsou jejich domovské okrsky. Pak to například dopadá tak, že ve sčítání provedeném odborníky se početní stav rysů pohybuje okolo 80 kusů na celou Českou republiku, ale v myslivecké statistice je to třeba 381 kusů. Je to způsobeno chybným započítáním rysa ve více honitbách, jimiž kvůli velkému domovskému okrsku projde. A averze vůči rysům je na světě, protože myslivci najednou začnou říkat, podívejte se, kolik tady těch rysů je, kolik musíme ulovit srnčí zvěře a že na myslivce nic nezbyde. Těch přibližně 80 námi napočítaných rysů ročně uloví a zkonsumuje asi čtyři tisíce kusů srnčí zvěře. Přitom na silnicích zahyne okolo 60 tisíc kusů a myslivci oficiálně loví mezi 100 až 110 tisíci kusy. To je docela nepoměr, ne? Ale za celou dobu těch téměř 30 let, co výzkum rysů provádíme, nepamatuji, že by se někde dostavil na státní správu myslivecký hospodář nějaké honitby a požadoval kvůli rysům snížení plánu lovu srnčí zvěře. Podobně bych mohl mluvit o vlkovi a medvědovi. Pro hodně myslivců jsem zaprodancem ochránářů a zase opačně se na mě dívají někteří ochránáři. Ale nestěžuji si, už jsem si zvykl.

Jak z toho ven?

Musím bohužel přiznat, že za celý život se mi nepodařilo přesvědčit myslivce, že nemají pravdu. U některých ochránářů se mi to povedlo a dali si říct, že je potřeba dívat se na věc trochu jinak. V případě myslivců je to ale skoro vyloučené. Po těch letech už to beru jako realitu, s níž jsem se smířil. Velký vliv na utváření názoru má vzdělání. V této souvislosti je mi smutno, pokud se studenti lesnických škol dívají na velké šelmy jako na konkurenty nebo když staří zku-

šení praktici považují šelmy za něco, co do přírody nepatří. Nejde o české specifikum, takto to funguje i jinde, zpravidla v zemích či oblastech, kde velké šelmy byly vyhubeny a nyní se tam vrací. Příklad od nás: na výskyt vlka se dívají jinak lidé z Beskyd a jinak lidé z oblastí, kam nyní proniká, například ze severních a východních Čech. Lidé z Beskyd s výskytem vlka počítají, vědí, že tam vždy byl a pravděpodobně bude. Sice také nadávají, ale berou to jako realitu. Na jiných místech republiky je to ale jinak.

Co ti na současnou diskusi o velkých šelmách nejvíce vadí?

Hlavně různé neobdobné komentáře a vyjádření, které se neustále objevují v médiích a bohužel i v mysliveckých časopisech. Když třeba někdo dává naději odpůrcům vlků tím, že prohlásí, že požádáme o umožnění lovu vlka, problém bude vyřešen a vlky začneme lovit. Přitom jde o liché sdělení. Požádat sice můžeme, ale s pravděpodobností hraničící s jistotou nám nic umožněno nebude, protože to by se nejdříve musel změnit statut ochrany vlka na území Evropské unie. A navíc nejsme v situaci, kdy by u nás vlci byli v takovém početním stavu, aby to mohlo být umožněno. Lidem by se nemělo slibovat něco, co v tuto chvíli není možné.

Myslíš, že vzhledem k vývoji situace s vlky, především kvůli nárůstu jejich početnosti, časem dojde k přehodnocení evropské legislativy na jejich ochranu?

Ono k tomu už postupně dochází. Objevují se ústupky v tom smyslu, že v různých státech je možné za určitých přísných podmínek zastřelit vlka, který opakovaně útočí na stáda. Některé možnosti tedy již existují a do budoucna budou muset existovat, protože vlků bude přibývat. A i když to ochránáři neradi slyší, tak vlk je stejně jako jiné psovitě šelmy vnímavý ke vzteklině a i tento problém budeme muset řešit. Ostatně o změně pohledu na tuto problematiku svědčí i nedávné prohlášení Evropského soudního dvora, že za jistých, velmi specifických podmínek bude možné „zlobivého“ vlka ulovit.

Českomoravská myslivecká jednota prosazuje, aby pro naši republiku byly stanoveny početní kvóty vlků a území, kde by se vlci mohli vyskytovat, a jinde by bylo možné je lovit. Co k tomu můžeš říci?

S tím nesouhlasím. Kdybych chtěl být jizlivý, mohl bych se zeptat odborníků z Česko-

moravské myslivecké jednoty, kdy se třeba začnou zajímat o to, kolik u nás reálně žije spárkaté zvěře, například jelení, sičí, daňčí atd., a kolik by jí tady mohlo žít, aniž bychom se museli pořád dokola handrkovat o škodách, které tato zvěř působí v lese a na poli. Co se týče velkých šelem, u nich to nelze takto stavět. Existují velice sofistikované metody, které nám mohou určitým způsobem naznačit únosnou kapacitu prostředí, ale vyřknout nějaké konkrétní číslo a přistupovat k tomu tak, že ze Šumavy budou moci vlci dojít nejdál k Sušici a za ní je už bude možné lovit, nelze, protože velké šelmy se pohybují na mnohem rozsáhlejších územích než spárkatá zvěř.

Jak se díváš na křížení vlků se psy?

Z hlediska zachování čistoty druhu jde samozřejmě o problém, ale v případě České republiky zdaleka ne zásadní. Ke křížení nejčastěji dochází v oblastech, kde se v přírodě pohybují zdivočelí psi ve smečkách a součas-

dbatelný počet. Vlci, kteří dnes u nás žijí, jsou původem z Pobaltí a ze severovýchodního Polska, což bylo nepochybnitelně doloženo analýzou DNA. K této analýze se používají mezinárodně uznané metody forenzní genetiky a výsledky nelze zpochybnit, byť se o to občas v mysliveckých časopisech někdo snaží.

A co opakovaně popsané nestandardní chování vlků – fakt, že se nebojí člověka jako v oblastech jejich tradičního výskytu ve východní Evropě?

Nestandardně se chovající vlci jsou zpravidla jedinci osídlující nová území, a protože v případě střední Evropy jde většinou o oblasti, kde vlci nebyli dlouhodobě loveni a člověka nevnímají jako úhlavního nepřitele, nebojí se ho a chovají se jinak než jejich příbuzní tam, kde je lze dlouhá desetiletí či ještě déle lovit. Nejsou nijak zvlášť plaší, pohybují se v blízkosti lidských obydlí, jsou spíše zvědaví. Kdo ale pozná, jestli je kon-

krétní vlk jen zvědavý, nebo jestli je hladový, nebo má vzteklinu...?

Jak se díváš na současný přístup naší společnosti k vlkům?

Chápu to jako velký problém. Na jedné straně jsou ochranáři, které bych rozdělil na dvě skupiny. Ti první jsou kavárenští odborníci na ekologii všeho, kteří všechno znají a všude byli, ale neopustili předza-

hrádku. Jsou poměrně dobře organizovaní, mají za sebou média. Druhou skupinou jsou ochranáři, zčásti odborníci, kteří by za velké šelmy položili život, věnují jim spoustu času, peněz a energie, naslouchají i hlasům kritiků velkých šelem a jsou ochotni jít do kompromisů. Ty první nemám rád, ty druhé obdivuji. Proti ochranářům stojí chovatelé hospodářských zvířat, pro něž je jejich práce životním posláním, své ovečky milují stejně jako ochranáři vlky a velmi trpí tím, že velké šelmy jim je zabíjejí. Sem patří i většina myslivců, kteří chápou velké šelmy jako své konkurenty kvůli tomu, že loví zvěř. Tyto dvě skupiny se nemohou, nebo spíš nechtějí domluvit, protože oboustranná ochota k domluvě chybí.

Další zásadní potíž vidím v tom, že máme dva zákony, od jejichž vzniku uplynula již dlouhá doba – zákon na ochranu přírody a krajiny a zákon o myslivosti. Oba tyto zákony se neprolínají, ale běží paralelně vedle sebe a nikdy se nesetkají. V jednom zákoně máme velké šelmy a mnoho dalších druhů ptáků a savců uvedeny jako ohrožené nebo kriticky ohrožené a v tom druhém jsou zařazeny mezi zvěř. Jde sice o zvěř, kterou nelze lovit, ale přesto je to zvěř. Normálnímu člověku těžko vysvětlitelný stav. Nebo další příklad. To, že se u nás vyskytují velké šelmy a vlci se z Německa šíří do okolních států, jsme věděli už dávno. Ani na tuhle situaci však nejsme připraveni. Naše zákony vůbec nepamatují na to, že by mohlo docházet k nějakým konfliktům a krizovým situacím, o možnostech jejich řešení ani nemluví. A tak se stávají takové situace – někdy paradoxní, jindy úsměvné –, že nějaký politik chce dát zastřelit medvěda potenciálně nebezpečného pro obyvatelstvo, ochranáři toho medvěda chtějí zachránit, a příslušný orgán, který má rozhodnout, co se bude dít, neví, co má dělat a jak to má „rozseknout“, protože k tomu neexistuje legislativa. Ta nerozhodnost a otálení mohou způsobit vznik situací, kdy někdo neudrží nervy a většinou to odskáče konkrétní velká šelma. V horším případě se stane skutečně něco dramatického a pak svojí liknavostí a nerozhodností „posadíme na koně“ všechny odpůrce velkých šelem a budeme mít problém.

Řešení?

Řešením by měl být kompromisní a funkční program péče o velké šelmy, ale dnes už bohužel v tomto ohledu nevidím světlo na konci tunelu. Opakovaně jsem se zúčastnil příprav tohoto materiálu. U jednacího stolu seděla pestrá škála ochranářů, od kavárenských po ty opravdové, úředníci, pracovníci ochrany přírody a jiní. Ani jednou však nebyli přizváni chovatelé hospodářských zvířat a myslivci, a to je špatně! Názory kavárenských odborníků, které jsem musel poslouchat, byly často zcela mimo realitu, bez špetky zdravého selského rozumu. A nejhorším zjištěním pro mě bylo, že se těmito názory v mnoha ohledech přizpůsobují některé body v chystaném programu péče. Jak potom může takový materiál fungovat v praxi, když se střetnou naivní představy tvůrců s realitou?

Dokončení v příštím čísle.

David Vaca

Foto archiv Petra Koučka

Úplně první rys odchycený na Šumavě.

ně jde o území obývané vlky. V Evropě je nejvíce hybridů v Itálii, asi 10 až 15 procent z vlčí populace. Je to jev, kterému nelze zabránit. U nás jde spíše o ojedinělou záležitost, ale i tak se jí musíme zabývat. Již delší dobu se připravují programy péče o velké šelmy a jedna z nejdůležitějších věcí, které musejí být vyřešeny, je inventarizace šelem chovaných v České republice. Nejen tygrů, lvů a pum, ale také našich velkých šelem. Soukromé chovy existují, o některých se ví, ale o většině spíše nikoliv. Neznáme tedy čísla, kolik zvířat se odchová, co se stane s přírůstky apod. S tím souvisí i otázka případného vypouštění odchovaných jedinců do volné přírody. K tomu samozřejmě může docházet, ale podle mého názoru jde o zane-

LESY ČR

Foto archiv Lesů ČR

HISTORIE CHOVU BÍLÉ JELENÍ ZVĚŘE V OBOŘE ŽLEBY

Původ bílých jelenů není do dnes zcela objasněn. Nejčastěji skloňovanou hypotézou je, že jejich domovem byla Persie. Pravděpodobnější však je, že bílé zbarvení vzniklo spontánní mutací (Bartoš, White Red Deer in Žehušice and Žleby, 2006), patrně v Německu.

V Čechách se větší pozornost začala bílé jelení zvěři věnovat od 60. let minulého století. Tehdy se u ní projevovaly původní jevy příbuzenské plem-

nitby – inbreedingové deprese. Konstituce zvěře slábla, zvyšovala se náchylnost k infekcím, běžným jevem byl výskyt tělesných anomálií a zvěř se dožívala podstatně nižšího věku, než je u jelení zvěře obvyklé. Limitujícím faktorem rozvoje populace byla velmi nízká reprodukce.

V roce 1967 proto vznikl záměr vybudovat vedle původního žehušického chovu další oborní objekt pro vedení druhé linie kvůli eliminaci příbuzenské plemenitby. Při hledání

Bílá jelení zvěř v oboře Žleby

Martina Nentvichová

Jihovýchodně od Kutné Hory, v těsné blízkosti obce Žleby, se rozkládá stejnojmenná obora, která proslula chovem bílé jelení zvěře. Spravují ji Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Nasavrky (Lesy ČR, LS Nasavrky). Na ploše 121 ha se od 70. let minulého století daří odchovávat populaci jelení zvěře unikátního zbarvení. V letních měsících je veřejnosti přístupná ukázková obůrka, ve které je možno vidět i zvěř černou, srnčí, mufloní a daňčí a také siku Dybouského. Pro mateřské a základní školy jsou v nabídce letové ukázky dravců. Podzim a zima v oboře jsou časem loveckých hostů, kteří při lovu jelení zvěře nežádoucího zbarvení nacházejí zázemí v dřevěném srubu.

vhodné lokality bylo důležité veterinární hledisko, aby zvěř přišla do prostředí s minimem rizik pro vznik parazitárních a jiných nákaz. Vybrány byly pozemky někdejší srnčí obory v lesním komplexu zvaném Háj, navazujícím na park státního zámku Žleby u Čáslavi. V roce 1972 byla započata stavba plotu a o rok později byla do nového oborního objektu vysazena první zvěř.

Do nové obory bylo z Žehušic převezeno šest standardně zbarvených – červených kusů (čtyři jeleni a dvě laně). Až do roku 1979 byla do nové lokality vypouštěna pouze standardně zbarvená zvěř a k ní přidávána nepřibuzná zvěř z jiných chovů. V létě uvedeného roku byl z Žehušic přivezen tamní tehdy nejsilnější bílý jelen jménem Bořivoj a počet bíle zbarveného potomstva v dalších letech pomalu stoupal.

V 90. letech padlo rozhodnutí založit další chovy bílých jelenů u Lesů ČR. Důvodem bylo

vytvoření vlastní druhé linie pro genetické rozdělení populace. K tomuto účelu byla vybrána daňčí obora Kopidlno na LS Hořice, kam bylo umístěno 91 kusů převážně bílé jelení zvěře. Od roku 1999 je jako součást šlechtitelské práce chován jeden kmen bílé jelení zvěře v oboře Janovice, vzdálené 20 km od Žlebů. Také tato obora je režijní honitbou Lesů ČR, LS Nasavrky.

SPECIFIKA CHOVU

Dnes činí normované stavy bílé jelení zvěře v oboře Žleby 100 kusů. „Podle výzkumu, který proběhl ve spolupráci s Lesnickou a dřevařskou fakultou Mendelovy univerzity v Brně, není koeficient inbreedingu již tolik úzký, jak by se mohlo zdát. Populace je oživována jedinci standardně zbarveného jelena. Příznaky příbuzenské plemenitby lze občas pozorovat na kostře – například zkrácené spodní čelisti, ale jen velmi zřídka. Laně pravděpodobně

Foto archív Lesů ČR

obtížněji zabřeznou," říká o chovu oborník Ing. Zdeněk Nevole, který ve Žlebech působí 26 let.

Bílá jelení zvěř je velmi citlivá ke všem stresujícím faktorům. Dvojnásob to platí v obdobích rozhodujících o reprodukci stáda. Obora je rozdělena vnitřními ploty na šest samostatných částí, které mohou být vzájemně propojeny. Před každou říjí je hlavní stádo již během léta rozdělováno na jednotlivé kmeny, aby bylo více jelenům umožněno zapojit se do reprodukce a zároveň aby došlo k oddělení některých, v tomto období zvláště agresivních jedinců.

I když síla trofejí není u bílých jelenů ze Žlebů tím nejpodstatnějším a bodovou hodnotou mohou vzhledem ke slabší tělesné konstituci jen stěží konkurovat jelenům evropským z nejkvalitnějších chovů v České republice, hmotnost a kvalita paroží svědčí o jejich dobré kondici a výživovém stavu. Opakovaně dosažených 195 bodů CIC u trofejí získaných v uplynulých letech to jen potvrzuje. Pohled na čistě bílého jelena s mohutným parožím je, zvláště v době parožení nedlouho před vytloubáním, impozantní. „A co se týká čistoty zbarvení, nemají české chovy bílé jelení zvěře v Evropě konkurenci," říká Ing. Nevole.

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY A HOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ V OBOŘE

Obora Žleby se rozkládá jižně od obce Žleby a svou hranicí přiléhá k zámeckému parku. V těsné blízkosti severního okraje protéká řeka Doubrava a přímo oborou její přítok Hostačovka. Nadmořská výška se pohybuje od 240 do 270 metrů. Z celkové výměry 121 ha zaujímají 112 ha lesní pozemky, 8 ha zemědělské a ostatní plochy a 1 ha plocha vodotečí a malých vodních nádrží. Druhová skladba lesních porostů je velmi pestrá. Největší zastoupení, více než 30 %, mají dub letní a zimní, ostatní listnaté dřeviny 42 %. Z jehličnatých dřevin, jejichž zastoupení i v důsledku kůrovcové kalamity stále klesá, je nejčastější borovice. Cílem hospodářských opatření v lesních porostech je zabezpečit co možná nejlepší životní podmínky pro chovanou zvěř. Pro zvýšení přirozené úživnosti prostředí jsou využívány i zvláštní způsoby výchovy a obnovy – oborně pastevní les, okusové plochy a zařazení jsou i úživné plochy s topinamburem, žitem nebo jetelotravními směsmi.

PRÁCE PRO VEŘEJNOST

Od roku 1998 v oboře funguje ukázková obůrka, která společně se státním zámekem a navazujícím parkem tvoří jedinečný komplex spojující his-

torii, přírodní krásy i zdroj poznání. Obůrka měla původně sloužit k ukázce bílé jelení zvěře, ale zvěř byla pro pozorování návštěvníky příliš daleko, takže objekt byl přestavěn, rozšířen a byly v něm vybudovány výběhy pro další druhy zvěře

– černou, srnčí, daňčí, mufloní a siku Dybowského. Areál je veřejnosti přístupný od května do září. „Letos byl v ukázkových obůrkách neúspěšnější rok, co se týká přírůstků. Na svět přišlo pět selat, dvě srnčata, dvě daňčata a dva kolouši siků, kteří udělali radost zejména dětem," pochvaluje si Ing. Nevole.

V areálu obůrky jsou vysazeny typické dřeviny našich lesů a pro ukázkou byly instalovány ptačí budky vyrobené „na míru" pro různé druhy ptáků, takže jde o vhodné výukové místo pro děti z mateřských a základních škol.

Objekt každoročně navštíví téměř třicet tisíc lidí a jejich počet stále vzrůstá. Pro zabezpečení základních provozních

denně letové ukázky dravců. Na jaře je program zpestřen prohlídkou mláďat ve stanici, povídáním o zvířecích smyslech, získávání potravy a přežívání v přírodě. Za sezonu přednášky navštíví kolem 3000 dětí.

LOV ZVĚŘE V OBOŘE

Lov trofejové zvěře je směřován pouze na chovatelsky nežádoucí kusy, tedy „divoce" zbarvené jedince, případně na kusy s převahou červené barvy. Protože takto zbarvení jeleni bývají sociálně výše postavení než jejich vrstevníci, je třeba vyloučit je z reprodukce s ohledem na aktuální věkovou strukturu populace do věku šesti let. Jde zpravidla o poplatkový lov. „Hlou zvěř lovím sám. Čistě bílé jeleni se neloví, zcela výjimečně musíme provést sanitární odstřel," doplňuje oborník. Nejvíce loveckých hostů přijíždí z Rakouska a Německa.

Nejsilnější trofejí z obory Žleby zůstává jelen ulovený v roce 1999, jehož paroží dosáhlo hod-

Foto archív Lesů ČR

a hygienických požadavků byl v roce 2008 postaven srub s expozicí věnovanou chovu bílé jelení zvěře. V letní sezoně slouží jako muzeum bílého jelena a výstavní síň s videem a informačními tabulemi a přes zimu jako lovecká chata.

Obora již 20 let spolupracuje se stanicí ochrany fauny Lipeč, která v létě pořádá dvakrát

noty 195,20 bodu CIC. V oboře je od roku 1994 chována nevelká, avšak velmi kvalitní populace muflona, částečně původem ze Židlochovic. Zvěř je lovena pouze výjimečně a potomstvo slouží především k osvěžování krve v oboře Janovice. V roce 2008 byl v oboře uloven beran s trofejí ohodnocenou na 251,35 bodu CIC. ■

81. Memoriál Karla Podhajského

Dalibor Pačes

V pořadí již 81. ročník vrcholné všestranné soutěže ohařů s mezinárodní účastí, pojmenované po našem významném kynologovi Karlu Podhajském, se konal letošní první říjnový víkend na Třebíčsku.

Pořadatelem akce byl Okresní myslivecký spolek ČMMJ Třebíč, který za centrum soutěže zvolil město Jaroměřice nad Rokytnou.

Vůdci psů se svými svěřenci se sešli již v pátek odpoledne v hotelu Opera v Jaroměřicích, kde proběhla veterinární prohlídka psů, porada rozhodčích, rozlosování a rozdělení soutěžních dvojic do skupin. Na 17. hodinu byla připravena troubená a zpívaná svatohubertská mše, která se odehrávala pod širým nebem v parku barokního jaroměřického zámku.

STARTOVNÍ POLE

Třináct nejúspěšnějších ohařů z letošního Memoriálu Richarda Knolla doplnila sedmička ohařů ze zahraničí – pět ze Slovenska a dva z Německa. Tradičně nejpočetnější byli němečtí ohaři krátkosrstí, kterých bylo třináct, následovaní čtyřmi německými ohaři drátosrstými, dvěma zá-

stupci našeho národního plemene český fousek a jedním výmarským ohařem krátkosrstým. Předvést své svěřence přijelo 17 vůdců a tři vůdkyně.

PRŮBĚH MEMORIÁLU

Počasí bylo velmi rozdílné: celou sobotu bylo zataženo, deštivo a chladno, což mělo vliv na výkon psů, ale v neděli již svítilo slunce a bylo přívětivější. V sobotu ráno po slavnostním průvodu Jaroměřicemi následovalo zahájení soutěže v zámeckém parku. Pak se již soutěžní dvojice za doprovodu rozhodčích a přes nepříznivé počasí i poměrně početné korony odebraly k plně-

ní jednotlivých disciplín. Vzorně připravené terény ležely nedaleko od sebe a byly dobře dostupné.

Polní a vodní práce probíhaly v honitbě Mysliveckého sdružení Klučov se sídlem v Ostašově: velké pole v porostech vojtěšky, řepky a travinách, malé pole na obilném strništi s podrostem. Bažantů, ať už divokých, nebo vypuštěných, bylo na dnešní poměry dostatek a sem tam se objevil i zajíc, takže každý pes měl příležitost prokázat klid před zvěří a vystavení. Na vodní práce se stačilo přesunout k rybníku Panenka.

Lesní disciplíny se konaly v režijní honitbě Bukovina (Lesy České republiky, s. p.,

Lesní správa Třebíč). Smíšené porosty, převážně listnaté a s podrostem, nečinily ohařům větší problémy.

POSTŘEHY FOTOGRAFKY

Fotografkou soutěže byla Kateřina Lisová, která je sama chovatelkou a cvičitelkou ohařů, takže její postřehy z memoriálu jsou fundované a přínosné.

„Hodně mě zajímaly výkony tří kolegyně vůdkyň a jejich svěřenců. Začnu u sympatické Němky Anne Kamperové. To, že ve finále se svým kraťasem Winfriedem neuspěla, bylo z velké části způsobeno nezralostí našeho zkušebního řádu, což ji samozřejmě neomlouvá. Sama jsem jí překládala a vysvětlovala znění některých lesních disciplín, když nevěděla, jak je správně provést. Nicméně tento dílčí neúspěch neměl vliv na nadšení Anne pro soutěž a na výbornou souhru s jejím psem. Olga Hrabáková, která díky zkušenostem a nadhledu strčí do kapsy kdejakého vůdce, opět předvedla, jak skvěle jim to s kraťaskou Iliou funguje.

Můj velký obdiv má mladá vůdkyně Kristýna Novotná, která vedla německého drátosrstého ohaře Arika. Ze tří jmenovaných žen dopadla nejlépe. Arik skončil jen se dvěma trojkami v I. ceně a obsadil sedmé místo. Navíc obdržel rezervní čekatelství národního šampiona práce (res. CACT). O Kristýně Novotné v budoucnu ještě určitě uslyšíme.

Abych ale nemluvila jen o vůdkyních, zmíním i dva vůdce: Josefa Haufa a Petra Patočku. To, čím se prezentovali se svými ohaři na velkém poli, byla paráda – neuvěřitelná souhra, poslušnost a klid před zvěří. Opravdu ukázková práce. Při vzpomínce na mého „plašana“, kraťase Atoma, jsem jen nevěřičně a s obdivem kroutila hlavou...“

VÝSLEDKY

Na letošním ročníku Memoriálu Karla Podhajskeho dominovali zahraniční účastníci s německými krátkosrstými ohaři. První a druhé místo obsadili ohaři ze Sloven-

ska, třetí byl ohař z Německa. Vítězem se stal Cvik z Banásova dvora (493 bodů, I. cena, CACT) vedený Ladislavem Banásem. Cvik navíc získal zvláštní cenu za nejlepší práci na poli. Druhý skončil Azor z Pečeňadských rovin (483 bodů, I. cena, res. CACT), kterého vedl mladý vůdce Adam Bartovič. Azor obdržel od rozhodčích ocenění za nejlepší práci v lese. Třetí místo obsadil Thor von Theelshof (480 bodů, I. cena) vedený Tobiasem Kawlathem. Ocenění za nejlepší práci na barvě získal kraťas Eso z Brníkovské stráně vůdce Josefa Haufa a ocenění za nejlepší práci ve vodě kraťas Cirk Javořice, jehož vedl Jiří Studýnka.

Za pozornost stojí obdivuhodný výkon nestora slovenské kynologie, dvaadvacetiletého Otto Banáse st. Na soutěži dovedl v těžké konkurenci fenu německého ohaře drátosrstého Egermaster Runu Kenaz v I. ceně, fena obsadila 5. místo. Runa navíc získala čekatelství národního šampiona práce CACT. Ve výsledkové tabulce měla jen dvě trojky, na barvě pracovala jako oznamovač.

I přes sobotní nepřízeň počasí soutěž dokončilo 17 z 20 ohařů (devět v I. ceně a po čtyřech ve II. a III. ceně), což je za poslední roky nebývale vysoké číslo. Do II., resp. III. ceny odsunuly ohaře například nižší známky z klidu před zvěří pernatou nebo z ochoty k práci v hluboké vodě. Není se co divit, v chladném a deštivém počasí se některým psům do studené vody příliš nechtělo.

Za bezproblémový průběh memoriálu je třeba poděkovat všem, kteří přiložili ruce k dílu. Již nyní můžeme všechny zájemce o loveckou kynologii pozvat na 82. ročník Memoriálu Karla Podhajskeho, který se bude konat za rok na Uherskohradištsku.

Foto Kateřina Lisová

Seminář „Moderní technika při lovu zvěře“

Redakce

V úterý 8. října 2019 se na zámku v Kostelci nad Černými lesy konal seminář „Moderní technika při lovu zvěře“ s podtitulem „Termovize a noktovizory – od teorie k praxi“. Akci, která se těšila vysoké návštěvnosti, uspořádala

Fakulta lesnická a dřevařská České zemědělské univerzity v Praze společně s redakcí Světa myslivosti a pod záštitou Ministerstva zemědělství České republiky.

Seminář měl dvě části – teoretickou a praktickou. V dopoledním bloku přednášek v krásném prostředí Rytířského sálu černokosteleckého zámku zazněly referáty **Technická specifikace – co určuje kvalitu obrazu a použití** (Ing. Václav Babůrek, pracovník Inspekčního orgánu technických prostředků střežení), **Právní aspekty užití noktovizorů, digitálních zaměřovačů, termovizí a tlumičů** (Mgr. Miloslav Jančík,

advokát, člen redakční rady Světa myslivosti), **Technické umístění noktovizorů, digitálních zaměřovačů a termovizí na loveckých zbraních, způsoby jejich odnámání, nastřelování** (Bc. Radek Jirkovský, střelecký instruktor, externí pedagog na Fakultě lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze a jednatel firmy Jirkovský a Janeček) a **Ověřování kvality přístrojů používaných v armádě** (Ing. Ivan Konečný, pracovník Inspekčního orgánu technických prostředků střežení).

Odpoledne bylo vyhrazeno **praktickým zkušenostem s využíváním moderní techniky při lovu**. Se svými poznatky účastníky semináře seznámili Ing. Pavel Sedlář (odborný publicista, člen redakční rady Světa myslivosti), Mgr. Jančík, Bc. Jirkovský a Josef Procházka (Policie České republiky, Zlín). Součástí vystoupení Bc. Jirkovského byla videa z lovů různých druhů zvěře. Velké pozornosti se těšila prezentace J. Procházky, který byl členem týmu policejních odstřelovačů v době redukce černé zvěře na Zlínsku kvůli nákaze africkým morem prasat. Po každém z dopoledních referátů

měli účastníci možnost ptát se na to, co je zajímavé. Odpoledne proběhla diskuse po přednesení všech příspěvků.

Významnou součástí semináře byla prezentace většiny tuzemských firem, které vyrábějí uvedené přístroje nebo je distribuují na našem trhu. V Malém rytířském sále se představily společnosti ARMS CZ, Binox, Impala Group, Les a zahrada, New Effect, Rapier, Thermvisia, TVT – Europe, ZÁHOŘÍ TRADE a Zbraně Jirkovský a Janeček. Každý účastník si mohl osahat a vyzkoušet přístroje značek ATN, Archer, Dali, Eagle, Emitec, Fortuna, Gals, Hikvision, Lahoux, Night Pearl, Pard, Pulsar a Yukon.

Možnosti dozvědět se něco nového a prohlédnout si na jednom místě většinu z toho, co je v dané oblasti aktuálně k mání, využilo přes 120 zájemců z Čech a Moravy. Pro organizátory bylo potěšující, že většina účastníků vydržela v přednáškovém sále až do samého závěru akce. I proto je logickým vyústěním rozhodnutí vrátit se v budoucnu k tématu semináře a akci zopakovat. Zájem projevila většína zúčastněných firem.

Foto archiv redakce

Termovize

– pohled pod pokličku

Jednou z firem, které se zúčastnily prezentace svých produktů na semináři Moderní technika při lovu zvěře, byla společnost TVT – Europe ze Starého Hradiště u Pardubic, která vyrábí špičkové termovizní přístroje značky Archer. Její jednatel Michal Baier byl přítomen na odpolední části semináře a zapojil se i do závěrečné diskuse o parametrech, kterých by si měl uživatel při výběru přístroje všimnout. Jeho vystoupení zaujalo řadu účastníků, takže hned po skončení akce jsme se domluvili na rozhovoru nejen na toto téma.

V propagačních materiálech vaší firmy jsem se dočetl, že značka Archer letos slaví deset let na trhu. Firma TVT – Europe ale vznikla v roce 2015...

Před osmi lety jsem se začal zajímal o termovize a jejich lovecké využití. Rukama mi tehdy během půl roku prošlo asi deset přístrojů různých výrobců, které jsem zkoušel a porovnával z hlediska parametrů, ceny atd. Díky kamarádovi jsem se dostal k přístrojům Archer ukrajinské firmy Thermal Vision Technologies, které mě uchvátily tím, co tehdy uměly, špičkovým obrazem, ale i cenou, která byla nižší než u srovnatelných produktů nabízených v té době na našem trhu. Koupil jsem si od nich jeden přístroj, pár lidí ho u mě vidělo a chtěli ho také. Tak začala obchodní spolupráce s firmou Thermal Vision Technologies. Dodání jejich výrobků jsem zprostředkoval zájemcům z Česka. Po dvou letech za mnou přijel majitel firmy a domluvili jsme se na založení české pobočky, která zastupuje značku na celém světě.

Podobné kořeny v zemích bývalého Sovětského svazu má více firem vyrábějících přístroje pro noční vidění a termovize...

Ono to má svou logiku. V bývalém Sovětském svazu existovala řada závodů na výrobu této techniky hlavně pro armádní účely. Po jeho rozpadu někteří odborníci z těchto závodů odešli a postupně založili firmy podnikající ve výrobě přístrojů pro noční vidění nebo termovizí. Tyto firmy postupně zakládaly své společnosti na západě, kde se otevíral obrovský trh. Namátkou mohu jmenovat značky ATN, Armasight, Newcon Optic nebo Yukon. Dnes představují přístroje pro noční vidění a termovize pro lovecké účely v podstatě samostatné odvětví a zájem o tyto produkty stále roste v souvislosti s tím, jak se mění přístup k myslivosti a lovu zvěře.

Jak složité je vyrobit kvalitní termovizní přístroj?

Vyrobít termovizní přístroj dnes není takový problém. Přístroj se skládá z několika základních komponentů dodávaných jejich výrobcí – z čočky, termovizního jádra, elektroniky, těla, v němž je vše uloženo, a softwaru. Tyto komponenty se dají složit jako skládačka. Co se týče výsledné kvality přístrojů, to se již dostáváme do úplně jiné roviny.

ny. Přístroje lze vyrábět z tzv. low-cost komponentů za relativně velmi nízké ceny, ale také z komponentů renomovaných výrobců s dlouholetou praxí a špičkovou kvalitou, což se samozřejmě musí zákonitě projevit v ceně výrobku. Za poslední tři roky se na trhu objevila spousta nových výrobců termovizních a nočních přístrojů, přičemž někteří se s kvalitou svých produktů popasovali lépe, jiní hůře. Výhodu mají firmy s delší historií a zkušenostmi. Zákazník se tak může orientovat asi nejlépe podle referencí, protože – a to prosím neříkám s úmyslem někoho urazit – technické aspekty přístrojů není většina lidí v první chvíli schopna postřehnout a identifikovat a vysvětlit všechny detaily není možné.

Nač by se měl zájemce, který si chce pořídit termovizní přístroj, při výběru zaměřit?

Já vám to řeknu opačně. Když se mě někdo zeptá, jaký přístroj bych mu doporučil, snažím se od dotyčného získat maximum informací o tom, jak ho chce používat, v jaké honitbě působí – myšleno lesní, smíšené nebo polní, jestli chce s termovizí lovit hlavně na čekané u vnaďiště, nebo šoulat u otevřených ploch, jestli střílí nebo chce střílet na velké vzdálenosti a podobně. Podle toho mu navrhnou přístroj určitých parametrů. Je totiž zbytečné, aby si třeba lovec, který loví hlavně na čekané u vnaďiště, pořizoval „nadupanou“ termovizi, která je samozřejmě drahá a on její parametry při svém oblíbeném způsobu lovu stejně nevyužije.

Můžete zjednodušeně popsat rozdíl v termínech detekce, rozpoznání a identifikace objektu, které si lidé občas pletou?

Detekce znamená, že zjistíte, že někde něco je, něco se někde objevilo, něco se někde pohybuje a podobně. Rozpoznání je schopnost zjistit, co to je – dokážete rozpoznat jelena, divočáka atd. A identifikace je již poslední stupeň, kdy rozeznáte detaily, které umožní přesně určit, jaký objekt před sebou máte. Často se používá příklad lidské postavy, u níž identifikujete, jestli jde o muže, nebo ženu.

Co se týče možností přístroje objekt detekovat, rozpoznat a identifikovat, požadavky lovců jsou samozřejmě individuální. Někomu stačí zjistit, jakou zvěř před sebou má, jiný chce vidět detaily a baví ho zvěř pozorovat. Každý má své potřeby a svá očekávání. Mám třeba kamaráda, který se už při lovu dvaceti- až třicetkilových selat snaží rozlišit, co je kňourek a co bachyňka. A k tomu potřebuje kvalitní přístroj, který již něco stojí.

Na jakou vzdálenost je za úplné tmy možné sledovat živého tvora?

Detekční vzdálenost je závislá na několika parametrech termovize. Základní je velikost čočky a materiál, z něhož je vyrobena. Nejlepší je germanium, které dnes používá většina výrobců. Další důležitou součástí přístroje je jeho jádro. Nej kvalitnější jádra jsou ta, která používají senzory na bázi oxidu vanadia. Existují i silikonkřemíková, ale ta jsou ve zhoršených podmínkách o poznání méně kvalitní. Významným parametrem je citlivost detektoru udávaná v milikelvinech a jeho rozlišení, dnes běžné 640 × 480 nebo 384 × 256 pixelů.

Co se týče jader, máme dva typy – nechlazená a chlazená. Nechlazená jsou malá, většinou s rozměry 3 × 3 × 3 cm, nehlukná a méně náročná na spotřebu energie. Jsou cenově dostupnější, ale zároveň méně výkonná než chlazená. Chlazená obsahují kromě jiného také tzv. chladič, což je něco jako kompresor u ledničky, a rozměrově jsou podstatně větší – přibližně 10 × 10 × 10 cm, náročnější na spotřebu energie a relativně hlučnější vzhledem k činnosti chladiče. Chlazená jádra jsou ale mnohem výkonnější a používají se většinou už v systémových řešeních, například pro pozorování cílů na velké vzdálenosti, při ostraze hranic a podobně.

Takže vezmeme-li v úvahu přístroj s čočkou o průměru třeba 75 mm, nechlazeným

Termovizní přístroje Archer

Portfolio výrobků Archer od firmy TVT – Europe zahrnuje termovizní zaměřovací dalekohledy, binokuláry, monokuláry a bezpečnostní kamery. Výrobky splňují nejpřísnější kritéria kvality, díky níž se staly za desetileté působení firmy na trhu vyhledávanými produkty v oblasti termovizních systémů, a to jak mezi bezpečnostními složkami (Policie České republiky, Armáda České republiky, Integrovaný záchranný systém), tak v myslivecké komunitě. Na základě poptávky myslivců firma v nedávné době uvedla na trh nové řady přístrojů Archer určené speciálně pro lovecké účely.

jádrem a clonou F1, budeme schopni detekovat teplé zdroje – třeba člověka nebo zvěř – na přibližně dva až tři kilometry. Použijeme-li stejnou čočku v kombinaci s chlazeným jádrem, docílíme přibližně dvakrát až třikrát lepších výsledků.

Kdy termovizní přístroj nepracuje tak, jak uživatel potřebuje?

Jako každá technika má i termovize své limity. Na kvalitu výstupu mají vliv povětrnostní podmínky. Termovize funguje na principu zobrazování rozdílů teplot, takže ideální čas k pozorování je při změně teploty prostředí, kdy jsou různé teplé objekty v zorném poli vykresleny nejlépe. Nejhorší je počasí s teplotou vzduchu dlouhodobě kolem nuly až do plus pěti stupňů, což nastává v období oblevy. Když se vám za takové situace zvěř dostane do zorného pole, samozřejmě ji uvidíte, a dá se říci skvěle, jelikož má velmi kontrastní teplotu ve srovnání s okolím, ale pro vyobrazení krajiny a detailů okolí to není nejvhodnější doba. Vše je totiž dlouhodobě vystaveno stejné teplotě, takže rozdíly se slévají. Na různých fórech je možné setkat se s výrazem dobré nebo špatné „termopocasi“. Tento termín používají někteří uživatelé termovizních přístrojů, když se spolu baví o tom, jaká byla viditelnost právě s ohledem na tyto vlivy.

Domníval jsem se, že problém bude spíše za slunečního počasí, kdy dojde k ohřátí různých předmětů a tím ke zhoršení identifikace zvěře...

Máte pravdu, že když svítí slunce, hodně předmětů se ohřeje a třeba na osluněné pasece se zvěř hůře detekuje. Nahřátý pařez nebo kámen může mít podobnou teplotu jako zvěř a v tu chvíli je problém najít ji. V podvečer tak vidíte na pasece třeba deset zářících objektů a chvilku trvá, než se zorientujete. Ale kvalita obrazu je per-

fektní. Po západu slunce se většinou ochladí, takže ohřáté objekty postupně částečně vychladnou a intenzita jejich záření se sníží. Když se v tu chvíli objeví na pasece kokoliv živého, vyzařuje to vyšší teplotu a vidíte to výborně.

Svého času se jako důležitý parametr přístroje řešila obnovovací frekvence. Je skutečně tak významná?

Obnovovací frekvence je důležitá pro ty, kteří by chtěli lovit zvěř v pohybu. Ze začátku měly přístroje obnovovací frekvenci devět hertzů, takže když někdo sledoval běžící zvěř, obrázek na displeji se mu „seká“. Později se začala používat frekvence třicet hertzů a problém se tím v podstatě vyřešil. Ale ruku na srdce – kolik lovců střílí v noci na zvěř na větší vzdálenost, a ještě když je zvěř v pohybu? Většinou se loví zvěř stojící nebo jen popocházející. A k tomu stačily i přístroje s devítihertzovou frekvencí. Sám jsem s takovým přístrojem lovil tři roky a musím říci, že bez sebemenších problémů. Problematika devíti nebo třiceti hertzů byla dříve spojena hlavně s vývozními předpisy různých států, z nichž se termovizní jádra dovážela. Zvláště americký trh byl velmi choulostivý na vývoz třicetihertzových jader. Dnes se devítihertzová jádra již téměř nevyskytují, většina výrobců používá obnovovací frekvenci třicet hertzů. Zobrazení se tím stalo plynulým a příjemnějším.

Jaké praktické rady z pozorování zvěře a lovů byste měl pro uživatele termovizí?

Málo lovců si třeba zpočátku uvědomuje, že s termovizí se hůře odhaduje vzdálenost, na kterou se střílí. Teď neberu v potaz lov na vnadišti, kdy vím, jak daleko ho od posedu mám. Ale při lovu na šoulačce, na sklizeňných polích, nebo když se zvěř někde náhle objeví a používáte výkonný přístroj, který již dobře vykreslí, může se vzdálenost snadno

podcenit. Ze začátku se mi to také stávalo. Vystřelil jsem na divočáka, o němž jsem se domníval, že je ode mě tak 150 metrů. Chybil jsem a druhý den ráno jsem zjistil, že to bylo 290 metrů... Také když vám přijde samotný kus a nemáte možnost jeho srovnání s jiným, může dojít k omylu. Takže u koho je předpoklad, že by mohl lovit i dál než na 150 metrů, tomu doporučuji pořídit si některý z termovizních přístrojů s dálkoměrem, které jsou dnes již běžně k mání.

Jak je to s montážemi na zbraň a nastřelováním, když si pořídíte přístroj pro noční vidění nebo termovizní zaměřovač?

Pokud si takový přístroj chce dát někdo na starší zbraň, musí přičíst investici do montáže. U termovizních zaměřovačů se dnes nejčastěji používají montážní systémy weaver nebo Picattiny, které fungují zcela jednoduše a spolehlivě. Jsou univerzální, rozšířené a nejsou drahé.

Co se týká nastřelování, vesměs nejde o nijak složitou záležitost, ale samozřejmě je dobré, když vás do prvních krůčků s přístrojem řádně zaškolí prodejce. Zde však počítejte s tím, že když si koupíte nějaký levnější přístroj, patrně si budete muset s nastřelením poradit sám. Spoustu informací se dnes dozvíte na internetu a sociálních sítích, ale kvalita je různá. U dražších přístrojů bývá zvykem, že se vám již prodejce postará o servis a ve většině případů s vámi přístroj také nastřelí. Je to velmi prosté: těžko můžete očekávat, že se vám

bude u produktu za dvacet tisíc korun někdo věnovat celé dopoledne. Na druhé straně při ceně přístroje nad sto tisíc bych to považoval již za téměř automatické. Mělo by platit pravidlo přímé úměrnosti – čím dražší produkt, tím kvalitnější servis by měl zákazník dostat.

Kdybych se chtěl podívat po přístrojích třeba na nějaké myslivecké výstavě, kde je možné navštívit více prodejců a udělat si obrázek, na co si mám dávat pozor?

Je třeba si uvědomit, že na výstavách „koukají“ všechny přístroje díky danému prostředí a možnostem zkoušení relativně dobře. Rozhovor s prodejcem by se měl odehrávat v intencích, o nichž jsem mluvil – seriózní obchodník by se měl snažit získat od potenciálního zákazníka maximum informací o tom, jak chce přístroj používat, a podle toho mu doporučit konkrétní výrobek. Co se týče parametrů, předpokládám, že vážní zájemci mají již něco nastudováno, takže alespoň v základních pojmech se orientují. Při debatě s obchodníkem je dobré dávat pozor na sdělované informace – někteří prodejci si třeba pletou rozlišení displeje s rozlišením senzoru, což je samozřejmě podstatný rozdíl. Rozhodně vždy doporučuji vyzkoušet termovizi v reálných podmínkách, a když si vybírám mezi produkty více výrobců, vždy je dobré srovnávat je, pokud možno ve stejný moment – právě vzhledem k již zmíněným povětrnostním podmínkám.

Výrobci techniky vybavují své přístroje nejrůznějšími speciálními funkcemi. Jaký na to máte názor?

Máte na mysli Bluetooth, wi-fi a podobně? Výrobci potřebují prodávat a nějak upoutat pozornost potenciálních zákazníků. Je to jako s mobilními telefony, které dnes mají nepřeberné množství funkcí, ale stejně z devadesáti procent používáte pouze volání a posílání zpráv. Proto považuji vybavování přístrojů různými doplňkovými funkcemi především za marketingový tah – příslušný výrobce chce svůj produkt nějak odlišit od ostatních produktů, nabídnout něco zajímavého. Z mého pohledu jde o řekněme nadstavbové parametry, které část uživatelů vůbec nezajímají. Většinou bohatě stačí, když jim přístroj bude sto procentně fungovat pro vyhledání zvěře, její posouzení a ulovení. Kvůli tomu si ho pořídili.

Jaká je budoucnost této techniky? Hovoří se o fúzních systémech, tedy o spojení předností přístrojů pro noční vidění a termovizi v jednom typu přístroje, v němž by byly využity nejlepší vlastnosti obou technologií.

Ano, na tom se několik let pracuje, ale zatím bez větších úspěchů. Vývoj není jednoduchý, protože se spojují dva rozdílné systémy – optický a digitální. První vlastovky se již objevily, ale ještě to není ono. Troufnu si předpovědět, že když se to některému výrobcu podaří vyladit, může to být zajímavý nový prvek. Dosud jsem ale ještě neviděl nic, co by mě nějak mile překvapilo a mělo přínos kombinace termovize a nočního vidění. Kdo ale ví, čeho se při současných možnostech dočkáme...

V čem vidíte význam termovizních technologií v myslivecké praxi?

Termovizní přístroje bych doporučoval hlavně z hlediska bezpečnosti, a to jak při střelbě, kdy jsme schopni lépe detekovat cíl a prostor střelby, tak při případném dohledu. Zároveň lze termovizi efektivně využívat při odhalení činnosti pytláků nebo při sčítání zvěře. Díky pořízení kvalitního záznamu – fotografií nebo videa – je možné následně vyhodnotit střelbu, mít k dispozici důkazní materiály a podobně. Použití termovizní techniky je velmi široké.

Děkuji za rozhovor.

David Vaca

Foto archiv Michala Baiera

Pozorovací monokuláry Night Pearl Scops v praxi

Miloslav Jančík

Jak jsem již naznačil ve Světě myslivosti č. 10/2019, kromě předsádek značky Night Pearl (termovizní SEER 50 a noktovizní NP-22 a NP-MR) a termovizního zaměřovače Oracle 35 jsem měl možnost testovat i tři pozorovací monokuláry Scops s průměrem čočky 13, 35 a 50 mm, které jsem vyzkoušel snad za všech povětrnostních podmínek.

Design přístrojů prozrazuje, že stejně jako v případě přístrojů značek Lahoux či Liemke jde o výrobky z Číny. Jak je však všeobecně známo, v Číně se dnes vyrábějí například veškeré počítače a telefony Apple a nikdy jsem nezaznamenal jakékoliv stížnosti na kvalitu jejich provedení. Země původu tedy není v případě popisovaných termovizí důvodem k jakékoliv skepsi. Čínský výrobce prostě dodá to, co si u něj zákazník objedná.

SCOPS 13

Scops 13 je nejmenší a nejlevnější z testovaných trojice. Musím připustit, že jsem ho s ohledem na papírově nejslabší parametry trochu podcenil, částečně i z důvodu „oslnění“ vyššími modely, nicméně zpětně si musím nasypat popel na hlavu.

Lov v horských podmínkách Jeseníků mi ukázal, že kompaktní přístroj (malé rozměry a hmotnost 315 g) se širokým zorným

polem a s velkou výdrží integrované baterie (až 15 hodin) je velice šikovným pomocníkem. Optické zvětšení 1× a digitální 2× sice nepředstavují nikterak oslnivé parametry, nicméně pro lovce, který se věnuje především lovům na čekané a nejde mu o to, aby mohl zvěř vyhledávat kilometry daleko, přístroj odvede velmi dobrou práci, a to za necelých 29 tisíc korun. Jak jsem již v minulosti uváděl, při noční čekané preferuji přístroj na principu nočního vidění na zbrani a termovizi do ruky. Scops 13 jsem na čekaných téměř nevypínal, i když start trvá velmi krátce (v manuálu jsou uvedeny tři vteřiny). Ačkoliv přístroj nabízí větší množství barevných schémat zobrazení, nejčastěji jsem používal „teplou bílou“. Zajímavé je schéma „bird“, které softwarově zvýrazňuje i drobné tepelné zdroje, takže když má člověk na čekané dlouhou chvíli, může v absolutní tmě detekovat i myši na vlništi.

SCOPS 35 MAX

Scops 35 MAX jsem si oblíbil díky vyššímu rozlišení 640 × 512 px, manuálnímu ostření objektivu o průměru 35 mm a optickému zvětšení 2,5× s možností digitálního zoomu 2×/4×. Přístroj je vybaven poměrovým dálkoměrem, ale ten jsem nikdy nevyužil. Co jsem ocenil, byla funkce sledování bodu s nejvyšší teplotou. Když jsem v porostu zaslechl blížící se zvěř, ale hustá vegetace ji zakrývala, aktivoval jsem tuto funkci a poskakující čtvereček na displeji

Night Peart Scops 13.

mi umožnil určit, do kterých míst přibližně mám soustředit svoji pozornost. Přístroj umí taktéž pořizovat fotografie, komunikovat přes wi-fi, sdílet video atd., což jsem ale nevyužíval, stejně jako funkci obraz v obrazu s osminásobným zoomem.

Na přístroji kladně hodnotím vysokou kvalitu zobrazení díky LCD displeji s rozlišením 1280 × 960 px a schopnost detekce a bezpečného rozpoznání zvěře i na velké vzdálenosti. Ocenil jsem to při nočních šoulačkách kolem kukuřičných polí. Výrobce uvádí detekci automobilu na vzdálenost 5,5 km a rozpoznání, že jde o automobil, na 1300 metrů. Člověka přístroj detekuje na 2300 metrů a rozpozná na 580 metrů, u jelena a prasete divokého jsou shodně uváděny hodnoty detekce přibližně 2000 metrů a rozpoznání asi 500 metrů. U prasete jsem si tyto hodnoty více méně potvrdil a mohu říci, že přístroj považuji za velmi povedený. Vytknout mu lze kratší výdrž vestavěného akumulátoru (asi čtyři

hodiny), nicméně na čekání je možné ho snadno dobít z powerbanky pomocí běžného USB kabelu.

Za výrazně lepší obraz, než poskytuje Scops 13, se – marná sláva – platí, takže cenový rozdíl mezi oběma modely je výrazný. Cena monokuláru Scops 30 MAX se aktuálně pohybuje těsně pod 86 tisíci korunami.

SCOPS 50 MAX

Scops 50 MAX je špičkový produkt této modelové řady. Rozlišení má stejné jako Scops 35 MAX, ale zaostřovací objektiv je, jak vyplývá z označení, větší a přístroj je vybaven optickým zvětšením 3,5× s možností digitálního zoomu 2×/4×. Přiznám se, s tímto monokulárem jsem trávil venku nejvíce času. V zásadě odpovídá předchozímu modelu s výjimkou většího zvětšení, ale díky objektivu o průměru 50 mm se obraz jeví hezčí a zcela na rovinu uvedu – proč bych pobíhal s pětaticítkou, když

se mi na stole válí padesátka. Abych byl ale objektivní, padesátka za cenu bezmála 114 tisíc korun poskytuje pro loveckou praxi podobné výstupy jako o 29 tisíc korun levnější model 35 MAX. Jsem však přesvědčen, že se najdou lovci, kteří si za luxus připlatí. Také by se mi líbilo mít tento model v batohu s loveckým vybavením, nicméně podle mého je u modelu Scops 35 MAX lepší poměr cena/výkon.

Nahoře model Scops 35 MAX, dole Scops 50 MAX.

Vybrané parametry testovaných pozorovacích monokulárů Scops

	Scops 13	Scops 35 MAX	Scops 50 MAX
Zvětšení	1× optické, 2× digitální	2,5× optické, 2×, 4× digitální	3,5× optické, 2×, 4× digitální
Rozlišení	240 × 180 px	640 × 512 px	640 × 512 px
Průměr objektivu	13 mm	35 mm	50 mm
Zorné pole	17,8° × 13,4°	17,7° × 13,3°	12,4° × 9,3°
Systém čoček	F1:0		
Frekvence obnovy	50 Hz (PAL) / 60 Hz (NTSC)		
Typ displeje	LCOS, 720 × 540 px	LCOS, 1280 × 960 px	LCOS, 1280 × 960 px
Paleta barev	teplá černá ■ teplá bílá ■ teplá červená ■ duhová ■ bird		
Detekční/ rozpoznávací vzdálenost	auto 2039 m / 510 m člověk 867 m / 217 m jelen 765 m / 191 m prase 765 m / 191 m zajíc 204 m / 51 m	auto 5483 m / 1371 m člověk 2319 m / 580 m jelen 2059 m / 515 m prase 2059 m / 515 m zajíc 412 m / 103 m	auto 7843 m / 1961 m člověk 3333 m / 833 m jelen 2941 m / 735 m prase 2941 m / 735 m zajíc 588 m / 147 m
Typ baterie	zabudovaná, Li-Ion 3,7 V, 3600 mAh		
Výdrž baterie	až 15 hodin	4 hodiny	4 hodiny
Rozměry	160 × 62 × 62 mm	180 × 64 × 64 mm	190 × 64 × 64 mm
Hmotnost	315 g	430 g	430 g
Cena	28 970 Kč	85 970 Kč	114 970 Kč

DŮLEŽITÁ INFORMACE: SERVISNÍ STŘEDISKO V BYSTRICI POD HOSTÝNEM

Ačkoliv jde v případě monokulárů Scops stejně jako u srovnatelných produktů jiných prodejců o výrobky české provenience, tak s ohledem na skutečnost, že firma ZÁHORÍ TRADE, s. r. o., je především výrobcem vlastních přístrojů pro noční vidění a termovizních přístrojů, a disponuje tedy jak příslušnými technologiemi, tak odborným personálem, padlo rozhodnutí zřídit servisní středisko i na monokuláry Scops přímo v České republice, a to v Bystřici pod Hostýnem.

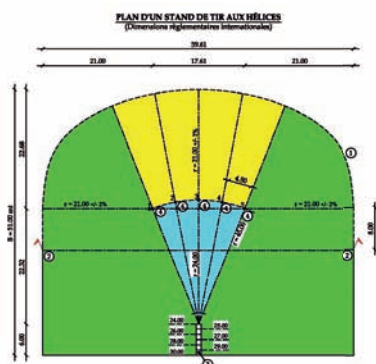
Autor:
Mgr. Miloslav Jančík, Zlín
Foto firemní materiály

Helices – nová střelecká disciplína v České republice

Karel Pučálka

Příznivcům brokové střelby přinášíme informaci o založení České asociace sportovní střelby, která bude mimo jiné zaštiťovat u nás novou disciplínu – střelbu na terče helices. Tato neobvyklá a zajímavá disciplína byla na stránkách Světa myslivosti představena již před deseti lety (č. 4/2009). V souvislosti s jejím zavedením u nás je dobré připomenout si základní charakteristiky.

- PRESCRIPTIONS:**
- LA BARREUSE EST PLACÉE À ML. DES MACHINES, AVEC UNE TOLÉRANCE DE PLUS OU MOINS 2%.
  - LA DISTANCE ENTRE LES MACHINES DE LANCEMENT DOIT ÊTRE DE ML. 4,50 MINIMUM ET ML. 5,00 MAXIMUM.
  - TOUTES LES DISTANCES PEUVENT VARIER DE PLUS OU MOINS 2%.
- LÉGENDE:**
- Barrière h = 0,70 m
  - Ligne de direction de tir - Droite rouge
  - Pas de tir
  - Lanceurs des lignes 1-2-3-4-5

ČESKÁ ASOCIACE SPORTOVNÍ STŘELBY

Česká asociace sportovní střelby (ČASS) byla založena letos v červnu. Hlavním cílem zakladatelů je v našich podmínkách zavést, provozovat a rozvíjet střelecké disciplíny helices a trap 1. Disciplína trap 1 vychází z příbuzných disciplín, jimiž jsou americký trap nebo DTL (down-the-line). Pravidla pro helices i trap 1 stanovuje Mezinárodní federace pro střelbu z loveckých a sportovních zbraní (FITASC). Letos došlo k jejich velké revizi – od příštího roku budou platit pravidla nová. Do konce roku 2019 budou zprovozněny internetové stránky ČASS www.cass-shooting.cz sloužící k informování o uvedených disciplínách a projektech na příští rok.

CO JE HELICE

Název helice pochází z francouzského slova „helicopter“, což v překladu, jenž vystihuje vzhled terče, znamená vrtule.

Střelba na helices, známé též pod označením „ZZ“, vznikla v roce 1960 jako náhrada za tehdy zakázanou střelbu na živé holuby, která se do té doby těšila velké oblibě nejen na britských ostrovech, ale i jinde v Evropě a ve světě. Při závodech se na střelce uzavíraly velké sázky, podobně jako na dostizích. Duchovním otcem helices je belgický šlechtic Chevalier David de Lossy, jemuž se podařilo zkonstruovat terč, který po vypuštění z vrhačky opisuje dráhu letu

věrně napodobující těžko předvídatelný třepotavý let holuba.

Mezinárodně střelbu na helices zaštiťuje FITASC, která ji jako novou disciplínu uznala v roce 1963. Ta se brzy stala oblíbenou především v jižní Evropě, Anglii a Argentíně. V 80. letech se ujala i v Egyptě. V Ang-

Vrhačka na helices.

lii je nicméně jen několik míst, která se celoročně hodí k provozování tohoto sportu. K nejznámějším patří střelecká škola rodiny Lynchovy a Invicta Club, obě sídlící v jihoanglickém hrabství Kent. Dnes je disciplína populární hlavně díky Chrisu Potterovi, který se jí věnuje již déle než 30 let. V současnosti je nejpčetnější základna střelců na helices a nejvíce takových střelnic v USA, především v Texasu.

Terč helice (vrtule) se skládá ze dvou částí: dvoukřídlé plastové vrtule kontrastní

oranžové barvy (průměr 280 mm, hmotnost 35 g), k níž je přichycen bílý plastový oddělitelný střed (průměr 105 mm, hmotnost 35 g). Vrháčky poháněné elektromotůrkou vyrábějí firmy v Itálii, Španělsku a Argentině. Helices jsou v nich roztáčeny do velmi vysokých otáček – až 10 000 za minutu. Výše otáček, kterou před každým závodem nastavuje zástupce technické komise nebo rozhodčí, je pro všechny střelce stejná.

Vrháčky jsou rozestaveny do oblouku ve vzdálenosti 25 m od stanoviště střelce. Pro zvýšení obtížnosti střelby se dříve během závodu prodlužovala vzdálenost stanoviště střelce od vrhaček až na 30 m, a to tak, že závodník ustupoval po vyznačených liniích. Rozestup mezi jednotlivými vrhačkami je minimálně 4,5 m. Střeliště je ve vzdálenosti 21 m od vrhaček do půlkruhu obeháno 60 nebo 80 cm vysokým plůtkem (ohrádkou), který na pravé i levé straně končí na úrovni krajních vrhaček. Ohraničení je důležité pro posuzování zásahu, bílý střed terče nesmí plůtek přeletět.

Charakteristickým znakem soutěží ve střelbě na helices je malý počet vržených terčů, obvykle 20 až 30. Každý zásah je tedy velmi důležitý. Závodníci proto mohou mezi střelbou na jednotlivé terče vyčkat a soustředit se. Střelec po příchodu na střeliště požádá o terč do mikrofonu, podobně jako u trapu. Povoleny jsou dva výstřely. Správný zásah je pouze takový, po němž se bílý plastový střed oddělí od vrtule a spadne do prostoru vymezeného ohrádkou. Volba zbraně je individuální, většina střelců používá trapové hlavňe. Střílí se náboji s náplní do 28 g, povolen je brok o průměru 2,5 mm.

SVĚTOVÝ ŠAMPIONÁT VE STŘELBĚ NA HELICES 2019

V letošním prvním říjnovém víkendu hostil sportovní střelecký klub TAV Lazio Řím 29. mistrovství světa ve střelbě na helices. Světovému šampionátu již od úterý 1. října předcházely doprovodné závody, například o trofej prezidenta klubu a Grand Prix Itálie. Na vrcholný podnik dorazilo do Itálie přes 300 střelců z devíti států světa. Historicky poprvé se soutěže zúčastnili také reprezentanti České republiky, a to zásluhou nově vzniklé ČASS.

Na páteční Grand Prix se střelilo na 20 terčů na pěti střelištích (po čtyřech vrtulích na každém z nich). Z našich střelců si nejlépe vedl Michal Ardelán, který dosáhl výborného skóre 19 z 20 vrtulí a skončil na šestém místě. V sobotu byl na programu první den světového šampionátu, střelilo se na 18 vrtulí na šesti střelištích. V neděli závodníci střelili na 12 vrtulí, takže celkový počet terčů byl 30. Systém střelení této disciplíny je specifický, není stejný jako u univerzálního trapu nebo kompak sportingu. Střelci nastupují první den od startovního čísla 1 až po poslední, druhý den začíná střelec z poloviny startovního pole. Tento systém vychází z historické střelby na živé holuby.

Členem české výpravy byl i Ing. Radek Novák, který absolvoval kurz a zkoušky pro mezinárodní rozhodčí pro disciplínu helices a stal se tak prvním českým mezinárodním rozhodčím pro tuto novou disciplínu. Naši střelci si při premiérové účasti na světovém šampionátu ve střelbě na helices vedli velmi dobře. V kategorii seniorů zasáhl Václav Veverka 24 vrtulí ze 30. V otevřené kategorii startovali autor tohoto příspěvku (23) a již zmíněný Michal Ardelán (21), v kategorii Master Josef Hofman (19). V soutěži družstev, do níž se započítávaly výsledky z prvního dne soutěže, náš tým ve složení K. Pučálka, M. Ardelán a V. Veverka obsadil sedmé místo (celkem 38 terčů).

Příští rok se bude konat první mistrovství Evropy ve střelbě na helices ve střední Evropě, konkrétně v Maďarsku ve známém střeleckém areálu Sarlóspuszta, kde bude pro tento závod vybudováno pět nových střelišť. Věřím, že si tato více než padesát let stará střelecká disciplína najde i u nás své příznivce.

*Autor:
Karel Pučálka, prezident ČASS
Foto archiv autora*

Výsledky 29. mistrovství světa ve střelbě na helices

Otevřená kategorie:

1. Stefano Montagna (29 + 8),
2. Mauro Fontana (29 + 6),
3. Manuele Pirazzoli (28 + 5 + 9); všichni Itálie

Týmy:

1. Itálie (55), 2. USA (54), 3. Argentina (53)

Jelení říje 2019

Redakce

1

Foto Aleš Mlýná

Podle lovců byla letošní říje na Libavé, v naší nejlepší volné jelení honitbě, fantastická. Jak nám bylo v redakci blášeno, podobný průběh měla i v jiných oblastech. Později někde došlo k jejímu narušení teplým počasím, deštěm a především růstem hub a následným „houbařským šilenstvím“. Ať bylo tak či onak, lovci opět prožívali neopakovatelné chvíle a někteří z nich získali i kapitální či jinak zajímavé trofeje. Pár z nich si představíme v našem fotooblédnutí.

2

3

4

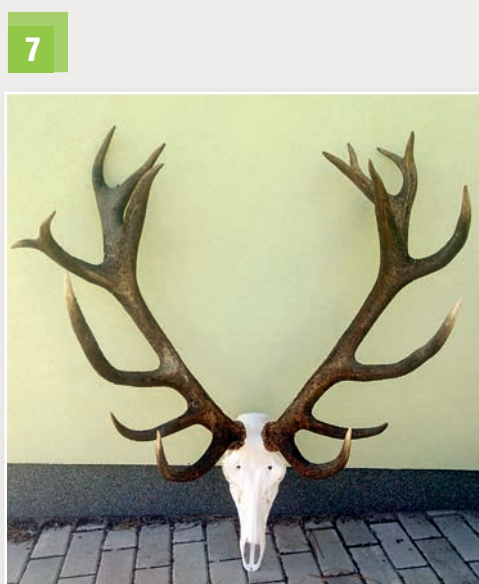

5

6

7

8

9

10

Obr. č.	Honitba	Datum ulovení	Bodová hodnota trofeje (CIC)	Věk jelena	Poznámka
1	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	25. 9. 2019	212,74	10	nerovný dvacaterák
2	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	24. 8. 2019	214,60	12+	šestnáctérák
3	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	24. 9. 2019	206,38	12+	nerovný osmnáctérák
4	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	16. 9. 2019	210,50	12+	nerovný osmnáctérák
5	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	12. 9. 2019	213,26	12	čtrnáctérák
6	Hradiště (okres Karlovy Vary) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Karlovy Vary	14. 9. 2019	230,52	14	nerovný osmnáctérák
7	Ralsko (okres Česká Lípa) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Mimoň	25. 8. 2019	218,13	13–14	nerovný osmnáctérák
8	Ralsko (okres Česká Lípa) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Mimoň	19. 8. 2019	nehodnoceno	6	rarita, nerovný čtrnáctérák
9	Obora Židlov (okres Česká Lípa) – režijní honitba VLS ČR, s. p., divize Mimoň	28. 9. 2019	212,63	11	osmnáctérák
10	Obora Moravský Krumlov (okres Znojmo) – režijní honitba Lesů ČR, s. p., LZ Židlochovice	11. 9. 2019	253,24	13	nerovný šestadvacaterák

* Pozn.: Uvedené bodové hodnoty byly naměřeny po ulovení jelena. Konečné hodnoty se mohou lišit.

11

13

15

16

12

14

Obr. č.	Honitba	Datum ulovení	Bodová hodnota trofeje (CIC)	Věk jelena	Poznámka
11	Lesy Sever (okres Teplice)	1. 10. 2019	178	9	desaterák
12	Kladská (okres Sokolov) – režijní honitba Lesů ČR, s. p., LZ Kladská	23. 9. 2019	197,19	12	nerovný šestnáctérák
13	Kladská (okres Sokolov) – režijní honitba Lesů ČR, s. p., LZ Kladská	27. 9. 2019	191,41	13	nerovný šestnáctérák
14	Studený vrch (okres Děčín) – režijní honitba Lesů ČR, s. p., LS Rumburk	25. 9. 2019	176	12	nerovný čtrnáctérák
15	Studený vrch (okres Děčín) – režijní honitba Lesů ČR, s. p., LS Rumburk	7. 8. 2019	168	13	raritní nerovný šestnáctérák
16	Malá Morávka (okres Bruntál)	26. 9. 2019	195	11	nerovný šestnáctérák

* Pozn.: Uvedené bodové hodnoty byly naměřeny po ulovení jelena. Konečné hodnoty se mohou lišit.

17

18

19

20

21

22

Redakce tímto děkuje Františku Brychnáčovi (honitba Lesy Sever, okres Teplice), Tomáši Frintovi (Lesy ČR, s. p., LS Rumburk), Ing. Janu Jenišovi (VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou), Ing. Petru Kubovi (honitba Malá Morávka, okres Bruntál), Ing. Pavlu Markovi (Lesy ČR, s. p., LZ Židlochovice), Ing. Patriku Michálovi (Lesy SR, s. p., GR Banská Bystrica), Ing. Janu Němickému (Lesy ČR, s. p., LZ Kladská), Ing. Bc. Petru Pechmanovi (VLS ČR, s. p., divize Karlovy Vary) a Ing. Milošlavu Zíkmundovi (VLS ČR, s. p., divize Mimoň) za poskytnutí informací a podkladů k přípravě tohoto materiálu.

Obr. č.	Honitba	Datum ulovení	Bodová hodnota trofeje (CIC)	Věk jelena	Poznámka
17	CHPO Pořana – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Kriváň	20. 9. 2019	213,65	11	nerovný osmnáctérák
18	CHPO Pořana – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Kriváň	26. 9. 2019	216,32	12	nerovný čtrnáctérák
19	Obora Malá zvernica – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Topoľčianky	17. 9. 2019	216,11	12	nerovný osmnáctérák
20	Bánovo – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Rimavská Sobota	27. 9. 2019	210,22	11	nerovný čtrnáctérák
21	Minčol II – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Prešov	19. 9. 2019	207,01	11	osmnáctérák
22	CHPR Nízke Tatry – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Liptovský Hrádok	15. 9. 2019	197,88	11	šestnáctérák

Sedmé setkání jelenářů z Děčínského Sněžníku a jejich přátel

Odpoledne 14. září t. r. zaplnili areál Hotelu Kristin hrádek na Děčínsku již posedmé jelenáři z honiteb z oblasti Děčínského Sněžníku a jejich přátelé z různých míst České republiky a též ze sousedního Saska, které spojuje zájem o jelení zvěř. Program setkání se stejně jako v uplynulých letech skládal z komentované expozice trofejí a shozů a přednášek věnovaných jelení zvěři a myslivosti.

Kolekce trofejí a shozů opět vzbudila pozornost všech účastníků akce. K vidění bylo paroží jelenů z různých oblastí České republiky, ale také ze Slovenska, Maďarska a Saska. Vůbec poprvé byla na veřejnosti představena vývojová řada shozů jednoho z nejsilnějších jelenů Žďárských vrchů, a to včetně trofeje (205,84 bodu CIC, věk 16 let). K vidění byla též sbírka více než sto let starých jeleních a srnčích trofejí, kterou vloni zakoupil děčínský archiv. Další zajímavostí byla prezentace čas-

ti kolekce 70 fotografií z proslulého předválečného oborního chovu Franze Vogta na Sněžníku, signovaných osobně majitelem obory. Cenný materiál se podařilo získat v letošním roce z Polska.

Po prohlídce trofejí a shozů čekaly účastníky čtyři přednášky. Ing. Pavel Rus, krajský ředitel Lesů České republiky, s. p., hovořil o problematice lesnictví a jelení zvěře v Krušných horách, Ing. Vendula Meissner-Hylanová z Technické univerzity v Drážďanech představila první výsledky projektů telemetrického sledování jelení zvěře v Krušných horách a Labských pískovcích, Ing. David Vaca, Ph.D., doložil s pomocí fotografií Jiřího Horneka na několika příkladech návraty jelenů na tradiční říjiště v oblasti Sněžníku a Tisé

a Mgr. Otto Chmelík, vedoucí děčínského pracoviště Státního oblastního archivu v Litoměřicích, přiblížil účastníkům Maxe Vorreitha, knížecího thunovského nadlesníka z Přípeře u Podmokel.

Setkání jelenářů pořádané redakcí *Světa myslivosti* a Hotelem Kristin hrádek s podporou Ing. Václava Šutery se stalo oblíbenou akcí milovníků jelení zvěře. Potěšitelné je, že se zdá, že každoročně opakovaná výzva k omezení lovu mladé trofejové zvěře padla v některých honitbách na Sněžníku přece jen na úrodnou půdu. Důkazem je aktuálně pozorované vyšší zastoupení jelenů druhé věkové třídy v oblasti. K tomuto tématu se vrátíme v některém z příštích čísel *Světa myslivosti*.

Text a foto redakce

Čtvrtstoletí Svatováclavského troubení na Kladské

V sobotu 28. září t. r. pořádal Lesní závod Kladská (Lesy České republiky, s. p.) v areálu loveckého zámečku na Kladské již 25. ročník Svatováclavského troubení.

Počasí organizátorům letos moc nepřálo – neslo se v aprílovém duchu, kdy se slunce střídalo s dešťovými přeháňkami a zataženou oblohou. Navzdory tomu si atmosféru na Kladské přišlo užít hodně návštěvníků, kteří měli možnost prohlédnout si výřad trofejové zvěře ulovené přibližně v průběhu týdne v režijní honitbě Kladská. Za zmínku stojí zejména silní jeleni evropské

II. a III. věkové třídy. Paroží dvou jelenů III. věkové třídy dosáhlo hodnoty stříbrné medaile. Pozornost poutali též tři sikové – paroží dvou mělo parametry pro udělení zlaté medaile a jedna trofej byla raritní. Všechny ulovené kusy splňují podle prvotního odhadu kritéria odstřelu u LZ Kladská.

Akce začala ve slavnostním duchu v 17 hodin. Na úvod zahráli společně domácí trubači i hosté z Německa, kteří na Kladskou pravidelně jezdí, skladbu Všeobecné vítání od prof. Antonína Dyka a Begrüssung od Waltera Frewerta. Poté násled-

oval krátký zahajovací proslov ředitele LZ Kladská Ing. Jana Němického. V průběhu podvečera se na pódiu střídaly různé trubačské soubory z Čech a Německa a Kladskou se znovu nesly nádherné tóny klasických loveckých skladeb. Slavnostní večer vyvrcholil diváky velmi ceněnou ukázkou vábení jelenů a také dalších druhů zvěře. Letošní ročník byl ozvláštněn malou soutěží tří začínajících vábičů jelenů. Pro všechny účastníky bylo připraveno bohaté občerstvení, včetně stánku s kvalitními moravskými víny. Letošní Svatováclavské troubení tradičně uzavřeli trubači společným závěrečným rozloučením.

LZ Kladská děkuje všem návštěvníkům letošního Svatováclavského troubení za účast a těší se na shledání v příštím roce na 26. ročníku. Vážíme si toho, že můžeme veřejnosti představit výsledky naší práce a české myslivecké tradice.

Text a foto Ing. Michal Bolvári, výrobní náměstek LZ Kladská

26. SVATOHUBERTSKÁ SLAVNOST V KUKSU

David Vaca

Kuks hostil od roku 1993 šestadvacet Svatohubertských slavností organizovaných Řádem sv. Huberta. Ta nejdeštivější se konala letos 5. října.

SLAVNOST MEZI KAPKAMI DEŠTĚ

Zatažená obloha a vytrvalý déšť již od samého rána působily pořadatelům chmury a ovlivnily celkovou návštěvnost akce, která byla o poznání nižší než obvykle. Ty, kteří se špatného počasí nezaletkli a do Kuksu vyrazili, čekali program složený z většiny bodů, které se osvědčily v minulých letech. Slavnostní průvod členů Řádu sv. Huberta uvítalo na hospitální terase v poledne několik desítek nejvěrnějších návštěvníků s deštníky. Po krátkých proslovech velmistra Jana Votavy a čestných hostů a oficiálním zahájení se rozprchli po areálu hospitálu. Program probíhal na hospitálním dvoře, v zahradách, v kostele Nejsvětější Trojice i v hospitálu samém, jen na loukách pod hospitálem byl kvůli špatnému počasí pochopitelně omezen. Letošní novinkou byla gastronomická soutěž a křest nového Svatohubertského piva. Zajímavá byla projekce filmu *Cesta do Santiaga* a beseda s velmistrem řádu o jeho pouti do Santiaga de Compostela.

16. NÁRODNÍ SOUTĚŽ JUNIORSKÝCH VÁBIČŮ JELENŮ „O POHÁR ŘÁDU SV. HUBERTA“

Odpoledne se počasí přece jen trochu umoudřilo, a během 16. ročníku juniorského mistrovství České republiky ve vábení jelenů dokonce přestalo pršet. Na pódiu na hospitálním dvoře soupeřilo o titul a pohár Řádu sv. Huberta 14 vábičů. Tak, jak to bylo v posledních letech obvyklé, pocházela většina z nich ze Střední lesnické školy Žlutice. Kvůli dešti byl obvyklý počet pěti disciplín snížen na tři, což přispělo k urychlení průběhu soutěže. Vítězem se stal Tomáš Štěrba ze SLŠ Žlutice, na druhém místě skončil Jakub Šec z České lesnické akademie Trutnov a třetí byl další žlutický student František Eliáš. Kompletní pořadí je uvedeno v připojené tabulce.

ZA ROK NA SHLEDANOU

Program byl završen večerní svatohubertskou mší v kostele Nejsvětější Trojice. Všichni stáli návštěvníci slavnosti včetně těch, kteří letos zůstali kvůli špatnému po-

časí doma, se mohou těšit na její příští ročník, který se bude konat tradičně první říjnovou sobotou.

Foto archiv redakce

Pořadí	Jméno, příjmení, škola/subjekt	Body	Loňské umístění
1.	Tomáš Štěrba, SLŠ Žlutice	46	nezúčastnil se
2.	Jakub Šec, ČLA, SaVOŠ Trutnov	45	nezúčastnil se
3.	František Eliáš, SLŠ Žlutice	43	nezúčastnil se
4.–5.	Michal Mašát, HS Hředle	42	2. místo
	Jakub Seidl, SLŠ Žlutice	42	4. místo
6.–8.	Jakub Beran, ČLA, SaVOŠ Trutnov	41	1. místo
	Patrik Bialoň, ČLA, SaVOŠ Trutnov	41	nezúčastnil se
	Vojtěch Myška, ČLA, SaVOŠ Trutnov	41	nezúčastnil se
9.	Lukáš Raul, SLŠ Žlutice	40	nezúčastnil se
10.	Václav Černý, SLŠ Žlutice	38	nezúčastnil se
	Martin Bedrník, SLŠ Žlutice	36	nezúčastnil se
11.–13.	Matěj Blecha, SLŠ Žlutice	36	nezúčastnil se
	Jakub Zima, SLŠ Žlutice	36	nezúčastnil se
14.	Václav Ksandr, SLŠ Žlutice	35	nezúčastnil se

Výsledky 16. ročníku národní soutěže juniorských vábičů do 35 let „O pohár Řádu sv. Huberta“

Heinrich Wolf
v ateliéru,
autoportrét.
Repro archiv
Lothara
Kausche

Vlastivědné muzeum Jesenicka vystavuje ptačí reliéfní obrazy Heinricha Wolfa

Ivana Kužílková

Do neděle 10. listopadu 2019 můžete v Jeseníku ve Vlastivědném muzeu Jesenicka (VMJ) navštívit výstavu tzv. „polovycpanin“ z dílny Heinricha Wolfa a dalších preparátorů pocházejících ze Slezska.

Připravili jsme výstavu, kterou se povedlo uspořádat díky majstrštyku ze začátku loňského jara, kdy se s pomocí Státního okresního archivu Jeseník podařilo získat do správy muzea 14 reliéfních obrazů, tzv. polovycpanin, z dílny jesenického preparátora a malíře Heinricha Wolfa a jeden reliéfní obraz od Josefa Appela z Mikulovic. Díla prodal soukromý sběratel z okolí Frankfurtu nad Mohanem (Německo) pod podmínkou zachování celé kolekce. Jde o taxidermické reliéfní obrazy ptactva pocházejícího z Jesenicka. Jednotlivé druhy jsou zakomponované do jejich přirozeného prostředí. Pečlivě vytvarovaná těla ptáků obklopuje zpracovaná malba krajiny, celý motiv je pak uzavřen širokým plastickým rámem v podobě větví stromů. Na obrazech jsou ztvárně-

ni bažanti, dravci, dudci, kachny, koroptve, tetřivci a mnoho dalších. Obrazy sloužily nejen k dekoraci interiérů, ale také jako školní pomůcky. Výstavu jsme doplnili o díla zapůjčená od soukromých sběratelů. Více než polovina pochází od Josefa Červeného ze Žulové, který sbírá Wolfovy obrazy již od 70. let.

„PTAČÍ OBRAZY“

První „ptačí obrazy“ tohoto stylu vytvářel dominikánský kněz Jerome Trötscher (1742–1808), známý také pod přezdívkou Eger, což je německý ekvivalent Chebu, kde dotyčný umělec působil. Nejstarší známé vyobrazení pochází z roku 1765 – na papíře vidíme ptáka, jehož tělo je vytvořeno z přírodního peří, a pozadí je domalováno akva-

relou technikou. Peří bylo barveno přírodními barvivy, lepiło se rostlinným lepidlem (tragantem). Trötscher se ve své tvorbě inspiroval německým přírodním tiskem a zároveň je pravděpodobné, že ho ovlivnily mozaiky z peří, jež vznikaly v Mexiku v 16. století. Obrazy se vyráběly ve větších sériích a byly opatřeny názvem zpodobněného druhu. Většina je komponovaná bud

Ukázka práce Jerome Trötschera, akvarelová malba a peří, 19. století. Repro www.christies.com

Pobled na část exponátů vystavených ve Vlastivědném muzeu Jesenicka. Foto Miroslav Trávníček

ce naučil od místního faráře Bittnera. Další reliéfní obrazy ptáků vytvářel též jistý lesník z Landeku. V roce 1855 se Plaschke přestěhoval do Landeku, kde začal tvořit. Jeho obrazy byly dokonce vystaveny v roce 1873 na Světové výstavě ve Vídni.

Celkem 13 reliéfních plastik bylo představeno v sekci učebních pomůcek, „které se od dosud známých liší úzkostlivě přesným zobrazením výseku okolní přírody a plastickou montáží ptačího těla“. Za svoji tvorbu získal Plaschke řadu ocenění a jeho díla se prodávala po celém světě. Vědecká ornitologická společnost ocenila Plaschkeho tvorbu, ale obrazy doporučila využívat pouze pro účely učební, nikoli vědecké. Na rozdíl od Egerových děl byla těla ptáků i prostředí plastická a realistická. Takové zpodobňování ptačích obrazů bylo rozšířené i v jiných zemích, ale nenabývalo většího významu. Dalším preparátorem zhotovujícím plastické obrazy ptáků byl Johan Schroll, který měl dílnu v Brně. Velké oblibě se těšila tvorba Heinricha Wolfa z Freiwaldu (Jeseník) a Josefa Appela pocházejícího z Niklasdorfu (Mikulovice).

HEINRICH WOLF A JEHO RODINNÁ FIRMA

Informace o Heinrichu Wolfovi poprvé zdokumentoval a popsal Lothar Kausch v článku „Vogelreliefbilder aus dem Altvaerland“ zveřejněném v časopisu *Altvaerter*.

Zeitschrift des MSSGV, roč. 2007. Wolf se narodil 22. srpna 1873 v Javorníku-Vsi, v domě č. p. 140, manželům Antonu a Mariáně Wolfovým. V Landeku, zřejmě v dílně zmíněného Josepha Plaschkeho, se vyučil preparátorem. V oboru se poté zdokonaloval na cestách po německých městech, déle pobýval v Halle an der Saale v Sasku-Anhaltsku. V Javorníku se 28. května 1900 oženil s Emilií Försterovou z Javorníku-Vsi, se kterou měl dva syny. Téhož roku se usadili v Jeseníku, kde si Wolf založil živnost jako malíř krajin a preparátor. Jeho dílna sídlila na Priessnitzgasse 259 (dnes Gogolova ulice), kde s rodinou také bydlel.

Heinrich Wolf se účastnil bojů první světové války v hodnosti desátníka a byl raněn na ruské frontě. Po návratu se zapojil do společenského života. Stal se členem spolku Synů vlastní sdružujícího válečné veterány a váženým členem čtenářského spolku. Působil rovněž jako dlouholetý zástupce velitele hasičů a vodní stráže.

Firma „Heinrich Wolf, malíř – krajinář a preparátor“ poskytovala tyto služby: pouze ruční práce, tvorba reliéfních obrazů ptactva ve skutečné velikosti, miniaturní obrázky, suvenýry ve všech velikostech, opracovávání paroží a podobně. Šlo

Heinrich Wolf. Foto archiv VMJ

o firmu rodinnou, později v ní pracovali i Wolfovi synové. Starší syn Heinrich, údajně narozený roku 1900, byl krátce před mnichovskou dohodou z politických důvodů zatčen. Druhý syn Friedrich, který přišel na svět 23. října 1910 v Jeseníku, se vydal v otcových stopách a živil se jako malíř. V zimě roku 1932 se účastnil záchranu zraněného lyžaře, který jel po trase Šerák – Mlýnky – Adolfovice. Záchraná skupina se pohybovala v údolí Mlýnského potoka. Při pátrací akci však Friedrich zabloudil a přes noc umřel. Nedaleko místa, kde zemřel, byl ve 40. letech postaven pomníček s křížem. V roce 2000 proběhla jeho rekonstrukce. Na pomníčku byla umístěna skleněná pamětní tabulka s nápisem: „In seinen

do eliptického tvaru připomínajícího ostrov, nebo ptáci z tohoto tvaru vystupují a sedí na duté větvi, výjimečně na volně umístěné větvi. Obrazy působí na první pohled velmi realisticky, ale jen málo z nich odpovídá reálným rozměrům ptactva. Zkreslené jsou i jednotlivé části těl – křídla, ocas a podobně. Najdeme i zcela fantastní zpodobnění zejména exotických druhů ptáků. Obrazy byly velmi rozšířené v Evropě, ale dostaly se i do Ameriky.

V roce 1800 měla být jistým A. Bartholomayem založena v německém Kasselu škola zaměřená na tvorbu taxidermických reliéfních obrazů. Bartholomayovy práce se od Trötscherových lišily například tím, že byly více plastické a tvůrce ptákům aplikoval skleněné oči.

Ve slezském Landeku (dnes Łądek-Zdrój v Polsku) později vznikla třetí škola, která navazovala na práci Bartholomaye. Mezi zdejší významné preparátory patřil například Joseph Plaschke (1828–1921), který tvořil plastické obrazy ptáků. Pocházel z Mittelwalde (dnešní Międzyzlesie, Polsko), kde se měl seznámit s tvorbou plochých obrazů malíře Larische, jenž se této techni-

Tetřivci, H. Wolf, období vzniku: Rakousko-Ubersko. Foto archiv VMJ

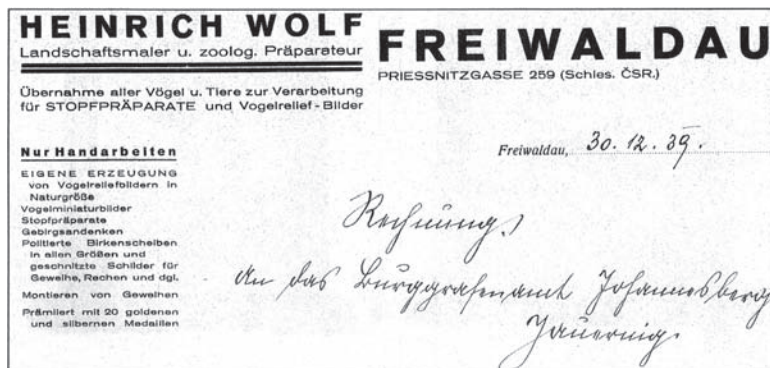
geliebten Bergen, starb am 27. 1. 1932, an dieser Stelle, im Alter von 22 Jahren, Friedrich Wolf, Landsmaler Freiwaldau. Hochschar, Kepernik und alle Berge im Trauer rund am Heimatsherde sind seine Sehnsucht, holde Traeume, sie zu ersteigen, ich nicht versaeume.“, ve volném překladu: „Na tomto místě, uprostřed svých milovaných kopců, dne 27. 1. 1932 ve věku 22 let zemřel jesenický malíř Friedrich Wolf. Šerák, Kepník i okolní kopce stojící ve smutku kolem rodné hroudy jsou jeho touhou, spanilým snem, na které neopomenul vystoupat.“ (z článku „Wolfův pomník v údolí Mlýnského potoka“, Obecní kronika Bělá pod Pradědem, 2001).

TECHNIKA TVORBY OBRAZŮ

A jak reliéfní obrazy ptáků vznikaly? Ptáčí kůže pocházely od lovců. Ulovený pták byl nejdříve vyvržen a kůže šla dál na zpracování. Rozdělila se na poloviny, takže mohly vzniknout hned dva obrazy. Celý proces se skládal z několika fází a obraz většinou nevyráběl jeden člověk. Podle velikosti ptáka byl nejprve z dřevěných lišt vyroben rám, který byl připevněn na lepenku se základní olejovou malbou oblohy. Poté se vytvořilo „kopyto“ těla ptáka pomocí papírmaše z lepenky. Pak se přidělávalo peří, které se muselo upravovat proti škůdcům, na lepenku se používaly arzenové pasty. Peří preparátoři nabodávali nejprve na břišní a pak na prsní partie. Kus po kuse odřezávali těsně u kůže a pomocí „dlouhých špejlí“ následně přidělávali. Spodní část brka se ponořila do klišu a následně se brko přilepilo. Výjimkou byl postup u puky hlavy, ocasu, křídel a stojáků, které se připevňovaly v kuse kvůli složitému členění peří. U stojáků byla na druhé straně důležitá velikost ptáka, většinou se jeden stoják domaloval barvami, aby obraz nebyl příliš těžký. Poté se zakryla holá místa. Po kompletaci ptáka se olejovými barvami malovalo prostředí

Kunya,
J. Apell,
bez datace.
Foto archiv
VMJ

vyobrazeného ptačího druhu. Rámy se domodelovávaly pomocí sádry a hřebeny se dotvořila struktura dřeva. Pak už zbýval jen nátěr lazurou a obraz byl hotov. Obrazy byly opatřeny podpisem autora a německým i latinským názvem ptáka.

MALÍŘ A PREPARÁTOR JOSEF APPEL

Druhým známým preparátorem z Jesenicka byl Josef Appel, který se narodil 3. září 1897 v Mikulovicích. V mládí prodělal neštovice, kvůli čemuž utrpěl poškození zraku – na jedno oko téměř neviděl. To mu později znemožnilo narukovat. Ve 14 letech přišel o otce. Byl hudebně i výtvarně nadaný, ale z finančních důvodů nemohl studovat. Hrál na housle a akordeon. Housle také vyráběl. Po první světové válce začal pracovat jako preparátor, později založil i ovocnou školku. Nevíme, jestli byl samouk, nebo se učil u Heinricha Wolfa. Měl tři děti s Aloisii Grünerovou. Rodina byla v roce 1946 odsunuta a žila v Bavorsku, nejprve ve Steingadenu, později v Schusterhofu u Hiebleru. Josef Appel se živil zprvu malováním suvenýrů krajin na destičkách z břízy, maloval různá zátiší s květinami, později vytvářel také polovycpaniny – výměnou za potraviny. V roce 1958 se přestěhoval do Neubibergeru a o čtyři roky později zemřel. Místo jeho posledního odpočinku je ve Steingadenu.

Podrobný popis techniky vytváření polovycpanin nám popsaly jeho dcera s vnučkami.

Na výstavě v Jeseníku můžete zhlédnout také obrazy od Josefa Appela, Josepha Plaschkeho, Johana Schrolla, K. Kümminicha z Javorníku, A. Brendela, Aloise Doleschela z Králíků, R. Dittricha, G. Bezděka a Oskara Parga z Jeseníku.

JEDINEČNOST WOLFOVÝCH PREPARÁTŮ

Wolfovy reliéfní obrazy se liší od prací jiných preparátorů nejen výborným modelováním těl ptáků, propracovanou malbou, ale především realistickým působením obrazu. Umělec často používal sádku k vytváření pozadí krajiny, čímž dodal výjevu ještě větší plasticitu.

Reliéfní obrazy polovycpanin byly velmi oblíbené a rozšířené a jejich tvůrce Heinrich Wolf za ně byl oceněn mnoha zlatými a stříbrnými medailemi. Zemřel 16. listopadu 1938 v Jeseníku, podlehl rakovině střev. Po jeho smrti firma Heinrich Wolf ještě několik let provozovala svoji činnost, což dokládá směnka z roku 1939. Po druhé světové válce, kdy byly rodiny preparátorů odsunuty, tvorba reliéfních obrazů na Jesenicku upadla.

V dnešní době je téměř nelegální vytvářet obrazy po vzoru Heinricha Wolfa. Taktéž restaurátor těchto obrazů může narazit na komplikace například s výměnou per u některých druhů ptáků kvůli jejich ochraně.

Pro čtenáře, kteří mají zájem výstavu navštívit, zbývá doplnit, že otvírací doba muzea je od úterý do neděle od 9 do 17 hodin.

Autorka:
BcA. Ivana Kužílková,
kurátorka výstavy Heinrich Wolf
Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o.

Směnka
firmy
Heinrich
Wolf z roku
1939.
Zdroj:
Sborník
XII. svato-
václavského
mezinárodního setkání
v Jeseníku.
Repro archiv
VMJ

Dne 5. listopadu si připomeneme 110 let od narození **Ing. Josefa Najmana** (1909, Podůlší jižně od Lomnice nad Popelkou). Byl zaměstnán v Československém mysliveckém svazu a jako lovecký kynolog napsal řadu příspěvků do odborných časopisů. Vydal knihy *Atlas plemen psů* (1968, 1969) a *Chov a výcvik malých loveckých psů* (1970, 1972 a 1973), které vyšly též v cizojazyčných mutacích. Zemřel 11. září 1968 v Praze.

Dvacet let uplyne 10. listopadu od úmrtí **Ing. Jiřího Andresky, CSc.** (1999, Hluboká nad Vltavou). Lesní inženýr, zaměstnanec Lesnického, mysliveckého a rybářského muzea Ohrada u Hluboké nad Vltavou, patří mezi budovatele českého lesnického a mysliveckého muzejnictví. Spolupracoval s rozhlasem a televizí, byl autorem četných literárních příspěvků, knih, výstavních libret odborných i beletristických (*Srstnatá zvěř* /1959/, *České puškařství* /1965/, *Sallačova sbírka jelenovitých* /1967/, *Vývoj myslivosti* /1969, 1980/, *Věčně tajemné světy* /1977/, *Rybářství a jeho tradice* /1987/, *Vydra ze Zlaté stoky* /1989/, *Labutáček* /1991/, *Tisíc let myslivosti* /1993/, *Čas hájení, čas lovu* /1985/ a další). V roce 1993 mu byla udělena Umělecká cena ČMMJ. Narodil se 10. října 1931 v Kyjích u Prahy.

Již před 180 lety, 25. listopadu 1839, přišel v Trpíně (jihozápadně od Mohelnice) na svět významný puškař **Jan Novotný**. V roce 1866 založil svoji firmu, která ho proslavila. Účastnil se mnoha výstav, byl majitelem řady patentů a ocenění. Po jeho smrti (19. září 1893 v Praze) vedl firmu jeho syn Antonín (1871–1938).

Dne 25. listopadu zavzpomínáme na **Ing. Zdeňka Faktora**, jenž zemřel před deseti lety v Praze. Byl to výzkumný pracovník, znalec a publicista z oboru střelectví a zbrojířství, v letech 1958–1985 vedoucí Československé státní zkušebny zbraní a střeliva pro civilní potřebu v Praze, šéfredaktor odborných časopisů *Střelecká re-*

vue a Střelecký magazín, autor řady příspěvků a monografií (např. *Lovecké zbraně a střelivo* /1972, 1973/, *Rukověť loveckého střelectví* /1982/, *Nože a dýky* /1992/, *Lovecké střelectví* /1993/, *Střelné zbraně* /1995/). Byl zakladatelem Klubu vojenské historie (1968) a Asociace českých a moravských nožířů (1993). Za svoji práci obdržel různá myslivecká vyznamenání. Narodil se 16. února 1934 v Praze.

Dne 26. listopadu uběhne již 80 let od smrti autora lidových románů a novel **Bohumila Zahradníka**, používajícího literární přídomek Brodský (1939, Průhonice jihozápadně od Prahy). Vydal čtyřsvazkový soubor povídek *Z pole i lesa. Pravda i lež z mysliveckého života* (1891–1898), knihy *Děvče z hor* (1924), *Horská myslivna* (1931) a jiné. Byl rodákem z Hostačova (okres Havlíčkův Brod, 21. srpna 1862).

Před 50 lety, 26. listopadu 1969, zahynul při automobilové nehodě v Novém Městě na Moravě **doc. Ing. dr. techn. Josef Nečas**. Byl to lesní inženýr a vysokoškolský pedagog zabývající se především jelení a srnčí zvěří, mezinárodní kynologický rozhodčí, autor odborných článků a tvůrce oblasti chovu jelení zvěře u nás. Napsal monografii *Jelení zvěř* (1959; ve stejném roce kniha vyšla též ve slovenštině) a *Srnčí zvěř* (1963, 1975), které si sám ilustroval. Narodil se 16. března 1916 v Brně.

Dne 27. listopadu to bude 260 let, co se v Kamenici (východně od Humpolce) narodil **František Vincent Kramář** (1759). Patřil ke skupině skladatelů komponujících také loveckou hudbu. Dlouhá léta působil jako dvorní hudebník a skladatel ve Vídni, kde si přizpůsobil jméno na Krommer. Zemřel ve Vídni 8. ledna 1831.

***

Jaromír Zumr sedmdesátiletý

Sedmdesát let se 16. listopadu 2019 dožívá jeden z našich vynikajících fotografů přírody **Jaromír Zumr**, rodák z Hluboké nad Vltavou. Původně působil v lesnictví, ale od mládí se věnoval fotografování. V tomto směru si doplnil vzdělání, byl přijat do Svazu českých výtvarných umělců a od poloviny 70. let začal publikovat v časopisech, knihách, kalendářích atd. Od roku 1974 začal vystavovat své práce doma i v cizině. V roce 1979 získal 1. cenu v soutěži Naše příroda ve fotografii a v roce 1989 se stal prvním držitelem putovní ceny Zlatý jelen Slávy Štochla (v této soutěži zvítězil též o dva roky později). Třikrát získal ocenění Mezinárodní rady pro myslivost a ochranu zvěře (1987, 1988, 1989). Je autorem řady výpravných fotografických knih – např. *Na louce i v lese* (1993), *S kamerou po loveckých stezkách* (1999), *Lovy s kamerou* (2003) a *Do lesů* (2008). V jeho stópách jde i jeho syn Jaromír – společně připravili knihu *Ozvěny lesního ticha* (2018). Jaromír Zumr patří mezi zakládající členy Klubu fotografů přírody ČMMJ a je několikanásobným držitelem Umělecké ceny ČMMJ.

Přejeme mu pevné zdraví, další fotografické úspěchy a těšíme se na nové snímky.

Text RŠ, foto archiv redakce a www.wikipedia.com

Můj první los

Václav Lajtner

O losech jsem si s dychtivostí lovce rád četl, ale příběhů, v nichž by někdo věrohodně popisoval jejich lov, moc nebylo a o pravdivosti starších povídek autorů ovlivněných cenzurou a dlouholetým pobytem v někdejší Sovětském svazu se dalo polemizovat. Proto jsem usoudil, že nejlepší bude udělat si vlastní názor, a na lov losa do Ruska jsem se vydal s přáteli.

NEÚSPĚŠNÝ LOV

Lov losa jsem poprvé zažil v roce 2016, ale úspěšný jsem tenkrát nebyl já ani moji dva kamarádi, kteří se se mnou zúčastnili lovecké výpravy do východní části Vologodské oblasti v Rusku. Losy jsme měli lovit vábením v průběhu říje, takzvané „na revu“. Při tomto způsobu lovu jde lovec se svým doprovodem do teritoria losího býka a průvodce se snaží napodobením hlasu losice vylákat losa do míst, kde by ho mohl lovec ulovit. Přírozeným prostředím losa jsou rozsáhlé převážně listnaté mlaziny, v nichž žije po většinu roku skrytým způsobem života.

Je velmi obtížné dostat losa do volného prostoru a ulovit ho. Zažil jsem situaci, kdy jsme při večerní vycházce slyšeli losího býka v zamokřené březové mlazině s příměsí olše, odhadem asi 200 metrů před námi. Na radu průvodce jsem opatrně došoulat k okraji mlaziny na místo, odkud jsem do ní mohl nahlédnout a celkem dob-

ře jsem viděl do přilehlého borového porostu za svými zády. Průvodce se vzdálil od mlaziny asi o 100 metrů zpět proti větru tak, aby los vytáhl v reakci na napodobení hlasu losice z krytu jeho směrem a já, stojící nehybně pod větrem, bych ho mohl při troše štěstí ulovit. Sotva průvodce podruhé zavábil, slyšel jsem z mlaziny před sebou silné lámání losího býka, táhnoucího směrem k domnělé losici. Postupoval svižně přímo za vábivým zvukem a já měl pocit, že se před ním mlazina roztupuje. S odjištěnou zbraní jsem stál příkrčený za kmenem borovice a upřeně hleděl k pasece vzdálené několik desítek metrů, do které los musel každým okamžikem vytáhnout. Už už jsem se chystal založit zbraň do ramene, ale starý býk náhle zůstal stát ukrytý v hustém porostu jen několik kroků od jeho okraje. A to byl poslední okamžik, kdy jsem slyšel a vnímal přítomnost tohoto velkého tvora. Okolí ztichlo, a přestože se průvodce snažil vábit sebelíp, vše vypadlo,

jako by v okraji mlaziny přede mnou los nikdy nebyl. V naprosté tichosti, takřikajíc „po anglicku“, se vypařil a zmizel. Když jsme druhý den ráno přišli na místo, kde večer stál průvodce, zem v okolí byla rozrytá paroží a čerstvě zlomená břízka svědčila o noční návštěvě pána říjiště.

Deštivé počasí nám příliš nepřálo. Ani kamarádům se nepodařilo losy ulovit, přestože je slyšeli. V dalších dnech se počasí zhoršilo a losi ztichli. Při našem odjezdu nám hlavní průvodce nabídl, že pokud za rok znovu přijedeme, zajistí zkušeného psa, který umí losa najít v mlazině, a pokud nebudeme úspěšní při vábení, pokusí se během dne losa vyhledat pomocí vysílače s GPS v obojku psa. Podle situace se lovec může pokusit došoulat k němu přímo v mlazině, případně mu jeden nebo dva střelci mohou zastoupit dráhu úniku.

Los je velmi chytrá a opatrná zvěř, která se spoléhá především na vynikající sluch a čich. A samozřejmě čím je starší, tím víc má zkušeností a stává se obezřetnějším. Proto také naši hostitelé nemohli dlouho pochopit, proč chceme ulovit starého a opatrného býka, když mladý los nebo losice se loví snadněji a jejich zvěřina není tak tuhá jako ze staršího kusu.

Východní část Vologodské oblasti patří k těm lokalitám Ruska, které jsou komerčním lovem dosud téměř nedotčené a pojem poplatkový lov je místním obyvatelům za-

tím cizí. Je to krásný kraj s panenskou přírodou, na ruské poměry dobře zazvěřený pernatou i srstnatou zvěří. Dlouhá cesta z Petrohradu, trvající i při jízdě kvalitním automobilem 13 hodin, však nejdříve lovce od návštěvy této vzdálené oblasti odradí.

PODRUHÉ ZA LOSY

Dva roky po první, nezdařené výpravě na losy jsem od dlouholetého kamaráda Saši, žijícího v Petrohradu, přijal nové pozvání. Týkalo se lovu v lesích na rozhraní Leningradské a Karelské oblasti, vzdálených od Petrohradu necelých 200 km. Tentokrát prý nebudeme žít v odlehlé vesnici kdesi uprostřed pustiny, ale přímo na břehu Ladožského jezera v dobře vybaveném srubu. A lovit se bude naháňkou.

Ladožské jezero leží na sever od Petrohradu a při délce přes 300 km svým okrajem zasahuje až téměř k hranicím s Finskem. Jeho plocha je stejná jako rozloha dvou třetin České republiky, místy je přes 120 metrů hluboké. Kromě toho, že v něm žije mnoho druhů sladkovodních ryb a v jeho okolí spousty vodního ptactva, překvapilo nás setkání s tuleněm, jehož výskyt v jezeře je celkem běžný. Historicky je jezero známé z období druhé světové války, kdy při německé blokádě Leningradu, trvající téměř 900 dní, vozili Rusové po jeho zamrzlé hladině potraviny obyvatelům města.

A tak jsme s kamarády Vlastou a Mirkem přiletěli 15. října 2018 na petrohradské letiště Pulkovo, kde nás čekal Saša. Cesta z města k našemu srubu uběhla při družném rozhovoru příjemně, naše otázky směřovaly hlavně k nadcházejícímu lovu. Saša naplánoval, že při troše štěstí bychom v prvních dvou loveckých dnech mohli u-

vit až dva losy. Kvůli nedostatku loveckých licencí v místním revíru pak ale bude nutné přejet do jiné honitby, vzdálené 600 km. Vše se prý dohodne podle toho, jak se bude lov vyvíjet.

NA LOVU

První den ráno jsme odjeli Sašovým automobilem do 20 km vzdáleného revíru, kde jsme se setkali s hlavním průvodcem Alexejem. Kromě nás tři a Saši bylo na místě srazu ještě 12 dalších lovců a dva jagdteriéri. Každý lovec měl na rameni brokovnici. Až později jsme se dozvěděli, že losa smíme lovit pouze my tři a všichni ostatní, Sašu nevyjímaje, mají zbraň pouze na svoji ochranu. Místo klasického nástupu, jak ho známe z naháňek a honů v České republice, jsme se shromáždili do kruhu, abychom všichni dobře slyšeli správce honitby. Alexej nás nejprve všechny uvítal a požádal o bezpečné zacházení se zbraní. Kromě losa jsme mohli ve třetí leči lovit také medvěda. Díky výjimečně teplému podzimnímu počasí huňáci ještě neulehli k zimnímu spánku, takže setkání s nimi není nemožné. Alexej našel v části revíru, kde jsme měli lovit, medvědí stopy a podle otisku přední tlapy, širokého 15 cm, odhadl hmotnost medvěda na více než 200 kg.

V naprosté tichosti nastupujeme do první leče. Je to úzký pruh lesa mezi železniční tratí a táhlou loukou, kde se údajně pravidelně drží dobrý los. Honci mají leč projít mlčky a pokusit se pouze klepáním holí o strom nebo občasným zakašláním natlačit býka k louce, kde bude stát předstup. Jsem zvědav, jak vše bude probíhat, protože se mi zdá nemožné natlačit losy pouze na tři lovce. Ale naši hostitelé očividně vědí, co dělají. A jak vidíme, není to

pouze divadlo pro oko – los, o němž byla řeč, se dává do pohybu již při nastupování do leče! Vybíhá jejím zadním okrajem, ale bohužel ještě předtím, než Mirek dochází ke svému stanovišti. Smůla, ale aspoň první důkaz o tom, že zvěř v první leči byla!

Na druhou leč přejíždíme dvěma automobilem o několik kilometrů hlouběji do nekonečných borovo-březových porostů. Alexej nás postupně zavádí na jednotlivá stanoviště tak, že s Mirkem a Vlastou jsme vždy uprostřed podkovy, na kterou honci tlačí zvěř. Na každé straně oblouku podkovy stojí jako první a poslední dva ruští kolegové, kteří, pokud by zvěř unikala bokem leče, mají za úkol nasměrovat ji na nás.

Nehybně postávám na velkém, borůvčím porostlém kameni a krytý nízkou zavěšeným smrčkem pozoruji okolí. Vpravo 200 metrů ode mě stojí Mirek a za ním ještě Vlasta. Před námi je rozsáhlá, opadanými listnáči místy porostlá paseka, připomínající jícen sopky. Na ni navazuje starý porost, odkud by měla přijít zvěř. V dále náhle padá výstřel, signál zahajující leč. Ze svého stanoviště mám přehled o širokém pruhu lesa a na něj navazující pasece. V hlavě si vybavuji Sašova slova: „Ve druhé leči může přijít medvědice se dvěma medvidaty. Nesplette se, prosím, není dovoleno ji ulovit!“ Jak si jen mohl myslet, že bychom úmyslně porušili pravidla? Jeho slova mi nejdou z hlavy. Kochám se krajinou a ve snaze přehlédnout celou část lesa v mém dohledu otáčím hlavou ze strany na stranu. Pomalu a pouze hlavou, abych viděl, a nebyl viděn. Asi 40 minut je pryč a hlasy honců znějí zřetelněji. Najednou vidím, že vpravo ode mě vybíhá z porostu do paseky losice s losičetem. Jsou na druhém okraji paseky, vzdáleném asi 300 metrů, a pozvolným obloukem se stáčí mým směrem. Pohybují se ladně houpačným klusem a na chvíli se zastavují. Mé první setkání s touto pro mě exotickou zvěří! Přestože dnes nejsou předmětem lovu, zvedám pomalu zbraň a pokouším se najít losici naháňkovým zaměřovacím dalekohledem. Ta, zrazena křikem postupujících honců, se dává opět do pohybu a losiče ji následuje. Postupně přebíhají celou paseku a mizejí v porostu necelých 120 metrů od mého stanoviště. Mezi prvními stromy se losice opět zastavuje, ale po několika vteřinách se definitivně ztrácí v hustém lese. Nádherná zvěř. Jak se později dozvídám, losice měla odhadem okolo 200 kg živé hmotnosti a losiče tak 120 kg. Do té doby jsem se

s losí zvěří nikdy nesetkal, a nyní po třech hodinách lovu hned dva kusy! „Škoda, že to nebyl býk,“ říkám po leči trochu ne-skromně Mirkovi, který je měl jako na dlaní, ale z neznámého důvodu si jich nevyšiml. Býk v této leči nebyl, pouze tato losice s mládětem. Leč trvala skoro půldruhé hodiny, a přestože jsme v jejím čele byli jen my tři střelci, honci na nás dokázali zvěř z velkého prostoru natlačit.

Na můj dotaz ohledně výměry honitby Saša odpověděl, že má „pouze“ 10 tisíc hektarů. A protože se v ní lovci pohybují celkem často, dobře znají místa, kde se zvěř zdržuje přes den. Při jarních lovech v Rusku na tetřevy jsem dosud vždy lovil v revírech o rozloze 70 tisíc hektarů a více. Pokud takto rozsáhlá území spravuje jen jeden hlavní lovec se třemi pomocníky, snadno se najdou místa, do nichž v průběhu celého roku nevkročí lidská noha.

Na krku vedoucího honců jsem zaregistroval zavěšený přijímač GPS. Dozvěděl jsem se, že vysílač GPS mají všichni honci, takže vedoucí může během leče sledovat jejich pohyb a podle potřeby je usměrňovat. Zajímavé! Také všichni ostatní lovci mají v uchu „bonda“, rádiový přijímač, a díky on-line propojení mohou stát na stanovišti a v naprosté tichosti upozorňovat své kolegy na procházející honce nebo na zvěř. Saša se směje mému údivu: „Vybavení jsou opravdu dobře, ale když dojde na lámání chleba... Například vloni k nám přijeli na lov kamarádi z města, jinak příležitostní lovci. Měli kvalitní zbraň, oblečení i komunikační techniku, ale když mezi dvěma z nich z leče vyrazilo pět kusů holé losí zvěře, vystřelili ze svých kulových automatů celkem 12 ran, a přestože zvěř běžela přes louku ve vzdálenosti necelých 60 metrů, neulovili ani kus! To není jako u vás v Česku. Zvěře máte ve srovnání s námi spoustu, a jak se říká, trénink dělá mistra.“

TŘETÍ LEČ VYDALA LESNÍHO BOHATÝRA

Přejeli jsme ke třetí leči. Alexej připomněl možnost lovu medvěda a žádal nás o naprosté ticho při nastupování. V leči prý zvěř pravidelně zalehává a je jen na nás, abychom ji předčasně „nezvedli“.

Obstupujeme hustý, zamokřený porost borovice a břízy, místy prorostlý olší. První zůstává stát Vlastík. Alexej mu potichu vysvětluje, odkud přijdou honci, kterým směrem může vystřelit a kde bude stát další střelec. Tiché „Lovu zdar!“ a celkem svižně jdeme dál. Vidím, že hlavní průvod-

ce natahuje krok ve snaze zabránit zvěři v úniku, jak se to dnes již stalo v první leči. Druhé stanoviště připadá mně. Stojím na rovném úseku nezapevněné cesty, široké sotva dva metry. Předě mnou hustý a podmáčený porost podrostlý spoustou keřů a za mnou starý porost, do kterého bych bez větších problémů mohl v případě potřeby také vystřelit. Vlasta zůstal ukrytý za porostem vpravo ode mě, Mirek odešel s Alexejem dál po cestě. Bude stát za zátáčkou, takže se nemusím obávat případného výstřelu na cestu, na níž stojím. Opět v dále slyším ránu z brokovnice oznamující počátek leče.

Stojím na cestě a přemýšlím, kam všude mohu střílet. Před sebou mám jen 30 metrů volného prostoru, pak je hustý porost. Zbývá cesta, snad mohu vystřelit i za sebe. V duchu spoléhám na to, že těžká střela kalibru .30 R Blaser, vystřelená ze Sašovy oblíbené kulové kozlice Heym, kterou mám zapůjčenou, projde i nějakým tím keřem. Los má komoru o průměru metr, takže malá odchylka střely při zásahu větvičky nebo slabého kmínku je přípustná. Přemýšlím o losici s losičetem a o množství stop, které jsme v průběhu dne viděli. Některé byly staré, ale spousta jich vypadala čerstvě. Jaká by asi byla šance, kdyby ke mně v tak hustém porostu, který mám před sebou, přišel los? V duchu si představuji, jak se rozestoupí křoviny a starý býk táhne porostem před mým stanovištěm. Vtom mé oči nalevo zaznamenávají pohyb větve. Otáčím tím směrem hlavu a sen se stává

skutečností! Porostem opatrně kráčí losí býk! Ve vysokém podrostu vidím pouze hlavu se zaoblenými okraji slechů a široké lopaty, které mi na první pohled připadají silné. Automaticky odjišťuji zbraň a pomalým pohybem ji zasazuji do ramene. Los mezitím popojde několik metrů směrem ke mně a zůstává na chvíli stát mezi kmeny dvou borovic. Vidím přední část jeho těla, ale je zakrytá spoustou větviček a kmínků, do kterých se neodvažuji vystřelit. Los se najednou stáčí šikmo doleva ode mě a opatrně, v naprosté tichosti prochází zmlazením. Podrost je tak hustý, že mi býk mizí z očí. Jen sem tam se pohybující větve dokazují, že nejde o přelud. Los táhne k cestě nalevo ode mě. Před ním již nevidím žádnou volnou mezeru mezi stromy, takže kříž zaměřovací dalekohledu umísťuji na okraj volné cesty. Dvě tři vteřiny se nic neděje, a pak znenadání mohutné zvíře svižně vyráží z hustého podrostu a přesazuje přes cestu. Teď, nebo nikdy, prolétne mi hlavou! Plynule táhnu s pohybem losa a mačkám spoušť. Výstřel suše třeskuje porostem a los se láme jako podřátý. Tato reakce se mi nelíbí. V rychlosti popobíhám po cestě o 20 metrů blíž ve snaze najít alespoň jedno volné místo na druhou ránu. Los již otáčí hlavu mým směrem a pokouší se zvednout. Lesem houkla další rána a po chvíli vše utichá. Tělo lesního bohatýra se zklidňuje a jen nepatrný záchvěv hlavy svědčí o tom, že zhasíná.

Nemohu uvěřit vlastním očím. Můj veliký sen se stal skutečností. Nevěřičně sto-

jím na místě a hledím jediným směrem. V tu chvíli se na cestě objevuje Mirek. „Lovu zdar, kamaráde!“ říká vesele. „Měl jsem ho na 40 metrů, ale zdál se mi trofejově slabý, tak jsem ho nechal jít. Když přecházel cestu, padla tvoje rána a po ní i los. Teď, když na něj koukám, už mi tak slabý nepřipadá... Zatím jsem nikdy losa neviděl, tak snad jsem neudělal chybu, když jsem nestřílel.“

„To si piš, že jsi chybu udělal!“ slyším první slova přicházejícího Vlasty. „Já jsem v Rusku už pošesté a ještě jsem z losa neviděl ani chlup. Tobě tady první den přijde dobrý los, a ty ho necháš jít! Alespoň že ten Venca má rozum. Lovu zdar, parádní los!“

Během dalších 15 minut přišli všichni honci i kolegové lovci. Saša se ke mně hnul s otevřenou náručí, jeho upřímná gratulace mě dojala. Než jsem se stačil vzpamatovat, zasunul mi jeden z honců smrkovou snítku za čepici a Alexej vytáhl z příruční brašny lahev koňaku. Jiný honec přijel s vazem, vytáhl motorovou pilu a porazil suchou borovici. Čekal jsem, že je to na palivo, ale on ze širokého kmene uřízl několik stejně dlouhých kuláčů, postavil je těsně k sobě a připravil z nich provizorní stůl. Další části kmene posloužily jako lavičky. Nevím, kde se vzaly, ale na stole najednou stály kalíšky naplněné koňakem a později vodkou a vedle nich příruční plynový

vařič, na kterém jsme po krátké chvíli opékali čerstvá játra. Honci losa na místě stáhli, rozrušili a zpracovali tak, že když jsme za hodinu a půl odjížděli s trofejí ke srubu, zůstala po nás jen hromada kostí, běhů a kůže. „Svačinka pro medvěda,“ prohlásil Saša.

Dozvěděli jsme se, že v leči byl viděn ještě jeden los, ale ten pravděpodobně prošel mezi honci zpět.

LOV POKRAČUJE

Druhý den ráno se mi vstávalo velmi ztěžka. Budiček nás nutil probrat se o hodinu dříve než den předtím, protože jsme sraz měli již za rozbřesku v honitbě vzdálené asi 40 km. Vše se opakovalo. Hlavní průvodce nám oznámil, že ve druhé leči zvěř s jistotou bude, jen neví, jestli se jí podaří vytlačit správným směrem.

Jako první leč honci hnali pruh lesa široký asi 400 metrů, který na jedné straně ohraničovala železnice. Za ní byl kamenolom, jehož drtiče jsme slyšeli na velkou vzdálenost. Zvěř v leči byla – losice s losičetem prošla přes honce do míst, kde žádný lovec nebyl, a unikla.

Druhá leč navazovala na první. Při nastupování jsme znenadání zaslechli vzdálený psí štěkot. Chvilí jsme poslouchali a najednou zpozorovali losici přibíhající z přilehlého svahu. Byla sama, probíhala 20 metrů okolo nás a zmizela v leči, do které jsme se chystali. Zdálo se, jako by naši přítomnost nevnímala. Vysvětlení přišlo vzápětí – asi minutu po losici se v jejích stopách hnul psí kříženec střední velikosti. „Bukanýr,“ zašeptal Alexej. „Kdybychom nechtěli prohnat tuto část lesa, střílel bych ho. Ale ranou bych vše zradil. Tuším, komu patří, a postarám se o to, aby dotyčnému už od domu neutekl! Problémem může být, že pes odběhl za losicí do leče. No, uvidíme, jak to dopadne.“

Dopadlo to špatně. Honci ještě nebyli nastoupeni, když tři kusy holé zvěře a jeden mladší los proběhli rohem leče a unikli našim nástrahám. Na lovcích bylo vidět, že jsou rozzlobení. Se zvěří zde počítali. Ale i to se může stát.

Ve třetí leči zvěř nebyla, takže jsme ukončili lov v tomto revíru, sbalili si věci a na noc vyrazili do nového revíru, vzdáleného téměř 600 km.

V NOVÉM REVÍRU

Nový revír ležel jihovýchodním směrem od Petrohradu a měl zcela jiný charakter.

Borovými porosty pokrytou vlněnou pahorkatinu svažující se pozvolna ke břehu Ladožského jezera vystřídala rovina porostlá většinou břizou s příměsí osiky a místy i borovicí. Přijeli jsme k lovecké chatě, v osm hodin dorazili průvodci a hurá na lov.

Opět jsme stáli v čele leče, ale tentokrát v ní pracoval jeden psovod se třemi lajkami. Každá měla na krku obojek s GPS. Princip lovu je takový, že psovod vypustí lajky, a pokud najdou losy, snaží se jim nadejít tak, aby psi tlačili zvěř směrem na představené střelce. Přijímače s GPS měli i naši průvodci, takže v případě, že losi postupují před psy směrem ke střelcům, je možné jim nadejít. Tento způsob lovu je velmi účinný v období říje, kdy býci dodržují svá teritoria. Po ranním neúspěšném lovu vábením se může lovec společně se psem pokusit k losovi došoulat a ulovit ho. My jsme však štěstí neměli. Zvěř byla v každé ze tří lečí, ale ani jednou se ji na nás nepodařilo natlačit.

V tomto revíru jsme lovili dva dny. Losy jsme viděli každý den, ale dalšího býka se nám již ulovit nepodařilo. Na poslední den jsme se vrátili do honitby na břehu Ladožského jezera, kde jsem ulovil svého losa. Přijeli Sašovi přátelé a spoluvlastníci revíru a společně jsme se zúčastnili nahánky, při které bylo možné lovit také losičata. Zvěř byla ve dvou ze tří lečí. Den byl korunován úspěchem – ve třetí leči Sašův kamarád ulovil mladého losa. Vše končilo příjemným setkáním na lovecké chatě patřící správci honitby.

Celková bilance za pět loveckých dnů byla z mého pohledu velmi dobrá: ulovil jsem losa a v obou revírech jsem viděl celkem sedm kusů holé losí zvěře. Zazvěření losy v Rusku není zdaleka takové jako jelení zvěř v českých honitbách. Pokud chce náš lovec ulovit losa, musí počítat s tím, že i když je dobrý střelec, potřebuje také notnou dávku loveckého štěstí. A hlavně přátele, kteří jsou ochotni pro úspěšný lov udělat vše. Lov této pro nás exotické zvěře je výjimečným zážitkem. Každému náruživému lovcovi, který po něm touží, ho přejí zažít v podobě, v jaké jsme ho prožili my. Lovu zdar!

Redakčně upraveno.

Autor:
Ing. Václav Lajtner
Foto archiv autora

Vzpomínky z doprovodu na kamzíky

Petr Ziml

Část své lesnické praxe a celý svůj dosavadní myslivecký život se pohybuji v honitbách s krásnou a vzácnou kamzičí zvěří na Českokamenicku. Měl jsem možnost provázet řadu lovců na lovu kamzíka a společně s nimi lov prožívat. Na lovu byli úspěšní, odvezli si vytožené trofeje, jen ve dvou případech odjeli s nepořízenou – jeden chybil a druhý nevystřelil. Z řady doprovodů jsem vybral dva příběhy.

NĚMECKÝ HOST

V kanceláři zazvonil telefon a myslivecký referent Lesního závodu Rumburk mi oznámil, že k nám na polesí Prysk přijede německý lovec na kamzíka a abych ho doprovázel. Po vyslechnutí nezbytných informací, kdy dorazí, co může lovit a kde se sejdeme, jsem dva dny nato hosta očekával. Sraz byl na Tokáni v loveckém zámečku na bývalém majetku hraběte Kinského. Záme-

ček v současné době stojí na území národního parku České Švýcarsko. Lovcem byl starší pán, mírně při těle, a přijela s ním i manželka a dospívající syn. Ti nás naštěstí při lovu nedoprovázeli.

O hosty a kuchyň se na zámečku starala paní Kouřilová, pro nás místní Líza. Při setkání jsem ještě před lovem hostovi – říkejme mu třeba Manfred – vyprávěl, jak má Líza naučenou holou jelení zvěř na zbytky z kuchyně a že zvěř přichází na signál až na terasu před jídelnu. Celá Manfredova rodina to samozřejmě chtěla vidět. Požádal jsem Lízu, jestli by rituál se zvěří předvedla. „Jelení kamarádka“ vzala vědro se zbytky, na terase je nasypala do koryta, holí zabouchala na vědro a vrátila se dovnitř. Za několik minut se objevila pětičlenná tlupa jelení zvěře a hostina začala. Manfred z několika metrů nafotil celý film. Radost rodiny byla ohromná a lovec si

tak udělal dobrou náladu před nadcházejícím lovem.

Kamzík je denní zvěř, dá se za ním šoulat celý den a nemá smysl ráno a večer vysedávat na posedech. Konečně jsme přijeli do honitby. I když Lužické hory nejsou tak vysoké jako Alpy nebo Jeseníky, lovec pohybující se na kamenitých stráních musí přece jen mít trochu fyzičku. Když loveckého hosta neznám, otestuji si ho na krátké trase ve stráni, kde jsou kameny, větve a různé překážky, abych zjistil, jestli umí šoulat a nezadýchává se. Manfred ve zkoušce obstál.

První den jsme kamzičí zvěř viděli, ale k ránu jsme se nedostali, takže o to více se Manfred těšil na další den. Štěstí nám však zprvu nepřálo a kamzíky jsme nezahlédli. Odpoledne jsem rozhodl, že půjdeme na Wowczakův kopec, kde bývají kamzíci téměř jistí. Zjistili jsme, že pod skalami v suti se drží tlupa asi 20 kusů, většinou kamzic s kamzičaty a se třemi mladými kozly. V této sestavě byla volba jasná: vybrat pokud možno starou nevodící kamzici. Tlupa byla v klidu, některé kusy ležely, vyhřívaly se na podzimním slunci a my byli schovaní za silným javorem. Asi po pěti minutách prohlášení zvěře jsem dal pokyn ke stříbě na určenou starou kamzici. Zvěř od nás byla asi 80 metrů.

Host vystřelil ze své osmičky, kamzice po ráně odskočila za velký čedičový blok a dál už jsme ji neviděli odbíhat. Po chvílce čekání jsem Manfreda „odložil“ a šel se podívat na nástřel. Nalezl jsem několik kapek zpěněné barvy a pak i zhaslou kamzici ležící pár metrů od nástřelu. Zavolal jsem na lovce, aby se šel podívat na svůj úlovek. Skoro závodním tempem byl u kamzice. Pomazlil se s trofejí, rozzářil se, přiskočil ke mně, odhrnul mi límeček u hubertusu a ze zadu se jeho staré rty dlouze přísály na můj krk téměř mileneckým polibkem. Zážitek, který by mě ani ve snu nenapadl! Jeho radost

Ilustrace František Flégl

Česká bota pro českého myslivce

S80657
Vagabund
Ankle

S10453
Fox GTX

S80658
Vagabund
High

S10527
Karibu

byla pochopitelná – kamzice „v bronzu“ a věk 16 až 17 let.

Večer po návratu domů říkám manželce: „Hádej, co jsem dostal od hosta.“ „Nevím, pověz mi to.“ Řekl jsem jí o té velké puse za krk. „Tak, Péto, honem do sprchy, jinak tě do ložnice nepustím!“ Absolvoval jsem tedy očištnou koupel a po dobré večeři šel sdílet společné manželské lože.

NEULOVENÝ KAMZÍK

Před pár lety mě požádal myslivecký hospodář naší honitby Pustý zámek, abych doprovodil německého hosta na kamzíka. Souhlasil jsem a s lovcem jsme se sešli v penzionu v Kunraticích, kde byl ubytován.

Hostův pokoj byl v prvním patře, kam vedly úzké, poměrně strmé schody. Po zaklepání na dveře se objevil pán v pokročilém věku a v „blahobytném stavu“. Musím přiznat, že tento výraz, který používá jeden pan rozhodčí při posuzování exteriéru na výstavách jezevčků pro poněkud zkrmené jedince, se mi velice líbí. Když lovec zdolával schody dolů, vyšla za ním jeho výrazně mladší manželka, aby se ujistila, jestli si s sebou nezapomněl vzít nitroglycerin. V tu chvíli mi bylo jasné, že při jeho postavě, odhadem minimálně 130 kg živé váhy, a užívání léku na srdce nás čeká spíše trápení než lov. Skutečnost předčila mé očekávání.

Po příjezdu do revíru po krátké chůzi začal host hlasitě dýchat, zbrunátněl, otíral si čelo a jeho chůze hlasitostí připomínala pohyb tlustokožce v africké buši. Každou chvíli jsme zastavovali, aby se lovec mohl vydýchat a bylo možné pokračovat. Nabídl jsem mu, že mu budu nosit jeho pušku, ale to odmítl. Během první šoulačky dvakrát na velkou vzdálenost zradil několik kamzíků. V jednu chvíli jsem mu navrhl, aby počkal u bukového vývratu, že se podívám za terénní vlnu, jestli tam je nějaká zvěř, a dám mu vědět. Byli tam tři kamzíci! Lovec se však stačil pohodlně posadit na vývrat a na můj posunek rukou, aby ke mně přišel, naznačoval, že nemá sílu vstát. Já měl v té době přibližně polovinu jeho hmotnosti a dalo mi hodně úsilí postavit pána na nohy. S návrhem, abychom ten den lov ukončili, souhlasil a mně se v tom okamžiku ulevilo. Ale jen na chvíli, neboť jsem si uvědomil, že je sobota a jeho lovecký pobyt měl trvat až do pátku příštího týdne...

Syn Pavel přijel zrovna na víkend ze školy domů, a tak jsme se večer domluvili, že

mi další den s lovem pomůže. Host byl v neděli dopoledne rád, když jsem mu představil svého loveckého pomocníka. Strategie lovu byla následující: já lovcem nosil pušku a Pavel ho při chůzi do svahu podíral do zad a při chůzi po vrstevnici šel pod ním a jistil ho pro případ pádu. Ani tento způsob lovu však nebyl korunován úspěchem, navíc byla nepříjemná mlha, foukal studený vítr, host se pohyboval velmi hlučně, takže ten den jsme kamzíky vůbec neviděli.

Pavel v pondělí odjel do školy a lovecké snažení a trápení bezúspěšně pokračovalo až do středy. Na Zlatém vrchu jsem věděl o starém silném kozlovi s trofejí odhadem minimálně bronzové hodnoty. Jeho stávaníště bylo na skalách okolo vrcholu kopce. Tam by lovec určitě nevyšel, ale s kamzíkem se dalo někdy setkat i pod sutí v relativně schůdném terénu. A právě do těch míst jsme ve čtvrtek zamířili. A měli jsme štěstí, neboť jen chvíli poté, co jsme vyšli, se před námi kozel zvedl a vyskočil na několikakubíkový balvan, kde zůstal stát jako na střelnici, přibližně 30 metrů od nás. Vyzval jsem lovcem ke střelbě. Následovalo dlouhé míření, až kamzíka přešla trpělivost, seskočil a několik metrů popoběhl. A znovu se postavil na široko, jako by ho omrzela život. Opět jsem lovcem pokynul, aby střílel. Situace se však opakovala, lovec mířil a mířil, ale zase nevystřelil. Kamzík znovu popoběhl a po několika metrech se zase zastavil. Napotřetí jsem hosta vybídl ke střelbě, ale situace byla stejná. Dlouho mířil a znovu nevystřelil! To už kozel nevydržel, odskočil a dál jsme ho neviděli.

Lovec se mi snažil vysvětlit nějakou technickou záležitost, proč nevystřelil, a že to skutečně nebylo třesavkou. Na chvíli se odmlčel, zčerveněl a dvakrát velmi hlasitě a přesvědčivě prohlásil: „Ich bin Trottel! Ich bin Trottel.“ Snažil jsem se ho uklidnit a snad mohu přiznat, že v duchu jsem si myslel: Ja, du bist der grosse Trottel! Udělalo mi velkou radost, když mi oznámil, že končí lov a v pátek ráno jede domů.

Autor:
Petr Ziml, Polevsko

O vášni lovecké

Za svého, dosti už dlouhého života, poznal jsem mnoho mužů, kteří vzbudili můj obdiv, pokud se týče výkonnosti na lovu. Jedinou vzpruhou této výkonnosti byla lovecká vášně. Většina těchto lovců byli také mými osobními přáteli a bylo mi také známo, že neměli pevného zdraví. Přes to však přece byli stále vnitřní snahou puzeni k vykonávání lovu. Následkem této nepodmanitelné snahy přemáhali svoje tělesné slabosti a vykonali na lovu činy nad své slabé síly. A jestliže jim lékař radil, aby se šetřili, neposlechli, neboť požitky, jichž jim poskytoval lov, šly jim nade všecko. Následky nedaly na sebe dlouho čekat. Výsledkem jejich lovecké vášně bylo buď pozvolné chřadnutí nebo náhlá smrt.

Snaha dodělati se žádoucího výsledku jest první podmínkou lovu, ale musí být prováděna s rozumem. Sebeovládání a mírnost vyznačují pravého lovce. Mistrem je jen ten, kdo se ve svých požadavcích dovede obmezovati.

Je na lovu dosti příležitosti podati důkaz o své schopnosti, výkonnosti a vytrvalosti. Vzpomeňme jen na činy, které vznikají z plnění železných povinností! Tyto zatlačují činy vzniklé z vášně nebo z náruživosti daleko do stínu. Upozorňuji jen na povinnost namáhavého sledování poraněné zvěře, nebo na probdělé noci při pronásledování pytláka. Nebo kolik píle a námahy vyžaduje chov, ochrana a krmení zvěře, toto zvláště za vysokého sněhu a krutého mrazu v odlehle krajině. To jsou lovecké výkony z povinnosti, a nikoliv z vášně.

Bohužel lovecká vášně nezná takových loveckých povinností; vášně žene lovce k mimořádným a mnohdy i obdivuhodným výkonům jenom kvůli získání trofejí, dosažení rekordu, někdy z chlubitosti a začasť také jen z pouhého bouchalství, jak trefně bývá nazývána záliba ve střelení. To pak nelze nazývatí lovem, je to vášnivý sport, který má jen účel polechtati žádostivost dotčeného nebo jeho slavomam a naplniti knihu odstřelu vysokými čísly.

Všeobecně dočítáme se málo o tělesné výkonnosti lovce. V každém případě musí lovec, který při namáhavých výkonech předčí obyčejného průměrného člověka, míti železné zdraví. Nejen plíce a srdce, nýbrž i svalstvo, a hlavně nervy musí býti v neobyčejně dobrém stavu. Také smysly musí býti obzvláště vyvinuty a celý člověk musí míti neobyčejně pevnou vůli. Hlavně nohy musí lovec míti pevné a hbité a opatřené přiměřenou obuví. Jak musí vypadati a jak musí býti upraven ostatní oděv lovcův, má-li vyhovovati svému účelu, o tom bylo na tomto místě pojednáno už několikrát.

Neovladatelná, slepá a bouřlivá lovecká vášně připravila již mnohého o duševní klid a o zdraví. Jsou však známy také případy, že mnohý obětoval své vášni i veškeré své jmění, své postavení ve společnosti, ba i svou čest. Proč chápají se pytláčeni lidé, kteří vzhledem ke své dobré finanční situaci neměli by toho zapotřebí? Koho dábel lovecké vášně posedne, musí některým směrem utrpěti škodu. Rozum pozbude vlády nad ním a vášně uvede vášnivého lovce vždy na pokraj propasti. Prvním počátkem

je zanedbání povinností kvůli lovu. A pak ve slepé lačnosti stále větších a větších výsledků na lovu jde to už se stupně k stupni.

Pravý lovec musí ovšem míti jistotou dávku náruživosti, jinak zůstal by v lovu po celý svůj život břídilem. Ale lovec musí míti dosti pevné vůle, aby když je třeba, dovedl svou náruživost ovládnouti a udržeti ji v náležitých mezích. Rozhodně však nesmí se náruživost zvrhnouti ve vášně, neboť touto přestává ušlechtilý lov býti ušlechtilým.

J. Záborský, *Lovecký obzor* č. 14/1930, roč. XXVIII., str. 155

Kozorožci ve švýcarských Alpách

Již od roku 1920 konají se pokusy zavéstí znovu kozorožce v národním parku kantonu Graubündenského. Několik párků této krásné zvěře bylo již tam usazeno, a kozorožcům daří se tam prý znamenitě. Však právě údolí Engadinské mělo druhdy největší bohatství kozorožců ve Švýcarsku, takže se kozorožec jako význačná známka země dostal i do graubündenského znaku. Později však byli tam kozorožci vyhubeni zrovna tak jako v celém Švýcarsku. Nové osídlení kozorožci v Engadinu považuje se nyní za součást celého soustavného plánu, který se týče nového rozšíření po Švýcarsku. Osídlení toto provádí se tedy již se zdarem téměř celá desetiletí. Nemůžeme však uvéstí, kterým druhem kozorožců se to děje, zda alpským nebo pyrenejským či sinajským. Bývalý domov kozorožců obsahuje rozsáhlá území, která pro odloučenost od ostatního světa zachovávají svůj pralesní ráz. Mohutné ledovcové území nezná turistického ruchu u ani cílů alpinistů, a vstupovati do této velehorské zahrady dovoleno jest jen asi třemi cestami, aby kontrola návštěvníků byla snadnější. Jest dovoleno choditi pouze po cestách značených, což tu vyžaduje, aby turista byl i na ně náležitě vybaven. Nikdo nesmí vstoupiti do chráněného území bez úředního povolení, v lesích se nesmí káceti, lov je tu zakázán. Jako zajímavost budiž uvedeno, že tam, kde je nyní přírodní rezervace, byl ještě roku 1904 složen jeden z posledních medvědů alpských, ba snad dokonce poslední. Vlci byli tam již přede mnoha lety vyhubeni.

E. M. D., *Lovecký obzor* č. 15/1930, roč. XXVIII., str. 164

Repro česká myslivost

Terina z divočáka

500 g zvěřiny z divočáka bez kosti, 250 g uzeného bůčku bez kosti a kůže, 200 g drůbežích jater, 120 g tenkých plátků anglické slaniny, 50 g slaniny vcelku, 50 g sušených brusinek, 50 g oloupaných mandlí, dvě šalotky, půlka citronu, 125 ml červeného vína, lžička provensálského koření, mletý pepř, sůl

Brusinky propláchneme vodou, naspeme do misky, zalijeme citronovou šťávou a necháme rozležet. Zvěřinu nakrájíme na kostky, také ji vložíme do skleněné nebo porcelánové misky, osolíme, opepříme, přidáme provensálské koření, zalijeme vínem a necháme několik hodin v chladu rozležet. Na pánvi zpěníme slaninu a šalotky nakrájené na kostičky a přidáme nakrájená játra, která rychle ze všech stran opečeme. Játra odstavíme, podle chuti osolíme, opepříme a necháme vychladnout. Bůček nakrájený na kostky společně s rozlezelou zvěřinou a játry dvakrát až třikrát umeleme a dobře promícháme. Nakonec vmícháme brusinky a mandle. Vhodnou formu vyloženou pečícím papírem poklademe plátky slaniny, naplníme masovou směsí, dobře upěchujeme a uhladíme, přehneme přečnívající okraje pečícího papíru a pevně zakryjeme alobalem. Formu postavíme do pekáče, do poloviny výšky formy vlijeme horkou vodu a v troubě předehřáté na 180 °C zvolna pečeme asi 90 minut. Upečenou terinu necháme důkladně vychladnout.

Podáváme s čerstvým ovocem nebo nakládanou zeleninou a pečivem.

Text a kuchařská úprava Blanka Poláčková, foto Jiří Poláček ml.

GPS VYHLEDÁVACÍ A VÝCVIKOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO PSY

Dogtrace GPS
APLIKACE PRO
ANDROID

20
km

DOSAŽ

13
ZAŘÍZENÍ

BEEPER

PLOT

MAPY - online/offline

TRASOVÁNÍ

DETEKCE ŠTĚKOTU

ZVUK

IMPULS (X30T)

SVĚTLO (X30T)

VYSPĚLÁ APLIKACE PRO ANDROID

Přijímač lze bezdrátově spojit s mob. telefonem pracujícím s OS Android. Aplikace pak umožňuje zobrazit všechna spárovaná zařízení DOG GPS v mapě a jejich podrobné informace.

2v1

Zvukový signál je standardní výbavou. Vysílač X30T s výcvikovým modulem, je navíc vybaven kontaktními body pro vysílání stimulačního impulsu a výkonnými LED pro světelnou signalizaci ve tmě.

FUNKCE

Funkce TRASOVÁNÍ nahrává trasu všech zařízení. DETEKCE ŠTĚKOTU zaznamenává v nahané trase dobu a místo štěkání Vašeho psa. BEEPER je speciální funkce pro lov a PLOT slouží jako akustická hranice.

MAXIMÁLNÍ VÝKON

Zařízení je vybaveno nejmodernější technologií s vysokou citlivostí GPS. Baterie s kapacitou 1850 mAh Vám umožňují zařízením aktivně používat více než 40 hodin. Zařízení je vodotěsné.

objednavky@dogtrace.com
+420 731 441 541

www.dogtrace.com

PŘEDPLATNÉ ČASOPISU Svět myslivosti na rok 2020

Vážení čtenáři, děkujeme vám za zájem o *Svět myslivosti* a věříme, že mu svou přízeň zachováte i v roce 2020. Naší prioritou je udržet odbornou úroveň časopisu, poskytovat vám přehled o aktuálním dění v oboru a nadále přinášet potřebné a zajímavé informace. Cena celoročního předplatného *Světa myslivosti* pro rok 2020 bude **852 Kč včetně DPH** včetně poštovného a balného (71 Kč/výtisk). V ceně předplatného jsou zahrnuty všechny přílohy a případné stránky navíc.

Velká předplatitelská soutěž pro rok 2020

Všechny předplatitele opět čeká velká předplatitelská soutěž.

Každý, kdo do 31. května 2020 uhradí celoroční předplatné *Světa myslivosti* pro rok 2020, bude automaticky zařazen do slosování o ceny v celkové hodnotě 70 000 Kč.

JAK POSTUPOVAT PŘI PLACENÍ PŘEDPLATNÉHO?

■ STÁLÍ PŘEDPLATITELÉ

Fyzické osoby – ten, kdo má *Svět myslivosti* již předplacen, obdrží v první polovině listopadu v samostatné obálce **červenou složenku typu A**, na které je uvedena jeho adresa, částka a **variabilní symbol**, podle níž dokážeme platbu identifikovat. Při platbě převodem z účtu použijte pečlivě svůj **variabilní symbol (2220xxxx)** uvedený na složence. Podnikatelské subjekty – OSVČ a právnické osoby – obdrží v první polovině listopadu fakturu, která pro zaplacení slouží i jako daňový doklad (s možností odpočtu DPH v letošním roce). Při platbě převodem z účtu použijte **číslo faktury jako variabilní symbol (2220xxxx)**. Při úhradě složenky do 20. prosince garantujeme dodávku lednového čísla v prvním lednovém týdnu 2020.

■ NOVÍ PŘEDPLATITELÉ

- Telefonicky:** nejjednodušší způsob objednání předplatného na telefonních číslech 321 679 413 nebo 604 211 171. Zde získáte svůj **variabilní symbol platby** a částku uhradíte převodem na náš účet 2400187467/2010.
- E-mailem:** objednávku zašlete na naši adresu **predplatne@lesprace.cz** a my vám obratem pošleme údaje potřebné k platbě.
- Písemně:** objednávku zašlete poštou na adresu Lesnická práce, s. r. o., Zámek 1, 281 63 Kostelec nad Černými lesy.
- Internetovým formulářem** na www.silvarium.cz.
- Složenkou typu C:** zasláním **852 Kč** s čitelně vyplněnou adresou, ve zprávě pro příjemce uveďte „**Předplatné SM 2020**“ (lze využít složenku vloženou do tohoto čísla časopisu).
- Zaplacením hotově u nás v redakci** (8–16 hod.).

■ ZVÝHODNĚNÉ ROČNÍ PŘEDPLATNÉ PRO STUDENTY

Zvýhodněné roční předplatné činí **720 Kč** (včetně DPH) a je určeno pro studenty prezenční formy studia středních a vysokých lesnických nebo biologických zaměřených škol. Nárok na slevu vzniká až po dodání potvrzení o studiu poštou nebo osobně do redakce Lesnické práce.

ŘÁDKOVÁ INZERCE

RŮZNÉ

Arcibiskupství pražské nabízí výhodně poplatkové lovy jelena evropského – lokality Brdy, Karlovy Vary, Chomutov.
Více na tel.: 731 591 692, e-mail: jiri.horak@apha.cz

Elektronické výcvikové obojky, elektronické ploty pro psy, GPS vyhledávací zařízení. Český výrobce, záruka 3 roky.
Akční ceny, poštovné zdarma!
Tel.: 774 417 714, www.vyckovke-obojky.cz

Spojte lov s pobytem v lázních nebo hotelu K-Triumpf ve Velichovkách. Obora Karsit nabízí od 1. 9. 2019 do 15. 1. 2020 poplatkové lovy jelena evropského, dybovského, muflona (možno lovit ve volnosti) nebo daňka. Také nabízíme prodej živé zvěře daňčí a mufloní.
Více informací na tel.: 602 411 642,
e-mail: lesnictvi@karsit.cz.

HONEBNÍ SPOLEČENSTVO BŘEZOVÁ,
K PRAMENŮM 217, 354 91 LÁZNĚ KYNŽVART
vyhlašuje

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ NA PRONÁJEM HONITBY KOSTELNÍ BŘÍZA

- výměra 1850 ha
- zvěř jelení, srnčí, daňčí a černá
- výše kauce 832 500 Kč

Termín podání nabídky
28. 11. 2019
do 11 hod.

Bližší informace k VŘ na tel.: 725 627 950, 956 269 160,
e-mail: michal.pech@lesy.cz

Chcete si přečíst váš Svět myslivosti online?

Můžete! Na www.alza.cz si můžete číst noviny a časopisy v elektronické podobě. Nestůjte ve frontě u trafiky, vaše oblíbené čtení je na dosah kliknutí.

Přečtěte si časopis
na www.alza.cz/media

Hlasovací kupón

Stanovte pořadí (1.–9. místo), odstříhnete, vložíte do obálky a odešlete na adresu redakce.

Pozor!
Uzávěrka hlasování je již 20. listopadu!

Trofej	Lovec	Pořadí
č. 1	Milan Štěpán, 20. 7. 1987, 5 let, VLS Bechyně-Letiště (okr. Tábor)	
č. 2	Jindřiška Ochránová, 22. 7. 2016, 7 let, Podhoří (okr. Blansko)	
č. 3	Antonín Pospíchal, 22. 7. 2018, 6 let, MS Rozsochatec-Čachotín (okr. Havlíčkův Brod)	
č. 4	Petr Skořepa, 16. 6. 2019, 4 roky, MS Michalovice Bukovno (okr. Mladá Boleslav)	
č. 5	Lukáš Vrba, 11. 8. 2018, 6 let, MS Písečná (okr. Ústí nad Orlicí)	
č. 6	Vojtěch Píkner, 24. 7. 2019, 5 let, MS Bohdaneč (okr. Kutná Hora)	
č. 7	Štěpán Korecký, 16. 8. 2019, 2 roky, Podlesí-Postupice (okr. Benešov)	
č. 8	Vítězslav Pantlík, 11. 8. 2019, 5 let, Vrchy Dobrá Pazderna (okr. Frýdek-Místek)	
č. 9	Ing. Jiří Osička, 24. 5. 2019, 3 roky, MS Hlohovec (okr. Břeclav)	

Nezapomeňte vyplnit údaje o sobě, abychom vás mohli zařadit do hlasování o ceny věnované firmami Mikov, ZÁHOŘÍ Rudel a Ing. Michal Zubiček.

Jméno a příjmení: .....

Adresa: .....

Tel.: .....

KALENDÁŘ POŘÁDANÝCH AKCÍ DLOUHODOBÉ AKCE

PROSINEC

PFERD & JAGD 2019, 5. – 8. 12. 2019

Pferd & Jagd – mezinárodní veletrh jezdeckví, myslivosti a rybářství, Hannover, Německo,
kontakt: www.pferd-und-jagd-messe.de

LEDEN 2020

SHOT SHOW 2020, 21. – 24. 1. 2020

– mezinárodní veletrh pro lovce a sportovní střelce, Las Vegas, USA,
kontakt: internet: www.shotshow.org

JAGEN UND FISCHEN 2020, 16. – 19. 1. 2020

– 23. mezinárodní veletrh pro myslivce a rybáře, Augsburg, Německo,
kontakt: internet: www.jagenundfischen.de

POLOVNÍCTVO A ODDYCH 2020, 23. – 26. 1. 2020

– 27. ročník mezinárodní výstavy určené myslivcům a přátelům přírody, Bratislava,
kontakt: Incheba, a. s., Viedenská cesta 3-7, 852 51 Bratislava 5, tel.: +421-2-67272056, e-mail: slovakiatour@incheba.sk, internet: www.incheba.sk

DLOUHODOBÉ AKCE

HEINRICH WOLF, 18. 9. – 10. 11. 2019

– výstava taxidermických reliéfních obrazů ptáků z první poloviny 20. století z dílny jesenického preparátora Heinricha Wolfa, Vodní tvrz v Jeseníku,
kontakt: Vlastivědné muzeum Jesenicka, www.muzeumjesenik.cz

HRABĚCÍ OBORY – ODKAZ CLAM-GALLASŮ V KRAJINĚ JIZERSKÝCH HOR, 6. 9. – 15. 12. 2019

– výstava fotografií dokumentující současný stav a historický vývoj dochovaných pozůstatků clam-gallasovských obor v Jizerských horách, klášter v Hejnicích, otvírací hodiny: denně od 8 do 17 hod.,
kontakt: Národní památkový ústav, www.npu.cz

LOVECKÝ PŘÍBĚH – HUNTING STORY, 13. 9. – 10. 11. 2019

– výstava prací fotografa zvěře a myslivosti Adama Simandela, Muzeum T. G. Masaryka v Lánech,
kontakt: www.muzeumtgmc.cz

Vážení čtenáři, víte o zajímavé myslivecké akci? Jste jejími pořadateli? Chcete o ní informovat na stránkách *Světa myslivosti*? Oznamte její termín a základní údaje s dostatečným předstihem do redakce, aby bylo možné zařadit informaci do kalendáře pořádaných akcí.

27. mezinárodní výstava loveckých zbraní, rybářství a myslivosti na výstavišti HUNGEXPO v Budapešti

Přednášky zkušených myslivců, rady známých sportovních rybářů, lovecké zbraně, nože, význačné trofeje, rybářské vybavení, oblíbené značky rybářských potřeb, oblečení, doplňky, dalekohledy, navigační a mnoho jiných potřeb pro myslivce, rybaře a milovníky přírody – na jednom místě, v jednom čase, na výstavě FeHoVa!

Souběžně probíhající akce:

- VIII. mezinárodní výstava psů (CAC, CACIB) FeHoVa-MEOE
- II. mezinárodní otevřená soutěž preparátorů

Další informace: www.fehova.hu

FeHoVa

13.-16. února 2020

hungexpo

Máme skrytý poklad.

Datum	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	0:00	1:00	2:00	3:00	4:00	5:00	6:00
1./2. 11.													
2./3. 11.													
3./4. 11.													
4./5. 11.													
5./6. 11.													
6./7. 11.													
7./8. 11.													
8./9. 11.													
9./11. 11.													
10./11. 11.													
11./12. 11.													
12./13. 11.													
13./14. 11.													
14./15. 11.													
15./16. 11.													
16./17. 11.													
17./18. 11.													
18./19. 11.													
19./20. 11.													
20./21. 11.													
21./22. 11.													
22./23. 11.													
23./24. 11.													
29./30. 11.													
30.11./1. 12.													

Vynikající viditelnost, i na dálku. Měsíc svítí tak intenzivně, že nemusí vadit ani mraky. Zvěř je možné snadno posoudit. Míření zaměřovací dalekohledem – absolutně bez problémů.

Jasný měsíční svit. Zvěř je již dobře vidět a lze ji relativně dobře posoudit. Použití zaměřovacího dalekohledu je bezproblémové.

Zvěř rozeznáte, přibližně určíte druh a velikost. Již by nemělo působit potíže míření zaměřovací dalekohledem.

Nedostačující, velmi slabý svit. Téměř nic nevidíte a zpravidla ani standardní optika nepomůže.

Úplná tma.

Hodnoty byly vypočítány pro Prahu, autor výpočtu Mgr. Viktor Votruba, Ph.D., Astronomický ústav AV ČR Ondřejov. Popisné stupnice byly vytvořeny redakcí s pomocí Tischoffscher Mondhelligkeitskalender.

Východy a západy slunce a měsíce v LISTOPADU

Datum	den	Slunce		Měsíc	
		východ	západ	východ	západ
1.11.	Pá	6:46	16:34	11:36	19:49
2.11.	So	6:47	16:32	12:30	20:44
3.11.	Ne	6:49	16:31	13:14	21:46
4.11.	Po	6:51	16:29	13:49	22:50
5.11.	Út	6:52	16:28	14:17	23:55
6.11.	St	6:54	16:26	14:40	-
7.11.	Čt	6:56	16:24	15:01	1:00
8.11.	Pá	6:57	16:23	15:19	2:05
9.11.	So	6:59	16:21	15:37	3:10
10.11.	Ne	7:01	16:20	15:56	4:16
11.11.	Po	7:02	16:18	16:15	5:23
12.11.	Út	7:04	16:17	16:38	6:32
13.11.	St	7:06	16:16	17:05	7:42
14.11.	Čt	7:07	16:14	17:39	8:52
15.11.	Pá	7:09	16:13	18:21	10:00
16.11.	So	7:10	16:12	19:14	11:02
17.11.	Ne	7:12	16:10	20:18	11:55
18.11.	Po	7:14	16:09	21:30	12:39
19.11.	Út	7:15	16:08	22:47	13:14
20.11.	St	7:17	16:07	-	13:44
21.11.	Čt	7:18	16:06	0:07	14:09
22.11.	Pá	7:20	16:05	1:27	14:32
23.11.	So	7:21	16:04	2:48	14:54
24.11.	Ne	7:23	16:03	4:09	15:17
25.11.	Po	7:24	16:02	5:30	15:43
26.11.	Út	7:26	16:01	6:50	16:14
27.11.	St	7:27	16:00	8:07	16:51
28.11.	Čt	7:29	16:00	9:18	17:35
29.11.	Pá	7:30	15:59	10:19	18:28
30.11.	So	7:32	15:58	11:09	19:29

Vysvětlivky: nov ☾ první čtvrt ☽ úplně ☽ poslední čtvrt ☾

Údaje byly převzaty z internetových stránek Hvězdárny a planetária Hradec Králové (www.astronk.cz). Foto Rostislav Stach

KTEROU ZVĚŘ LOVÍME V LISTOPADU

Jelen, laň, kolouch jelena evropského	Bažant obecný - kohout
Jelen, laň, kolouch siky Dybowského	Bažant obecný - slepice (v bažantnicích)
Jelen, laň, kolouch siky japonského	Bažant královský - kohout
Daněk evropský, daněla, daně	Bažant královský - slepice (v bažantnicích)
Jelen, laň, kolouch jelence běloocasého	Krocen divoký a krůta
Muflon, muflonka, muflonče	Husa polní, velká a běločelá
Srna a srně	Kachna divoká, polák velký, polák chocholačka*
Kozel, koza a kůzle kozy bezoárové	Lyska černá*
Kamzik horský	Perlička obecná
Zajíc polní*	Orebice horská*
Zajíc polní (loveckými dravci)	Orebice horská* (v bažantnicích)
Králík divoký*	Hrdlička zahradní
Jezevec lesní	Straka obecná
Kuna lesní a skalní*	Vrána obecná
Ondatra pižmová	
Bažant obecný (loveckými dravci)	

CELOROČNĚ SE LOVÍ

Liška obecná, prase divoké
 V oblastech chovu tetřeva hlušce, tetřívka obecného, jeřábka lesního a koroptve polní lze celoročně lovit kunu lesní, kunu skalní a jezevce lesního.
 Zajíc plní a králík divoký v oplocených vinicích (oplocení celoročně zabraňující uvedeným druhům volně vnikat na tyto plochy).
 *Výjimky v dobách lovu u výše jmenovaných druhů, ostatních druhů a u některých celoročně hájených druhů jsou uvedeny ve vyhlášce č. 245/2002 Sb. ve znění vyhlášek č. 480/2002 Sb., 403/2013 Sb. a 343/2015 Sb.

Výběr z nabídky knih

4311

5856

5853

5857

5859

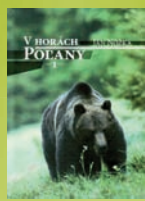
5862

5855

5863

5158

5854

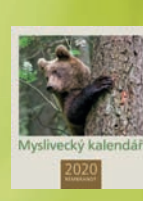
5861

5505

5504

5503

5506

5864

Objednávky přijímáme na adrese redakce: **Lesnická práce, s. r. o., nám. Smiřických 1, P. O. BOX 25, 281 63 Kostelec nad Černými lesy**, dále na telefonech **321 679 413, 321 679 414**, mobil **604 211 171** a na elektronické adrese **predplatne@lesprace.cz**.

Kompletní nabídku knih a DVD včetně zobrazení obálky a stručného popisu najdete na **www.silvarium.cz** v sekci **knihkupectví**, kde je také možné veškeré nabízené zboží nakoupit.

Vaše objednávky vyřídíme podle došlého pořadí. K ceně bude připočítáno poštovné a balné. Děkujeme vám za využití našeho knihkupectví.

5832 Beskydští tetřevi v proměnách času (V. Krop)	180 Kč	4282 Speciality ze zvěřiny, zelená obálka (B. Poláčková, J. Poláček a D. Pačes)	599 Kč
5828 Historické lovecké zbraně (V. Dolínek, J. Šach)	499 Kč	5281 Srnčí zvěř I. (P. Scherer)	750 Kč
4273 Jagdteriér (D. Černý, J. Řezba, J. Soukup)	319 Kč	5792 Srnčí zvěř III. (P. Scherer)	750 Kč
5838 Jak jsem nezemřel v Africe (J. Tomčík)	249 Kč	5861 Stopa zhaslého kňoura (O. Bystr)	259 Kč
5829 Kniha o nožích a sekerách (C. Bothe)	379 Kč	5845 Tajemnými hvozdy (D. Pořízka)	290 Kč
5856 Krajiny mých srnců (A. Tabášek)	259 Kč	5815 Toulky po Jeseníkách a Oravě (O. Bouzek, M. Hamerská, J. Pecháček)	249 Kč
5851 Král od Větrné paseky (F. Kolda)	296 Kč	5864 To jsem z toho jelen (T. Lukešová)	259 Kč
5853 Les plný spomienok (L. Šurina)	239 Kč	5158 V horách Polany 1 (J. Nůžka)	319 Kč
5863 Libavá (D. Pořízka)	295 Kč	5854 V horách Polany 2 (J. Nůžka)	349 Kč
5857 Lovecké maličkosti (J. Křivánek)	299 Kč	5858 Volání lesních samot (O. Bouzek, M. Žatka)	299 Kč
5859 Lovecké příběhy (P. Němec)	199 Kč	5855 Všichni psi mého života (A. Dostál)	249 Kč
4288 Lovecké vzpomínky (F. Hildprandt)	199 Kč	5821 Výchova a výcvik loveckého psa (A. Fichtlmeier, J. Numssen)	549 Kč
4311 Malíř zvěři Karol Sovánka (Z. Auerswald)	690 Kč	5746 Vyprávění od starého dubu (J. Vaňková Příbylová)	160 Kč
5824 Myslivecká jitra na Drahanských horách (K. Vágner)	219 Kč	5752 Za černými rytíři (P. Němec)	249 Kč
5711 Myslivecká zoologie (J. Červený, K. Šťastný)	619 Kč	5749 Zbrojní průkaz – zkouška odborné způsobilosti (J. Vosátka)	220 Kč
5767 Myslivost 2. díl: Myslivecký management chovu a lovu zvěře (M. Vach a kol.)	1760 Kč	5846 Z vrchoviny a hor (P. Sztwiertnia)	249 Kč
5814 Myslivost 3. díl – Hodnocení loveckých trofejí z celého světa národními a mezinárodními metodami (M. Vach a kol.)	960 Kč	5775 Zoologie lesnická – obratlovci – textová část (J. Červený a kol.)	472 Kč
5768 Myslivost 1. a 2. díl (M. Vach a kol.)	3100 Kč	5813 Zoologie lesnická – obratlovci – praktická část (J. Červený a kol.)	446 Kč
5807 Myslivost s kamerou i puškou (P. Sztwiertnia)	229 Kč	KALENDÁŘE	
5847 Obrázkové pohádky pro nejmenší (Akcent)	119 Kč	5505 Lovecký kalendář 2020, F. Robiller (Rembrandt)	180 Kč
5862 Ostrovy života II: léto, podzim (M. Vogl)	515 Kč	5503 Myslivecký kalendář týdenní 2020 (Rembrandt)	140 Kč
5811 Péče o zvěř a životní prostředí (V. Hanzal a kol.)	481 Kč	5504 Myslivecký rok 2020, V. Nasvítel (Rembrandt)	190 Kč
5482 Penzum znalostí z myslivosti XV + DVD (kol. autorů)	989 Kč	5506 Myslivecký zápisník 2020 (Rembrandt)	130 Kč
5844 Po loveckém chodníku (J. Kött)	319 Kč		
5777 Poznáváme zvířata podle stop (F. Hecker)	299 Kč		
5852 Příběhy z lesa (G. Kopcová)	119 Kč		
5849 Revíry dobrých srnců (V. Lajtner)	249 Kč		